

- **DRET MERCANTIL II**
- Prof. Jaume Martí Miravalls
  - Bloc II: Temes 6 a 9

Document revisat pel Servei de Política Lingüística de la Universitat de València

- **Tema 6. Els contractes del mercat del crèdit (I)**
- **1.- Els mercats financers. Concepte, organització i subjectes. Les autoritats de supervisió. 2.- La tutela del client en els mercats financers. 3.- Concepte i classes de contractes bancaris. 4.- El compte corrent bancari. Diferències amb el compte corrent comercial.**

• El dret del mercat financer: introducció

- El dret del mercat financer estudia les normes que regulen els mecanismes que permeten garantir **l'eficient assignació de l'estalvi a la inversió** a través del mercat.
- En aquest sentit, el sistema financer **és el conjunt d'institucions, mitjans i mercats**, la finalitat essencial dels quals és la canalització de l'estalvi des dels estalviadors cap als prestataris.
  - Els primers ofereixen els seus estalvis amb l'esperança de recuperar-los amb interessos; i els segons demanen diners amb l'esperança de retornar-los amb interessos.
- Per això el dret el mercat financer regula:
  - **instruments** (diners, títols i prestació de serveis financers);
  - **mercats** (a través de les normes d'ordenació);
  - **subjectes** (entitats de crèdit i serveis d'inversió);
  - **i contractes** (que són els negocis jurídics que serveixen a la realització de la inversió).

- Delimitant una mica més el concepte de mercat financer és possible classificar entre: **el mercat del crèdit, el mercat de valors i el mercat d'assegurances.**
  - El primer s'ha caracteritzat tradicionalment per la interposició creditícia, feta pels bancs i altres entitats de crèdit. Supervisat pel Banc d'Espanya.
  - El segon es caracteritza per la no interposició entre inversor i receptor de fons. Supervisat per la Comissió nacional del mercat de valors.
  - El tercer s'encarrega de la cobertura de riscos. Supervisar per la Direcció General d'Assegurances.

• Els mercats financers

- El sector financer i, en especial, el bancari exerceixen **un paper econòmic vital** perquè operen com a canal més potent de **transformació de l'estalvi en finançament** per a empreses, famílies i administracions públiques.
- L'accés a aquest crèdit en condicions competitives, tant en termes de cost com de volum, és condició indispensable per al creixement de l'economia i està, per tant, íntimament vinculat a la creació d'ocupació i riquesa nacional.
- Al mateix temps, el risc i la incertesa són consubstancials a l'activitat bancària.
  - La mateixa tendència cíclica de les economies, la natural predilecció de les empreses financeres per models de negoci que prioritzen l'optimització de beneficis a curt termini, la imprevisible evolució de la innovació financerà i la creixent i mundial **interdependència entre entitats i mercats financers**, poden conduir aquestes institucions i el conjunt de les economies a situacions de dificultat, amb greus conseqüències sobre el funcionament global del sistema econòmic.

- Aquestes conseqüències assoleixen a vegades **dimensions tals que poden arribar a exigir el suport financer públic**, i d'aquesta manera aparten el sector financer de la regla del mercat, general i espontània, de fallida individual i selecció d'agents.
- Per tot això, correspon a l'ordenament jurídic articular, amb **una profunditat interventora major** que les emprades en altres àrees d'activitat econòmica, la regulació necessària **per a prevenir i gestionar millor els riscos financers** i, al mateix temps, fomentar les condicions més favorables de finançament de l'economia.

- Es pot dir que el fonament últim de tota la legislació financera consisteix en la necessitat de **garantir l'estabilitat i el funcionament eficient dels mercats financers a fi de protegir els agents implicats**, en especial clients i inversors, i, en última instància, proporcionar a les economies les condicions de finançament, òptimes però prudents, per a impulsar la prosperitat a llarg termini.
- En definitiva, l'activitat bancària ha d'estar subjecta a normes que concilien la necessària capacitat de les entitats de crèdit per al desenvolupament dels seus fins en el context d'una economia de mercat, amb la deguda ordenació i disciplina sobre aquells aspectes que poden ocasionar, com ja ha succeït en vegades anteriors, greus perjudicis a l'economia.

- La legislació bancària, influïda pel dret de la Unió Europea i els acords internacionals en la matèria, ha anat configurant un entramat legal complex i profund que actua en la pràctica com un autèntic estatut professional de les entitats de crèdit.
- Aquest cos legal s'encarrega, en primer lloc, de la vigilància continuada de la solvència i gestió de riscos de les entitats, atribuïda amb àmplies prerrogatives al Banc d'Espanya.
- Però no es limita en absolut a aquesta vigilància i arriba a altres elements molt substantius i peculiars de la regulació de les entitats de crèdit com són:
  - la reserva d'activitat;
  - el control de l'accés i la idoneïtat de directius i accionistes més significatius;
  - el reforç específic de les exigències de govern corporatiu; o,
  - en última instància, el tractament singularíssim de les entitats amb dificultats de viabilitat, que inclou la possibilitat d'intervenció i substitució dels seus administradors o la imposició de pèrdues als respectius creditors.

- Un dels canvis més substancials que s'ha produït en el mercat financer en les últimes dècades té a veure amb la completa internacionalització d'aquesta activitat, en paral·lel, però també a l'avantguarda del fenomen de l'abast més gran de la globalització econòmica.
- Aquest fet ha tingut importants repercussions en l'àmbit normatiu perquè, alhora que s'aplicaven els sistemes de supervisió i regulació a escala nacional, el negoci bancari es feia global i es constata la necessitat d'adoptar una perspectiva reguladora supranacional.
- Per això, s'han **d'harmonitzar els requisits prudencials de la normativa de solvència a escala global**, evitar indesitjables arbitratges reguladors entre diferents jurisdiccions i, al mateix temps, millorar les eines de cooperació internacional entre supervisors.
- L'autoritat internacional que lidera l'harmonització de la regulació financera internacional és el **Comitè de Basilea de Supervisió Bancària**.
  - Amb els acords aconseguits per aquest Comitè es va articular una primera regulació que va fixar per a les entitats de crèdit un capital mínim del 8% sobre el conjunt dels seus riscos (Basilea I, 1988).
  - Posteriorment, el 2004, es va sofisticar la normativa (Basilea II) millorant la sensibilitat dels mecanismes d'estimació del risc i construint dos nous pilars: l'autoavaluació del risc per cada entitat en diàleg amb el supervisor (Pilar II) i la disciplina de mercat (Pilar III).

- A Espanya el text de referència és la **Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit.**
- Aquesta llei conté el nucli essencial del règim jurídic aplicable a les entitats de crèdit, sense perjudici de l'existència d'altres normes especials que regulen aspectes concrets de la seua activitat o el règim jurídic particular d'un tipus específic d'entitat de crèdit, com succeeix amb les caixes d'estalvis i les cooperatives de crèdit.
- L'estructura del text s'ha d'explicar partint de la seua imbricació amb el Reglament (UE) núm. 575/2013, de 26 de juny, de la seua vocació de transposició de la Directiva 2013/36/UE, de 26 de juny, i de les disposicions nacionals actualment en vigor que cal refundre.
  - El reglament i la directiva constitueixen el règim jurídic fonamental de solvència i accés a l'activitat de les entitats de crèdit.

- Aquesta llei regula:
  - els aspectes generals del règim jurídic d'accés a la condició d'entitat de crèdit,
  - el funcionament dels seus òrgans de govern, i
  - els instruments supervisors i sancionadors que han d'emprar les autoritats per a aconseguir garantir la plena eficàcia de la normativa.
- El Reglament de la Unió Europea, per part seua, estableix les obligacions fonamentals dels requisits de capital i solvència i adequada gestió de riscos de les entitats.

- El **títol I** inclou les disposicions generals del règim jurídic pel qual s'han de regir les entitats de crèdit.
  - Així, arreplega la seua definició i enumera les entitats que són considerades de crèdit, estableix el contingut de l'activitat l'exercici del qual està reservat exclusivament per a aquestes entitats i les fonts del seu règim jurídic.
- Si bé la norma nuclear en matèria de solvència d'entitats de crèdit és des de l'1 de gener de 2014 el Reglament (UE) núm. 575/2013, de 26 de juny, **el títol II** arreplega les disposicions en la matèria que s'han de mantenir en l'ordenament nacional.
  - Aquestes disposicions es refereixen, en primer lloc, a l'avaluació de l'adequació del capital de les entitats per al risc que assumeixen.
  - Es tracta que cada entitat determine si els requisits de capital establits en el reglament són suficients o si, al contrari, considerant el seu model de negoci i nivell d'exposició al risc, requereix un nivell de capital major.

- En virtut del **títol III**, i en la línia de la legislació actualment en vigor, es designa el Banc d'Espanya com a autoritat supervisora de les entitats de crèdit.
  - Per a això, se li atorguen les facultats i poders necessaris per a dur a terme aquesta funció, es delimita l'àmbit subjectiu i objectiu de la seua actuació supervisora i se li concedeix la capacitat de prendre mesures per a garantir el compliment de la normativa de solvència.
- El **títol IV** arreplega el procediment sancionador aplicable a les entitats de crèdit, seguint l'esquema marcat per la Llei 26/1988, de 29 de juliol, sobre disciplina i intervenció de les entitats de crèdit.

- La llei conclou, finalment, amb una sèrie de disposicions que contenen, entre altres supòsits, el règim de les participacions preferents o les normes aplicables als sistemes institucionals de protecció.
- Igualment s'hi arreplega un nombre rellevant de normes de dret transitori, tenint en compte que la mateixa normativa de la Unió Europea que es transposa preveu una aplicació escalonada de molts dels seus preceptes, com, per exemple, els relatius a la constitució de coixins de capital.
- D'altra banda, es modifica la composició de la Comissió Gestora del Fons de Garantia de Dipòsits incorporant-hi representants dels ministeris d'Economia i Competitivitat i Hisenda i Administracions Públiques.

• Entitats de crèdit

- Són entitats de crèdit les empreses autoritzades l'activitat de les quals **consisteix a rebre del públic depòsits o altres fons reembossables i a concedir crèdits per compte propi.**
- Tenen la consideració d'entitats de crèdit:
  - a) Els bancs.
  - b) Les caixes d'estalvis.
  - c) Les cooperatives de crèdit.
  - d) L'Institut de Crèdit Oficial.

- **Bancs:** Es tracta de societats anònimes, la qual cosa significa que:
  - Tenen ànim de lucre i accionistes als quals reparteixen dividends.
  - Poden finançar-se mitjançant el mercat de valors. Les seues accions poden cotitzar en borsa.
- **Caixes d'estalvi:** Estructura fundacional (no tenen socis: els beneficis es dediquen a l'obra social). Segons la Llei 26/2013, dos tipus d'entitats:
  - **Caixes d'estalvi:** amb àmbit operatiu limitat: presten serveis bancaris i d'inversió a clients minoristes i pimes, dins d'una Comunitat Autònoma i províncies limítrofes.
  - **Fundacions bancàries:** mantenen una participació d'almenys el 10% dels drets de vot en una entitat de crèdit (normalment un banc) o que li permeta nomenar un conseller.
- **Cooperatives de crèdit:** Són entitats de caràcter mutualista. Per tant, naixen amb la vocació de prestar serveis financers als seus socis.

- La Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit i el **Reial decret 84/2015, de 13 de febrer**, pel qual es desenvolupa la mencionada Llei, recullen el règim normatiu aplicable tant a bancs com a caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit, sense perjudici d'altres normes especials que regulen aspectes concrets en el cas de les caixes d'estalvis i les cooperatives de crèdit.
- La sol·licitud d'autorització ha de ser presentada pels promotors de la nova entitat de crèdit al Banc d'Espanya. El Banc d'Espanya i el BCE col·laboren estretament durant tot el procediment d'autorització; el BCE és qui pren la decisió.
- La documentació podrà ser redactada en espanyol o anglès. Atès que tota la documentació s'eleva al Banc Central Europeu (BCE), es recomana la presentació en anglès.

- A l'efecte d'obtenir l'autorització, s'han de complir, entre altres, els següents requisits:
  - Adoptar la forma jurídica legalment establida en funció de la mena d'entitat.
  - Tenir el domicili social, així com l'administració i la direcció efectives a Espanya.
  - Limitar l'objecte a les activitats pròpies d'una entitat de crèdit.
  - Disposar del capital social o fons de dotació mínim que està previst en funció de la mena d'entitat.
  - Que els accionistes, gestors o socis amos de participacions significatives siguin considerats idonis.
  - Que els seus administradors i directors generals o assimilats siguin considerats idonis.
  - Disposar d'una adequada organització administrativa i comptable i amb procediments de control intern adequats.
  - Disposar de procediments i òrgans adequats de control intern i de comunicació per a prevenir i impedir el blanqueig de capitals.
- Així mateix, a l'efecte de valorar la sol·licitud d'autorització, el Banc d'Espanya sol·licitarà informe, en els aspectes que siguin de la seua competència, al Servei Executiu de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries, a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i a la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions.
- Si l'entitat de crèdit que es pretén crear fora filial d'un grup financer regulat, siga bancari, d'assegurances o de valors, el Banc d'Espanya ha de consultar també a l'autoritat supervisora d'aquest grup, en particular si es tracta d'un grup la societat matriu del qual està autoritzada a Espanya o en un altre Estat membre de la UE.

- **Autorització per a la creació de bancs**
- La sol·licitud ha de dirigir-se al Banc d'Espanya, corresponent la resolució de la sol·licitud al **Banc Central Europeu** a proposta del Banc d'Espanya (vegeu a continuació).
- **Autorització per a la creació de caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit**
- Els requisits per a la creació de caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit són similars als establits per a la creació de bancs, amb les particularitats pròpies del seu caràcter, finalitat i limitacions operatives.
- A més de la normativa general d'entitats de crèdit, és aplicable, en el cas de les caixes d'estalvis, la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries i el Decret 1838/1975, de 3 de juliol, regulador de la creació de caixes d'estalvis i la distribució dels beneficis líquids d'aquestes entitats.
- En el cas de les cooperatives de crèdit, la Llei 13/1989, de 26 de maig, de cooperatives de crèdit, i el seu reglament de desenvolupament aprovat per Reial decret 84/1993, de 22 de gener.
- La sol·licitud ha de dirigir-se al Banc d'Espanya, llevat que es tracte d'una cooperativa de crèdit l'àmbit d'actuació del qual **no excedisca d'una Comunitat Autònoma**, que haurà de presentar-se davant l'òrgan competent d'aquesta Comunitat Autònoma, que, al seu torn, l'elevà al Banc d'Espanya. **La resolució correspon, en qualsevol cas, al Banc Central Europeu** a proposta del Banc d'Espanya.
- En la sol·licitud d'autorització cal incloure la documentació recollida en el procediment d'autorització per a la creació de bancs amb les adaptacions necessàries per a ajustar-se a la forma social i òrgans de govern previstos per a les cooperatives de crèdit.

• **Autorització, registre i requisits per a la constitució de bancs**

- Reial decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desenvolupa la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit.
- Correspon al **Banc d'Espanya** elevar al **Banc Central Europeu** una **proposta d'autorització** per a accedir a l'activitat d'entitat de crèdit, previ informe del Servei Executiu de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries, la Comissió Nacional del Mercat de Valors i la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, en els aspectes de la seua competència.
  - A la resolució de l'autorització que s'adopte mitjançant decisió del Banc Central Europeu s'aplicarà el règim d'impugnació previst en la normativa de la Unió Europea i, en particular, en el Reglament (UE) núm. 1024/2013 del Consell, de 15 d'octubre de 2013, que encarrega al Banc Central Europeu tasques específiques respecte de polítiques relacionades amb la supervisió prudencial de les entitats de crèdit.
- La sol·licitud d'autorització ha de ser resolta dins dels **sis mesos següents** a la recepció en el Banc d'Espanya, o al moment en què es complete la documentació exigible i, en tot cas, **dins dels dotze mesos següents a la recepció**. Quan la sol·licitud no siga resolta en el termini anterior, **s'entendrà desestimada**.
- Una vegada obtinguda l'autorització i després de la constitució i inscripció en el Registre Mercantil, els bancs **han de quedar inscrits en el Registre d'entitats de crèdit** del Banc d'Espanya per a poder exercir activitats.

- **Són requisits necessaris per a exercir l'activitat bancària:**
  - a) Revestir la forma de **societat anònima** constituïda pel procediment de constitució simultània i amb duració indefinida.
  - b) Tenir un capital social inicial **no inferior a 18 milions d'euros, desemborsat íntegrament** en efectiu i representat per accions nominatives.
  - c) **Limitar estatutàriament l'objecte social** a les activitats pròpies d'una entitat de crèdit.
  - d) Que els accionistes titulars de **participacions significatives** siguin considerats idonis, de conformitat amb el que es preveu en l'article 6.
    - S'entén per **participació significativa** en una entitat de crèdit espanyola aquella que tinga, de manera directa o indirecta, **un 10 per cent del capital o dels drets de vot de l'entitat**. També té la consideració de participació significativa aquella que, sense arribar al percentatge assenyalat, permeta exercir una influència notable en l'entitat.
  - e) No reservar als fundadors cap avantatge o cap remuneració especial.

- f) Tenir un **consell d'administració** format per **almenys cinc membres**. Els membres del consell d'administració, els directors generals o assimilats i els responsables de les funcions de control intern i altres llocs clau tant de l'entitat com, si s'escau, de la societat dominant, han de complir els requisits d'idoneïtat previstos en el capítol III.
- g) Tenir una **adequada organització administrativa i comptable**, així com amb **procediments de control intern** adequats que garantisquen la gestió sana i prudent de l'entitat. Especialment, el consell d'administració ha d'establir normes de funcionament i procediments adequats per a facilitar que els seus membres puguen complir, en tot moment, les seues obligacions i assumir les responsabilitats que els corresponguen d'acord amb les normes d'ordenació i disciplina de les entitats de crèdit, el text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, o altres disposicions que siguin aplicable.
- h) Tenir el domicili social, així com l'administració i la direcció efectives en territori nacional.
- i) Disposar de procediments i òrgans adequats de control intern i de comunicació per a prevenir i impedir l'execució d'operacions relacionades amb el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme en les condicions establides per la normativa corresponent.

- **El règim jurídic de les entitats de crèdit** és l'establert per les normes d'ordenació i disciplina. Tenen aquesta consideració les normes següents:
  - a) Llei 10/2014 i les disposicions que la despleguen.
  - b) El Reglament (UE) núm. 575/2013, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, i pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 648/2012.
  - c) La resta de les normes de l'ordenament jurídic espanyol i del dret de la Unió Europea que continguem preceptes específicament referits a les entitats de crèdit.
    - La normativa reguladora de les societats mercantils serà aplicable a les entitats de crèdit en allò que no s'opose a les esmentades en l'apartat anterior i, en particular, a la normativa especial per la qual es regeixen les caixes d'estalvis i les cooperatives de crèdit.

- **Reserva d'activitat i denominació.**
- Queda reservada a les entitats de crèdit que hagen obtingut la **preceptiva autorització** i estiguen **inscrites en el corresponent registre**, la captació de fons reembossables del públic, siga quina siga la destinació, en forma de depòsit, préstec, cessió temporal d'actius financers o altres d'anàlogues.

- **Es prohibeix** a tota persona, física o jurídica, no autoritzada ni registrada com a entitat de crèdit l'exercici de les activitats legalment reservades a les entitats de crèdit i la **utilització de les denominacions** pròpies d'aquestes o qualssevol altres que puguin induir a confusió.
- El Registre Mercantil i els altres registres públics **denegaran la inscripció** d'aquelles entitats que tinguen una activitat o un objecte social o una denominació contraris al que disposa l'article 3 de la Llei 10/2014.
- Les inscripcions realitzades contravenint això **seran nul·les de ple dret**, i caldrà cancel·lar-les d'ofici o a petició de l'òrgan administratiu competent. L'esmentada nul·litat no perjudicarà els drets de tercers de bona fe, adquirits conforme al contingut dels registres corresponents.

• Competències del Banc d'Espanya

- Correspon al Banc d'Espanya l'exercici de les competències que li atribuïsquen les normes d'ordenació i disciplina sobre les entitats de crèdit i, quan corresponga, sobre les societats financeres de cartera i les societats financeres mixtes de cartera.
- El Banc d'Espanya exercirà les seues competències sense perjudici de les funcions atribuïdes al Banc Central Europeu i en cooperació amb aquesta institució, de conformitat amb el que preveu el Reglament (UE) núm. 1024/2013, del Consell, de 15 d'octubre de 2013, que encomana al Banc Central Europeu tasques específiques respecte de polítiques relacionades amb la supervisió prudencial de les entitats de crèdit.
- En particular, correspon al Banc d'Espanya:
  - a) Autoritzar la creació d'entitats de crèdit i l'obertura a Espanya de sucursals d'entitats de crèdit estrangeres no autoritzades en un estat membre de la Unió Europea.
  - b) Autoritzar la creació d'una entitat de crèdit estrangera, o l'adquisició d'una participació significativa en una entitat ja existent, per una entitat de crèdit o un grup d'entitats de crèdit espanyoles, quan l'esmentada entitat de crèdit estrangera siga constituïda o estiga domiciliada en un estat que no siga membre de la Unió Europea.

- c) Autoritzar les modificacions estatutàries de les entitats de crèdit, en els termes que reglamentàriament s'establisquen. En particular es poden determinar reglamentàriament aquelles modificacions estatutàries en què l'autorització es pugui substituir per la preceptiva comunicació al Banc d'Espanya.
- d) Revocar l'autorització concedida a una entitat de crèdit en els supòsits previstos en l'article 8.
- e) Practicar la inscripció en els registres a què es refereix l'article 15, així com la gestió d'aquests i dels restants previstos en altres normes d'ordenació i disciplina.
- f) Exercir la funció supervisora i sancionadora de les entitats de crèdit i, quan corresponga, de les societats financeres de cartera i les societats financeres mixtes de cartera, per al compliment de la normativa d'ordenació i disciplina.
- g) Concedir les autoritzacions previstes en el Reglament (UE) núm. 575/2013, de 26 de juny i, si és el cas, revocar-les.
- h) Sense perjudici de les atribucions de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, el control i la inspecció de l'aplicació de la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari.
- i) Totes les altres competències que s'establisquen en l'ordenament jurídic.

- **Protecció del client d'entitats de crèdit.**
- El ministre d'Economia i Competitivitat, a fi de protegir els legítims interessos dels clients de serveis o productes bancaris, diferents dels d'inversió, prestats per les entitats de crèdit, **pot dictar disposicions relatives a:**
- a) La **informació precontractual** que s'ha de facilitar als clients,
- la informació i **contingut dels contractes** i les comunicacions posteriors que en permeten el seguiment, de manera que reflectisquen explícitament i amb la màxima claredat els drets i les obligacions de les parts,
- els **riscos** derivats del servei o producte per al client
- i les **altres circumstàncies** necessàries per a garantir la transparència de les condicions més rellevants dels serveis o productes i permetre al client avaluar si aquests s'ajusten a les seues necessitats i a la seua situació financera.
  - A aquest efecte, els contractes d'aquests serveis o productes sempre es formalitzaran per escrit o en format electrònic o en un altre suport durador i el ministre d'Economia i Competitivitat podrà, en particular, fixar les clàusules que els contractes referents a serveis o productes bancaris típics han de tractar o preveure expressament.

- b) **La transparència** de les condicions bàsiques de comercialització o contractació dels serveis o productes bancaris que ofereixen les entitats de crèdit i, si és el cas, el deure i la forma en què han de comunicar aquestes condicions als clients o al Banc d'Espanya. Es poden establir, així mateix, condicions bàsiques dels serveis o productes bancaris de degut compliment per a les entitats de crèdit.
  - En particular, només es poden percebre comissions o es podran fer repercutir despeses per serveis sol·licitats en ferm o acceptats expressament per un client i sempre que responguen a serveis efectivament prestats o despeses fetes que es puguin acreditar.
- c) Els principis i criteris a què s'ha de subjectar l'activitat **publicitària** dels serveis o productes bancaris, i les modalitats de control administratiu sobre aquesta, amb la finalitat que siga clara, suficient, objectiva i no enganyosa.
- d) Les especialitats de la contractació de serveis o productes bancaris **de forma electrònica** o per altres vies de comunicació a distància i la informació que, a l'efecte del que preveu aquest article, ha de figurar en les pàgines electròniques de les entitats de crèdit.
- e) L'àmbit d'aplicació de les normes dictades a l'empara d'aquest article a qualssevol contractes o operacions de la naturalesa prevista en les mencionades normes, encara que l'entitat que hi intervinga no tinga la condició d'entitat de crèdit.

- En particular, en la comercialització de préstecs o crèdits, el ministre d'Economia i Competitivitat pot dictar normes que afavorisquen:
  - a) L'adequada atenció als ingressos dels clients en relació amb els compromisos que adquirisquen en rebre un préstec.
  - b) L'adequada i independent valoració de les garanties immobiliàries que asseguren els préstecs de manera que es prevegen mecanismes que eviten les influències indegudes de la mateixa entitat o de les seues filials en la valoració.
  - c) La consideració de diferents escenaris d'evolució dels tipus en els préstecs a interès variable, les possibilitats de cobertura davant d'aquestes variacions i tot això tenint en compte, a més, l'ús o no d'índexs oficials de referència.

- d) L'obtenció i documentació apropiada de dades rellevants del sol·licitant.
- e) La informació precontractual i assistència apropiades per al client.
- f) El respecte de les normes de protecció de dades.
  - Sense perjudici de la llibertat contractual, el Ministeri d'Economia i Competitivitat pot efectuar, per si mateix o a través del Banc d'Espanya, la publicació regular, amb caràcter oficial, de determinats índexs o tipus d'interès de referència que puguin ser aplicats per les entitats de crèdit als préstecs a interès variable, especialment en el cas de crèdits o préstecs hipotecaris.

- Les disposicions que en l'exercici de les seues competències puguen dictar les **comunitats autònomes** sobre les matèries previstes en aquest article **no poden establir un nivell de protecció inferior** al dispensat en les normes que aprova el ministre d'Economia i Competitivitat.
  - Així mateix, es poden establir amb caràcter bàsic **models normalitzats d'informació** que **no poden ser modificats per la normativa autonòmica**, per a aconseguir l'adequada transparència i homogeneïtat de la informació subministrada als clients de serveis o productes bancaris.
- Les normes dictades a l'empara del que ací es preveu seran considerades **normativa d'ordenació** i disciplina i la seua **supervisió correspon al Banc d'Espanya**.
- Per a una llista exhaustiva sobre la normativa de transparència d'operacions i protecció dels clients, vegeu:
- [https://www.bde.es/bde/es/secciones/normativas/Regulacion de En/Estatal/Transparencia/1f9672d6c1fd821.html](https://www.bde.es/bde/es/secciones/normativas/Regulacion%20de%20En/Estatal/Transparencia/1f9672d6c1fd821.html)

En particular, en l'àmbit de la tutela del client destaca **l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març**, sobre els departaments i serveis d'atenció al client i el defensor del client de les entitats financeres.

La confiança dels inversors és una de les peces fonamentals de l'engranatge dels mercats financers. L'aplicació de les noves tecnologies de la informació està afavorint, d'una part, l'aparició de productes financers cada vegada més innovadors, i d'una altra, el creixement de la prestació de serveis a distància.

Aquestes noves possibilitats de comercialització financera justifiquen l'adopció de noves mesures tendents a preservar la confiança dels inversors en el funcionament i la capacitat dels mercats financers.

En efecte, per a assegurar que aquest major dinamisme en la prestació de serveis financers beneficia als inversors cal que el marc legal regulador dels serveis financers ofereixca a aquests clients un nivell de protecció adequat, que preserve la seua confiança en el funcionament dels mercats.

La Llei 44/2002, de 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer, adopta en el seu capítol V una sèrie de mesures protectores dels clients de serveis financers.

En primer lloc, s'estableix l'obligació per a les entitats financeres, **d'atendre i resoldre les queixes i reclamacions que els seus clients puguen presentar, relacionades amb els seus interessos i drets legalment reconeguts.**

A aquest efecte, les entitats de crèdit, empreses de serveis d'inversió i entitats asseguradores han de disposar d'un departament o servei d'atenció al client.

A més poden designar **un defensor del client**, a qui correspon atendre i resoldre els tipus de reclamacions que determine en cada cas el seu reglament de funcionament, i que ha de ser una entitat o expert independent.

En segon lloc, una vegada que s'haja formulat prèviament la queixa o reclamació, i aquesta no s'haja resolt o se n'haja denegat l'admissió o s'haja desestimat, els encarregats d'atendre-la són **els comissionats per a la defensa dels clients de serveis financers**, en el Reglament dels quals, aprovat per Reial decret 303/2004, de 20 de febrer, s'estableix, en efecte, que tenen per objecte la protecció dels drets de l'usuari de serveis financers, i són competents per a atendre les queixes o reclamacions que formulen els usuaris dels serveis prestats per:

- les entitats de crèdit, les societats de taxació i els establiments de canvi de moneda autoritzats per a executar operacions de venda de bitllets estrangers i xecs de viatger o gestió de transferències en l'exterior;
- per les empreses de serveis d'inversió i les societats gestores d'institucions d'inversió col·lectiva en relació amb els partícips en fons d'inversió i els accionistes de societats d'inversió que hagen delegat la gestió en aquelles; i
- per les entitats asseguradores, excepte en els supòsits de contractes per grans riscos, i les entitats gestores de fons de pensions, així com en relació amb l'activitat dels mediadors d'assegurances conforme al que s'estableix en la seua legislació específica.

Per tot això, és imprescindible per a l'admissió i tramitació de queixes o reclamacions davant el comissionat per a la defensa del client de serveis financers corresponent, acreditar haver-les formulades prèviament davant les entitats financeres obligades a atendre-les i resoldre-les a través d'un servei o unitat equivalent encarregat de l'execució d'aquesta funció.

- En concret es tracta del **Servei de reclamacions del Banc d'Espanya**, el qual resol les reclamacions i queixes que presenten els usuaris de les entitats supervisades pel Banc d'Espanya amb la pretensió d'obtenir la restitució dels seus interessos i drets legalment reconeguts, a conseqüència de presumptes incompliments per les entitats reclamades, de la normativa de transparència i protecció dels clients o de les bones pràctiques i usos financers.
- No admet aquelles reclamacions que:
  - No s'han formulat prèviament davant el servei d'atenció al client/defensor del client de l'entitat.
  - Pretenen un pronunciament sobre el caràcter abusiu d'una determinada clàusula contractual.
  - Plantegen controvèrsies sobre la valoració econòmica dels danys i perjudicis que eventualment s'hagen pogut ocasionar als usuaris financers.
  - No es refereixen a operacions concretes. No competeix aquest departament dur a terme una auditoria completa de tots els moviments registrats en els comptes dels clients i que es reflecteixen en els extractes periòdics o documents de liquidació emesos per les entitats.
- La seua actuació conclou amb un **informe motivat que no té caràcter vinculant** per a cap de les parts.

Concepte i classes de contractes bancaris

- Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit.
  - Article 1.1: Són entitats de crèdit les empreses autoritzades l'activitat de les quals consisteix a **rebre del públic depòsits o altres fons reembossables i a concedir crèdits per compte propi.**
- Orde EHA/2899/2011, de 28 d'octubre, de transparència i protecció del client de serveis bancaris.
  - article 2.3: ... a l'efecte d'aquesta ordre s'entén per serveis bancaris aquells que comprenen **els serveis de caixa, la captació de fons reembossables, especialment depòsits, la concessió de crèdit i préstec, els serveis de pagament i les altres activitats incloses en l'annex de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit apartats 7 a 13.**

• **Tipus d'operacions bancàries:**

- **Operacions passives:** permeten captar l'estalvi, i el banc se situa en una posició deutora enfront del client (dipòsits).
- **Operacions actives:** transfereixen els diners als clients, i el banc esdevé creditor (préstec, obertura de crèdit, descompte i altres operacions de finançament –*leasing, factoring*–).
- **Operacions neutres o de gestió:** mitjans de pagament – transferències, targetes–, lloguer de caixes de seguretat, etc.
- **Operacions parabancàries:** actuació de les entitats de crèdit en el marc propi dels altres submercats, com per exemple:
  - Comercialització d'assegurances.
  - Prestació de serveis d'inversió, comercialització de productes financers.

- **El contracte de compte corrent mercantil i el contracte de compte corrent bancari**
- Pel contracte de **compte corrent mercantil** les parts s'obliguen a **anotar** en el compte els crèdits i lliuraments derivats de les relacions negocials mútues que s'hagen inclòs; és **exigible únicament el saldo que per compensació presente el compte**, a favor de l'un o l'altre dels contractants, **en el moment del seu tancament**.
  - Perquè el contracte tinga caràcter mercantil bastarà que un dels contractants siga operador de mercat.
- **Règim jurídic de les remeses**
- La inclusió d'un crèdit en el compte corrent **no impedeix** l'exercici de les accions o excepcions relatives a l'acte o negoci del qual deriven.
- Els crèdits són indisponibles i inexigibles i els pagaments **no produeixen el seu natural efecte solutori** fins al tancament del compte.
- Si els crèdits o lliuraments són declarats nuls o resolts, els seients relatius a aquestes partides s'eliminaran del compte.
- Quan tots dos contractants siguen empresaris, s'entendran inclosos els crèdits i pagaments derivats de totes les seues relacions comercials ordinàries.

- **Règim jurídic del saldo eventual**

- El crèdit derivat de l'eventual saldo final favorable a l'un o l'altre dels contractants pot ser objecte de disposició, embargament o penyora.
- La relació contractual subsistirà fins al tancament del compte.
- Tot això sense perjudici de la possible impugnació per la inclusió indeguda de partides.

- **Tancament del compte i terminació del contracte**

- Mancant pacte, el tancament del compte es produirà anualment.
- Si el contracte no té termini fixat, és possible la denúncia unilateral de cada contractant –normalment amb trenta dies d'antelació a un dels tancaments.

- El contracte de **compte corrent bancari** es configura com un contracte **autònom i independent d'aquelles altres relacions que pugua haver-hi entre l'entitat bancària i el client.**
- En aquest context, i fins i tot admetent el seu caràcter mixt en la mesura en què comparteix elements propis d'altres contractes, **la nota principal d'aquest**, que possibilita el seu caràcter autònom i independent, **és constituïda pel servei de caixa al qual es compromet l'entitat bancària a favor del client**, per mitjà del qual s'obliga a atendre les ordres que, en forma de deutes i/o abonaments, li vaja indicant aquest, amb la consegüent variació en el saldo.

- Sentència núm. 277/2006 del Tribunal Suprem (Sala civil, Secció 1a), de 24 març:
- “Siga quina siga la naturalesa jurídica que, en definitiva, s’atribuïska al compte corrent bancari (com a contracte autònom, un contracte òmnibus, com a contracte mixt amb prevalença de la idea de comissió o de mandat, com un pacte accessori dins del contracte de depòsit o seguint la tesi unitària, com a subespècie del «compte corrent mercantil») sembla que l’anomenat «**servei de caixa**» ha de ser enquadrat en el nostre sistema dins del marc general del contracte de comissió mercantil (Sentències de 15 de juliol de 1993 [RJ 1993, 5805], de 19 de desembre de 1995 [RJ 1995, 9425], de 9 d’octubre de 1997 [RJ 1997, 7108]) que, en definitiva pertany al que podríem dir «gènere del mandat»: una relació de gestoria, un contracte de gestió, en utilitat del client que implica un servei (un *facere* útil, caracteritzat per l’alienitat del resultat) pel desenvolupament del qual l’entitat bancària o financera percep una remuneració.

- De tal relació deriven els deures de rendició de comptes, d'informació (articles 263 CCom i 1720 CC, un deure reforçat per la Llei 26/1988 de 29 de juliol [RCL 1988, 1656, 1782], d'ordenació bancària i intervenció de les entitats de crèdit), i entre ells els deures d'actuar conforme a les instruccions rebudes i, en tot cas, amb la *diligentia quam in suis* (article 255 Ccom -el deutor és responsable de l'incompliment quan no va observar la cura i diligència que ell mateix hauria observat en els seus propis negocis-), perquè es respon per culpa, el rigor de la qual serà mesurat pel paràmetre de què es tracte o no d'un mandat retribuït (article 1726 CC)".

- **El servei de caixa al contracte de compte corrent bancari**
- És un servei associat al compte corrent que consisteix en el fet que el banc rep ingressos i fa pagaments en nom del client, en compliment de les ordres que s'hagen formulat.
- És l'element principal del compte corrent bancari, mitjançant el qual l'entitat es compromet a efectuar per compte dels seus titulars els cobraments i pagaments que li ordenen, com per exemple abonaments, transferències, rebuts domiciliats, ingressos o retirades en efectiu o pagament de xecs.
- La manera de prestar el servei de caixa i els seus requisits, són els que s'acorden en obrir el compte, per la qual cosa abans de contractar-lo l'entitat ha d'informar sobre:
  - Els canals que tindràs a la teua disposició per a la prestació del servei i dels quals no.
  - Les limitacions quant a la forma, lloc o horari per a prestar el servei de caixa.
  - La xarxa d'oficines o de sucursals de què disposa l'entitat i que pot facilitar l'operativa.

- L'entitat sol prestar el servei de caixa de manera gratuïta, però pot cobrar comissió per les operacions derivades d'aquest servei.
- Per a atendre la retirada de diners o efectuar els pagaments derivats del servei de caixa, ha d'haver-hi prou diners. No obstant això, si l'entitat ho permet i no s'ha acordat el contrari, pot anticipar-te els diners mitjançant un descobert en compte.
- Prestar el servei de caixa, obliga el banc a comunicar de manera gratuïta:
  - Un extracte mensual de moviments del teu compte, amb la data, concepte i import de cada operació
  - Un resum de les comissions i interessos que et va cobrar l'any anterior el mes de gener de cada any.
  - Un document cada vegada que liquide interessos i comissions, i una còpia de la informació relativa a les operacions efectuades a través del compte.

- **Diferències entre el compte corrent comercial i el bancari**
- **Compte corrent comercial o mercantil**
  - Compensació periòdica en la data de tancament.
  - Concessió recíproca de crèdit.
  - Sols posa en relació les dues parts del contracte. Es diu que els crèdits anotats són “indisponibles”.
- **Compte corrent bancari**
  - Compensació automàtica en cada anotació comptable.
  - Concessió unilateral de crèdit.
  - Posa en relació el client amb tercers, mitjançant els serveis de pagament propis del servei de caixa: forma de disposició del crèdit.

- **Particularitats del contracte de compte corrent bancari. El pacte de cotitularitat. Formes de disposició:**
- **Cotitularitat indistinta o solidària:**
  - tots els cotitulars poden disposar de manera individual.
- **Cotitularitat conjunta o mancomunada:**
  - cal la signatura dels cotitulars per a disposar (formes mixtes: dos de tres).

- STS de 15 de febrer de 2013, núm. 505/2013:
- *"És doctrina reiterada d'aquesta Sala que el compte corrent bancari **expressa una disponibilitat de fons a favor dels titulars del compte contra el Banc que els reté, i no pot acceptar-se el criteri que els diners depositats en tals comptes indistints passen a ser propietat d'un d'ells, pel sol fet de figurar com a titular indistinta**, perquè en el contracte de depòsit, la relació jurídica s'estableix entre el depositant, amo de la cosa depositada, i el depositari que la rep, no modificant-se la situació legal d'aquell, quant al depositat, per la designació de persona o persones que la puguen retirar. Tals depòsits indistints no suposen per això comunitat de domini sobre els objectes depositats, i cal estar-se a tot el que disposen els tribunals sobre la seua propietat.*

- *... Per això, el mer fet d'obertura d'un compte corrent bancari, en forma indistinta, a nom de dues o més persones, l'única cosa que significa prima facie, és que qualsevol dels titulars tindrà enfront del Banc depositari, facultats dispositives del saldo que done el compte, però no determina per si sol l'existència d'un condomini que serà determinat únicament per les relacions internes i, més concretament, per la propietat originària dels fons o numerari de què es nodreix aquest compte (SSTS 31 d'octubre de 1996 (RJ 1996, 7731), 23 de maig de 1992, 15 de juliol i 15 de desembre de 1993, 19 de desembre de 1995, 7 de juny de 1996, 29 de maig 2000, 14 de març i 12 de novembre 2003 (RJ 2003, 8294))."*

• Tema 7. Els contractes del mercat del crèdit (II)

- 1.- Les operacions bancàries passives: els depòsits bancaris i les seues classes
- 2.- Les operacions bancàries actives. A) El préstec de diner. Diferències amb el préstec comercial. B) L'obertura de crèdit. C) El descompte bancari i el contracte de *factoring*. D) El contracte d'arrendament financer o *leasing*.
- 3.- Altres operacions bancàries. A) Els serveis de pagament: transferències bancàries, targetes de dèbit i de crèdit i altres serveis de pagament. B) El crèdit documental. C) Fiança mercantil i garanties autònomes o a primer requeriment. D) El depòsit i administració de valors mobiliaris. E) Lloguer de caixes de seguretat.
- 4.- El *crowdfunding*: règim jurídic i modalitats

- **Operacions passives**

- Permeten captar l'estalvi, i el banc se situa en una posició deutora enfront del client (depòsits).

- **El depòsit bancari**

- Pel depòsit, el banc rep del client una suma de diners, de la qual el banc pot disposar, però que ha de custodiar i restituir en la forma pactada.
- Els diners entregats pel client al banc passa a ser propietat d'aquest, que s'obliga a retornar un altre tant quan el depositant ho demane, llevat que s'haja pactat un termini per a la devolució.
- El client té un dret de crèdit enfront del banc, el qual el faculta a exigir la restitució dels fons dineraris que va entregar en les condicions que es van pactar.

- Per tant, al contracte de depòsit bancari el depositari pot utilitzar els diners depositats en les seues operacions actives.
- No obstant això, no els pot utilitzar de manera absolutament indiscriminada. Està subjecte a una sèrie d'obligacions administratives:
  - Coeficient de caixa, coeficient de solvència (nivells de risc assumibles), matalassos de capital...
    - Intenten garantir que el banc podrà fer front a una reclamació massiva dels depositants.
- En cas de concurs del banc cada client té garantits fins a 100.000 € pel Fons de Garantia de Dipòsits, art. 10.1 RD-Llei 16/2011:
  - *"L'import garantit dels depòsits tindrà com a límit la quantia de 100.000 euros o, en el cas de depòsits nominats en una altra divisa, el seu equivalent aplicant els tipus de canvi corresponent, conforme tot això als termes previstos reglamentàriament".*

- **Classes:**

- Aquests depòsits de diners ofereixen diferents modalitats. Potser la classificació més important és la que assenjala la distinció entre depòsits «a la vista» i «a termini fix».

- Dipòsits a la vista: el depositant pot retirar les quantitats depositades en qualsevol moment.

- Dins d'aquests depòsits, al seu torn, podem distingir els que estan vinculats a un contracte de compte corrent bancari i els comptes d'estalvi.

- Els depòsits en compte corrent impliquen l'existència d'un doble contracte: el de depòsit de diners i el compte corrent bancari, que consent al client efectuar cobraments i pagaments a través del banc.

- En els depòsits en llibretes o comptes d'estalvi a la vista, el banc es limita a rebre els fons que li són entregats pel client i a efectuar per ell certs cobraments per a ser ingressats en el compte (transferències a favor seu, xecs, vals de certes empreses o entitats, etcètera), però no proveeix el servei de caixa de manera tan àmplia com en els comptes corrents.

- Depòsits termini fix: ha de respectar-se un termini per a reclamar el reemborsament. Es poden documentar en certificats de depòsit, que poden ser transferibles (títols-valor).

• **Diferències entre depòsit regular i bancari**

• **Depòsit regular**

- El depositant conserva la propietat.
- El depositari no té la facultat de disposició sobre la cosa.
- La funció primordial del depositari és la de custodiar la cosa.
- El depositant pot reclamar la devolució en qualsevol moment.
- El depositant retribueix el depositari.

• **Depòsit bancari**

- El depositant transmet la propietat dels diners i adquireix un dret de crèdit.
- El depositari ostenta la facultat de disposició dels diners.
- Té com a funció:
  - obtenir una rendibilitat; o
  - servir com a provisió de fons per a obtenir un servei de caixa.
- El depositari retribueix, si és el cas, el depositant.

• Operacions actives

- Transfereixen els diners als clients, i el banc esdevé creditor (préstec, obertura de crèdit, descompte i altres operacions de finançament –*leasing, factoring*–).

• El préstec mercantil i el préstec bancari

- **Préstec mercantil:** regulació, articles 311 a 319 Codi de Comerç.
- Es considerarà **mercantil** el préstec quan hi concorren les circumstàncies següents:
  - 1a) Si algun dels contractants fora comerciant.
  - 2a) Si les coses prestades es **destinaren a actes de comerç**.
- Consistint el **préstec en diners**, pagarà el deutor retornant una quantitat igual a la rebuda, conformement al valor legal que tinguera la moneda al temps de la devolució,
  - excepte si s'haguera pactat l'espècie de moneda en què havia de fer-se el pagament, i en aquest cas l'alteració que haguera experimentat el seu valor serà en perjudici o en benefici del prestador.
- En els **préstecs de títols o valors** pagarà el deutor retornant d'altres de la mateixa classe i idèntiques condicions, o els seus equivalents si aquells s'hagueren extingit, excepte pacte en contra.
- Si els **préstecs foren en espècie**, el deutor ha de retornar, si no hi intervé pacte en diferent sentit, igual quantitat en la mateixa espècie i qualitat, o el seu equivalent en metàl·lic si s'haguera extingit l'espècie deguda.

- En els préstecs per **temps indeterminat o sense termini marcat de venciment**, no pot exigir-se al deutor el pagament **sinó passats trenta dies**, a comptar des de la data del **requeriment notarial** que se li haja fet.
- Els préstecs **no reportaran interès si no s'ha pactat per escrit**.
- Pot pactar-se l'interès del préstec, sense taxa ni limitació de cap espècie.
- Es reputarà interès tota prestació pactada a favor del creditor.
- Els deutors que demoren el pagament dels seus deutes després de vençudes hauran de satisfer des de l'endemà del venciment l'interès pactat per a aquest cas o, en defecte d'això, el legal.
- **Si el préstec consisteix en espècies**, per a computar el rèdit es graduarà el seu valor pels preus que les mercaderies prestades tinguen en la plaça en què haja de fer-se la devolució, l'endemà del venciment, o pel que determinen els perits, si la mercaderia estiguera extingida en el moment que se'n fera la valoració.

- I si consisteix el préstec **en títols o valors**, el rèdit per mora serà el que els mateixos valors o títols reporten, o, en defecte d'això, el legal; el preu dels valors es determina pel que tinguen en borsa, si foren cotitzables, o en la plaça en un altre cas, l'endemà del venciment.
- Els interessos vençuts i no pagats no reportaran interessos. Els contractants podran, no obstant això, capitalitzar els interessos líquids i no satisfets, que, com a augment de capital reportaran nous rèdits (**anatocisme**).
- El rebut del capital pel creditor, sense reservar-se expressament el dret als interessos pactats o deguts, extingirà l'obligació del deutor respecte a aquests.
- Els lliuraments a compte, quan no siga expressa la seua aplicació, s'imputaran en primer terme al pagament d'interessos per ordre de venciments, i després al del capital.
- Interposada una demanda, no pot fer-se l'acumulació d'interès al capital per a exigir majors rèdits.

- **Préstec participatiu:** article 20 Reial decret llei 7/1996, de 7 de juny, sobre mesures urgents de caràcter fiscal i de foment i liberalització de l'activitat econòmica.
- Es consideren préstecs participatius aquells que tinguen les següents característiques:
  - a) L'entitat prestadora percebrà un interès variable que es determinarà en funció de l'evolució de l'activitat de l'empresa prestatària.
    - El criteri per a determinar aquesta evolució pot ser: el benefici net, el volum de negoci, el patrimoni total o qualsevol altre que lliurement acordem les parts contractants.
    - A més, poden acordar un interès fix amb independència de l'evolució de l'activitat.
  - b) Les parts contractants poden acordar una clàusula penalitzadora per al cas d'amortització anticipada.
    - En tot cas, el prestatari només podrà amortitzar anticipadament el préstec participatiu si aquesta amortització es compensa amb una ampliació d'igual quantia dels seus fons propis i sempre que aquest no provinga de l'actualització d'actius.
  - c) Els préstecs participatius amb vista a la prelación de crèdits, se situaran després dels creditors comuns.
  - d) Els préstecs participatius es consideraran patrimoni net a l'efecte de reducció de capital i liquidació de societats previstes en la legislació mercantil.

• Préstec bancari:

- El prestador és un banc o entitat de crèdit.
- Depenent de si el prestatari és consumidor o no, pot tenir una regulació o una altra.

• Règim jurídic especial:

- Llei 2/1994, de 30 de març, subrogació i modificació de préstecs hipotecaris (BOE de 4 d'abril).
- Llei 2/2009, de 31 de març, per la qual es regula la contractació amb els consumidors de préstecs o crèdits hipotecaris i de serveis d'intermediació per a la subscripció de contractes de préstec o crèdit (BOE d'1 d'abril).
- Circular 5/2012, de 27 de juny, del Banc d'Espanya, a entitats de crèdit i proveïdors de serveis de pagament, sobre transparència dels serveis bancaris i responsabilitat en la concessió de préstecs. (BOE de 6 de juliol).
- Circular 2/2019, de 29 de març, del Banc d'Espanya, sobre els requisits del Document Informatiu de les Comissions i de l'Estat de Comissions, i els llocs web de comparació de comptes de pagament, i que modifica la Circular 5/2012, de 27 de juny, a entitats de crèdit i proveïdors de serveis de pagament, sobre transparència dels serveis bancaris i responsabilitat en la concessió de préstecs. (BOE de 4 d'abril de 2019).
- Llei 16/2011, de 24 de juny, de contractes de crèdit al consum.
- Llei 5/2019, de 15 de març, reguladora dels contractes de crèdit immobiliari.

- **Llei 2/2009, de 31 de març, per la qual es regula la contractació amb els consumidors de préstecs o crèdits hipotecaris i de serveis d'intermediació per a la subscripció de contractes de préstec o crèdit.**
- **Àmbit d'aplicació**
- El que es disposa en aquesta Llei serà aplicable a la contractació dels consumidors amb aquelles persones físiques o jurídiques (d'ara en avant, les empreses) que, de manera professional, duguen a terme qualsevol de les activitats que consistisquen en:
  - a) La concessió de préstecs o crèdits hipotecaris sota la forma de pagament ajornat, obertura de crèdit o qualsevol altre mitjà equivalent de finançament.
  - b) La intermediació per a la formalització d'un contracte de préstec o crèdit amb qualsevol finalitat, a un consumidor, mitjançant la presentació, proposta o realització de treballs preparatoris per a la subscripció dels esmentats contractes, inclosa, si s'escau, la posada a la disposició de tals contractes als consumidors per a la seua subscripció.
- **Caràcter imperatiu**
- Els drets reconeguts per aquesta Llei als consumidors que contracten les activitats incloses en el seu àmbit d'aplicació són irrenunciables, i són nuls la renúncia prèvia a tals drets i els actes realitzats en frau de Llei, conforme al que es preveu en l'article 6 del Codi Civil.
- **Obligacions de transparència en relació amb els contractes**
- Les empreses han de tenir a la disposició dels consumidors les condicions generals de la contractació que utilitzen.
- Els consumidors no han d'afrontar cap despesa ni assumir cap compromís per la seua recepció.
- Aquesta informació haurà d'estar disponible en la pàgina web de les empreses, si en tenen, i en els establiments oberts al públic o oficines en què presten els serveis.

• **Obligacions de transparència en relació amb els preus**

- Les empreses estableixen lliurement les seues tarifes de comissions, condicions i despeses transferibles als consumidors, sense altres limitacions que les contingudes en aquesta Llei, en la Llei de 23 de juliol de 1908 i en el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, en matèria de clàusules abusives.
- En les tarifes de comissions o compensacions i despeses transferibles, incloses les activitats d'assessorament, s'indicaran els supòsits i, si s'escau, la periodicitat amb què seran aplicables.
- Les comissions o compensacions i despeses repercutides han de respondre a serveis efectivament prestats o a despeses tingudes.
  - En cap cas poden carregar-se comissions o despeses per serveis no acceptats o sol·licitats en ferm i de manera expressa pel consumidor.
- En els préstecs o crèdits hipotecaris sobre habitatges, la comissió d'obertura, que es reportarà una sola vegada, englobarà qualssevol despeses d'estudi, de concessió o tramitació del préstec o crèdit hipotecari o uns altres similars inherents a l'activitat de l'empresa ocasionada per la concessió del préstec o crèdit.
  - En el cas de préstecs o crèdits denominats en divises, la comissió d'obertura inclourà, així mateix, qualsevol comissió per canvi de moneda corresponent al desemborsament inicial del préstec o crèdit.
- Les restants comissions i despeses transferibles a càrrec del consumidor, que l'empresa aplique sobre aquests préstecs o crèdits, hauran de respondre a la prestació d'un servei específic diferent de la concessió o de l'administració ordinària del préstec o crèdit.

- **Tauler d'anuncis**

- Les empreses han de disposar, en tots i cada un dels establiments oberts al públic, d'un tauler d'anuncis permanent, situat en lloc destacat de manera que atraga l'atenció del consumidor.
- En el tauler es recollirà tota aquella informació que les empreses hagen de posar en coneixement dels consumidors, com ara l'existència i disponibilitat del fullet de tarifes; referència a l'existència de mecanismes de resolució extrajudicial de conflictes; normativa que regula la protecció dels consumidors; si s'escau, el dret dels consumidors a sol·licitar ofertes vinculants; i altres extrems que reglamentàriament determinen les comunitats autònomes en l'exercici de les seues competències.
- Les empreses que duguen a terme activitats d'intermediació a més informaran en el tauler d'anuncis del dret del consumidor a desistir del contracte d'intermediació en els catorze dies següents a la seua formalització, sense al·legació de causa i sense penalització.

- **Prova i incompliment**

- Correspon a les empreses la prova del compliment de les obligacions que els imposa aquesta Llei.
- L'incompliment per les empreses de les disposicions d'aquesta Llei serà sancionat com a infracció en matèria de consum.

- **Obligacions precontractuals:** Circular 5/2012, de 27 de juny, del Banc d'Espanya, a entitats de crèdit i proveïdors de serveis de pagament, sobre transparència dels serveis bancaris i responsabilitat en la concessió de préstecs.
- **Norma cinquena. Explicacions adequades i deure de diligència**
- Abans d'iniciar qualsevol relació contractual amb un client, les entitats li han de facilitar les explicacions a què es refereix l'article 9 de l'Ordre, fins i tot en el cas d'operacions i serveis en els quals no s'haja establert legalment una informació precontractual específica.
- En particular, quan la relació contractual haja de girar sobre operacions d'actiu, de passiu o de serveis incloses en l'annex 1, aquestes explicacions han d'incloure un esment a l'existència del dit annex, al seu contingut i al lloc en què el client pot consultar-lo.
- Així mateix, quan la relació contractual preveja la prestació dels serveis inclosos en la llista dels serveis més representatius associats a un compte de pagament, cal informar de l'existència del Document informatiu de les comissions previst en el Reial decret llei 19/2017, de 24 de novembre, de comptes de pagament bàsics, trasllat de comptes de pagament i comparabilitat de comissions, i de la llista dels serveis més representatius associats a un compte de pagament.
- En particular, quan es tracte de préstecs o de crèdits, aquestes explicacions han d'incloure dades que permeten al client entendre la manera de càlcul de les quotes i d'altres possibles costos o penalitzacions, així com una clara descripció de les obligacions assumides pel client i de les conseqüències derivades del seu incompliment.
- En els supòsits en què, en aquestes operacions de préstec o de crèdit, es preveja l'existència d'avaladors, aquests han de ser informats detalladament del contingut de les seues obligacions i de les responsabilitats que assumeixen.

- En el cas de productes o serveis bancaris:
  - a) que impliquen riscos especials, com, per exemple, el d'una remuneració nul·la en els depòsits estructurats o híbrids amb garantia del principal, o el d'un potencial augment significatiu del cost del préstec a conseqüència de les seues característiques específiques;
  - b) o que, per a la seua correcta apreciació per part del client, requerisquen l'avaluació de múltiples aspectes, com ara l'evolució (passada o futura) d'índexs de referència o del preu de productes vinculats la contractació dels quals resulte necessària;
  - c) o que, a resultat de la seua quantia i duració, comporten obligacions per al client que puguen resultar especialment oneroses;
  - d) o la comercialització de la qual s'acompanye d'una recomanació personalitzada, especialment en el cas de campanyes de distribució massiva de productes o serveis esmentats en les lletres precedents,
    - les entitats han d'extremar la diligència en les explicacions que s'han de facilitar al client al qual s'oferisquen, amb la finalitat que aquest pugua comprendre les característiques del producte i que siga capaç d'adoptar una decisió informada i avaluar, d'acord amb els seus coneixements i experiència, l'adequació del producte ofert als seus interessos.
    - A tal fi, recaptaran del client la informació adequada sobre les seues necessitats i la seua situació financera, i ajustaran la informació que li subministren a les dades així recaptades.
- Quan les entitats hagen fet lliurament al client d'una oferta vinculant i, per qualsevol circumstància legalment admissible, es produïska una discrepància entre les condicions financeres o de qualsevol altra naturalesa que figuren en aquesta oferta i les que finalment s'incloguen en el document contractual definitiu, les entitats són obligades a advertir clarament i expressament al client d'aquesta discrepància i a reflectir en el contracte el coneixement d'aquesta pel client.

- El deure de diligència a què es refereix l'article 13 de l'Ordre comprèn, igualment:
  - a) Facilitar sense dilació injustificada la informació que permeta als hereus d'un client –davant la seua petició i una vegada acreditada tal condició– conèixer la situació patrimonial del causant en l'entitat en el moment de la seua defunció i amb posterioritat a aquest.
  - b) Sense perjudici de la normativa especial que regule els saldos en presumpció d'abandó, facilitar als titulars informació sobre l'existència de depòsits a la vista o uns altres aparentment en desús, advertint-los que aquesta situació podria generar-los despeses o perjudicis.
  - c) En el cas que, abans d'iniciar una relació de negoci, les entitats hagen rebut del client una provisió de fons, han de procedir a la devolució en el termini màxim d'un mes des de la recepció, en cas que no es formalitze el servei sol·licitat pel client, sense perjudici que, quan l'entitat denegue de manera expressa el producte o servei sol·licitat, la devolució de l'import de la provisió s'efectue en el termini màxim de dos dies hàbils, a comptar des del moment en què s'haja produït tal denegació.

- **Llei 16/2011, de 24 de juny, de contractes de crèdit al consum.**
- Pel contracte de crèdit al consum un prestador concedeix o es compromet a concedir a un consumidor un crèdit sota la forma de pagament ajornat, préstec, obertura de crèdit o qualsevol mitjà equivalent de finançament.
- No es consideren contractes de crèdit a l'efecte d'aquesta Llei els que consistisquen en el subministrament de béns d'un mateix tipus o en la prestació continuada de serveis, sempre que en el marc d'aquells assistisca al consumidor el dret a pagar per tals béns o serveis a terminis durant el període de la seua duració.
- Queden exclosos de la Llei, entre altres:
  - a) Els contractes de crèdit garantits amb hipoteca immobiliària.
  - b) Els contractes de crèdit la finalitat del qual siga adquirir o conservar drets de propietat sobre terrenys o edificis construïts o per construir.
- Caràcter imperatiu de les normes.
- Els consumidors no poden renunciar als drets reconeguts en aquesta Llei.
- La renúncia als drets reconeguts per aquesta Llei als consumidors i els actes contraris a aquesta són nuls. Els actes realitzats en frau de llei seran sancionats com a tals segons el que es disposa en l'article 6 del Codi Civil.

- **Contingut econòmic del contracte.**
- A l'efecte d'aquesta Llei s'entén per:
  - a) **Cost total del crèdit per al consumidor:** totes les despeses, inclosos els interessos, les comissions, els impostos i qualsevol altra mena de despeses que el consumidor haja de pagar en relació amb el contracte de crèdit i que siguen coneguts pel prestador, amb excepció de les despeses de notaria. El cost dels serveis accessoris relacionats amb el contracte de crèdit, en particular les primes d'assegurança, s'inclou així mateix en aquest concepte si l'obtenció del crèdit en les condicions oferides està condicionada a la subscripció del contracte de serveis.
  - b) **Import total degut pel consumidor:** la suma de l'import total del crèdit més el cost total del crèdit per al consumidor.
  - c) **Import total del crèdit:** l'import màxim o la suma de totes les quantitats posades a la disposició del consumidor en el marc d'un contracte de crèdit.
  - d) **Taxa anual equivalent:** el cost total del crèdit per al consumidor, expressat com a percentatge anual de l'import total del crèdit concedit, més els costos contemplats en l'apartat 2 de l'article 32, si s'escau.
  - e) **Tipus deutor:** el tipus d'interès expressat com a percentatge fix o variable aplicat amb caràcter anual a l'import del crèdit utilitzat.
  - f) **Tipus deutor fix:** tipus deutor acordat pel prestador i el consumidor en el contracte de crèdit per a la duració total del contracte de crèdit o per a períodes parcials, que es fixa utilitzant un percentatge fix específic. Si en el contracte de crèdit no s'estableixen tots els tipus deutors fixos, el tipus deutor fix es considerarà establert només per als períodes parcials per als quals els tipus deutors s'establisquen exclusivament mitjançant un percentatge fix específic acordat en formalitzar-se el contracte de crèdit.

- **Oferta vinculant**

- El prestador que oferisca un crèdit a un consumidor està obligat a entregar-li abans de la subscripció del contracte, si el consumidor així ho sol·licita, un document amb totes les condicions del crèdit en termes idèntics al que s'estableix en l'article 10 per a la informació prèvia al contracte, com a oferta vinculant que ha de mantenir durant un termini mínim de catorze dies naturals des del seu lliurament, llevat que hi intervinguen circumstàncies extraordinàries o no imputables a ell.

- **Informació prèvia al contracte**

- El prestador i, si s'escau, l'intermediari de crèdit han de facilitar de manera gratuïta al consumidor, amb la deguda antelació i abans que el consumidor assumisca qualsevol obligació en virtut d'un contracte o oferta de crèdit sobre la base de les condicions del crèdit oferides pel prestador i, si s'escau, de les preferències manifestades i de la informació facilitada pel consumidor, la informació que siga precisa per a comparar les diverses ofertes i adoptar una decisió informada sobre la subscripció d'un contracte de crèdit.
- Aquesta informació, en paper o en qualsevol altre suport durador, es facilitarà mitjançant la Informació normalitzada europea sobre el crèdit al consum que figura en l'annex II.
- **Forma i contingut dels contractes**
- Els contractes de crèdit sotmesos a aquesta Llei es fan constar per escrit en paper o en un altre suport durador i es redactaran amb una lletra que resulte llegible i amb un contrast d'impressió adequat.
- Totes les parts contractants han de rebre un exemplar del contracte de crèdit.

A més de les condicions essencials del contracte, el document ha d'especificar, de manera clara i concisa, les següents dades:

- a) El tipus de crèdit.
- b) La identitat i el domicili social de les parts contractants, així com, si s'escau, la identitat i el domicili social de l'intermediari de crèdit.
- c) La duració del contracte de crèdit.
- d) L'import total del crèdit i les condicions de disposició d'aquest.
- e) En el cas de crèdits en forma de pagament diferit d'un bé o servei o en el cas de contractes de crèdit vinculats, el producte o servei i el seu preu al comptat.
- f) El tipus deutor i les condicions d'aplicació d'aquest tipus i, si se'n disposa, els índexs o tipus de referència aplicables al tipus deutor inicial, així com els períodes, condicions i procediments de variació del tipus deutor i, si s'apliquen diferents tipus deutors en diferents circumstàncies, la informació a dalt esmentada respecte de tots els tipus aplicables.
- g) La taxa anual equivalent i l'import total degut pel consumidor, calculats en el moment de la subscripció del contracte de crèdit. S'esmentaran totes les hipòtesis utilitzades per a calcular aquest percentatge.
- h) L'import, el nombre i la periodicitat dels pagaments que ha d'efectuar el consumidor i, quan siga procedent, l'ordre en què han d'assignar-se els pagaments a diferents saldos pendents sotmesos a diferents tipus deutors a l'efecte de reembossament.
- i) En cas d'amortització del capital d'un contracte de crèdit de duració fixa, el dret del consumidor a rebre gratuïtament un extracte de compte, en forma de quadre d'amortització, prèvia sol·licitud i en qualsevol moment al llarg de tota la duració del contracte de crèdit.
  - El quadre d'amortització ha d'indicar els pagaments deguts, així com els períodes i les condicions de pagament de tals imports. Aquest quadre ha de contenir un desglossament de cada reembossament periòdic que mostre l'amortització del capital, els interessos calculats sobre la base del tipus deutor i, si s'escau, els costos addicionals.
  - Quan el tipus d'interès no siga fix o els costos addicionals puguen variar en virtut del contracte de crèdit, en el quadre d'amortització ha de figurar de manera clara i concisa la indicació que les dades del quadre només seran vàlids fins a la següent modificació del tipus deutor o dels costos addicionals en virtut del contracte de crèdit.

- j) Si han de pagar-se recàrrecs i interessos sense amortització de capital, una relació dels períodes i les condicions de pagament dels interessos deutors i de les despeses connexes recurrents i no recurrents.
- k) Quan siga procedent, les despeses de manteniment d'un o diversos comptes que registren alhora operacions de pagament i de disposició del crèdit, llevat que l'obertura del compte siga opcional, les despeses relatives a la utilització d'un mitjà de pagament que permeta efectuar operacions tant de pagament com de disposició del crèdit, així com les altres despeses derivades del contracte de crèdit i les condicions en què aquests costos poden modificar-se.
- l) El tipus d'interès de demora aplicable en el moment de la subscripció del contracte de crèdit i els procediments per al seu ajust i, quan siga procedent, les despeses per impagament.
- m) Les conseqüències en cas d'impagament.
- n) Quan siga procedent, una declaració que establisca l'abonament de despeses de notaria.
- o) Les garanties i les assegurances als quals es condicione la concessió del crèdit, la contractació del qual s'ha d'ajustar a la legislació específica d'aquests.
- p) L'existència o absència de dret de desistiment i el termini i altres condicions per a exercir-lo, inclosa la informació relativa a l'obligació del consumidor de pagar el capital disposat i els interessos de conformitat amb l'article 28, apartat 2, lletra *b*, i l'import de l'interès diari.
- q) Informació sobre els drets derivats de l'article 29, així com les condicions per a l'exercici d'aquests drets.
- r) El dret de reembossament anticipat, el procediment aplicable, així com, si s'escau, informació sobre el dret del prestador a una compensació i sobre la manera en què es determinarà aquesta compensació. Per al cas de reembossament anticipat i en cas que el contracte de crèdit en tinga vinculat un d'assegurança, el dret del prestatari a la devolució de la prima no consumida en els termes que establisca la pòlissa.
- s) El procediment que cal seguir per a exercir el dret de posar fi al contracte de crèdit.
- t) L'existència o no de procediments extrajudicials de reclamació i recurs per al consumidor, i, en cas que existisquen, la forma en què el consumidor pot accedir-hi.
- o) Les altres condicions del contracte, quan siga procedent.
- v) Si s'escau, nom i direcció de l'autoritat de supervisió competent.

- **Dret de desistiment.**

- El dret de desistiment d'un contracte de crèdit és la facultat del consumidor de deixar sense efecte el contracte subscrit, i comunicar-ho així a l'altra part contractant en un termini de catorze dies naturals sense necessitat d'indicar els motius i sense cap penalització.
- El termini per a exercir el dret de desistiment s'inicia en la data de subscripció del contracte de crèdit o bé, si fora posterior, en la data en què el consumidor reba les condicions contractuals i la informació recollida en l'article 16.
- El consumidor que exercisca el dret de desistiment té les obligacions següents:
  - a) Comunicar-ho al prestador abans que expire el termini previst en l'apartat 1, atenint-se a la informació facilitada per aquest últim d'acord amb la lletra *p* de l'apartat 2 de l'article 16, per mitjans que permeten deixar constància de la notificació de qualsevol manera admesa en dret.
    - Es considera que s'ha respectat el termini si la notificació s'ha enviat abans de l'expiració del termini, sempre que haja sigut efectuada mitjançant document en paper o qualsevol altre suport durador a la disposició del prestador i accessible per a ell.
  - b) Pagar al prestador el capital i l'interès acumulat sobre aquest capital entre la data de disposició del crèdit i la data de reembossament del capital, sense cap retard indegut i a tot tardar al cap de trenta dies naturals d'haver enviat la notificació de desistiment al prestador.
    - Els interessos deguts es calculen sobre la base del tipus deutor acordat.
    - El prestador no té dret a reclamar al consumidor cap altra compensació en cas de desistiment, excepte la compensació de les despeses no reembossables abonats pel prestador a l'Administració Pública.

- **Llei 5/2019, de 15 de març, reguladora dels contractes de crèdit immobiliari.**
- Aquesta Llei té per objecte establir determinades normes de protecció de les persones físiques que siguen deutors, fiadors o garants, de préstecs que estiguen garantits mitjançant hipoteca o un altre dret real de garantia sobre béns immobles d'ús residencial o la finalitat del qual siga adquirir o conservar drets de propietat sobre terrenys o immobles construïts o per construir.
  - A aquest efecte s'estableixen les normes de transparència que han de regir aquests contractes, el règim jurídic dels prestadors i intermediaris de crèdit immobiliari, inclosa l'obligació de dur a terme una avaluació de la solvència abans de concedir el crèdit, establint-se un règim de supervisió i de sanció, així com les normes de conducta aplicables a l'activitat de prestadores, intermediaris de crèdit immobiliari, representants designats i assessors.
- **Àmbit d'aplicació i caràcter irrenunciable**
- Aquesta Llei serà aplicable als contractes de préstec concedits per persones físiques o jurídiques que duguen a terme aquesta activitat de manera professional, quan el prestatari, el fiador o garant siga una persona física i aquest contracte tinga per objecte:
  - a) La concessió de préstecs amb garantia hipotecària o un altre dret real de garantia sobre un immoble d'ús residencial. A aquest efecte, també s'entenen com a immobles per a ús residencial elements com ara trasters, garatges, i qualssevol altres que sense constituir habitatge com a tal compleixen una funció domèstica.
  - b) La concessió de préstecs la finalitat dels quals siga adquirir o conservar drets de propietat sobre terrenys o immobles construïts o per construir, sempre que el prestatari, el fiador o garant siga un consumidor.
    - S'entén que l'activitat de concessió de préstecs hipotecaris es desenvolupa amb caràcter professional quan el prestador, siga persona física o jurídica, intervinga en el mercat de serveis financers amb caràcter empresarial o professional o, fins i tot de manera ocasional, amb una finalitat exclusivament inversora.
- Les disposicions d'aquesta Llei i les contingudes en les seues normes de desenvolupament tenen caràcter imperatiu, i no són disponibles per a les parts contractants llevat que la norma expressament establisca el contrari.

- **Informació bàsica que ha de figurar en la publicitat dels préstecs immobiliaris.**
- Tota publicitat relativa als contractes de préstec que indique un tipus d'interès o qualsevol xifres relacionades amb el cost del préstec per al prestatari ha d'especificar de manera clara, concisa i destacada:
  - a) la identitat del prestador o, si s'escau, de l'intermediari de crèdit o representant designat;
  - b) quan siga procedent, que el contracte de préstec estarà garantit per una hipoteca o per una altra garantia real sobre béns immobles d'ús residencial, o per un dret relatiu a un bé immoble;
  - c) el tipus deutor, indicant si és fix, variable o una combinació de tots dos, juntament amb informació sobre les despeses incloses, si s'escau, en el cost total del préstec per al prestatari;
  - d) l'import total del préstec;
  - e) la taxa anual equivalent, en la forma en què es defineix en l'article 4.14; la taxa s'ha d'incloure en la publicitat almenys de manera igualment destacada que qualsevol tipus d'interès;
  - f) quan siga procedent:
    - 1r) la duració del contracte de préstec;
    - 2n) l'import dels pagaments a terminis;
    - 3r) l'import total degut pel prestatari;
    - 4t) el nombre de pagaments a terminis;
    - 5è) un advertiment sobre el fet que les possibles fluctuacions del tipus de canvi podrien afectar l'import degut pel prestatari.
  - g) el sistema d'amortització i la fórmula de càlcul de les quotes d'amortització de principal i d'interessos prou detallades perquè el prestatari pugui verificar amb claredat la correcció dels imports cobrats;
  - h) quan siga procedent, l'opció del deutor de poder donar en pagament l'immoble hipotecat en garantia del préstec, amb caràcter deslliurador de la totalitat del deute derivat d'aquest.

- **Comprovació del compliment del principi de transparència material**
- Sense perjudici de les explicacions adequades que el prestador, l'intermediari de crèdit o el seu representant, si s'escau, han de facilitar al prestatari, durant el termini previst en l'article 14.1, el prestatari ha de comparèixer davant del notari triat per ell a l'efecte d'obtenir presencialment l'assessorament descrit en els següents apartats.
- El notari verificarà la documentació acreditativa del compliment dels requisits previstos en l'article 14.1. En cas que quede acreditat el seu compliment farà constar en una acta notarial prèvia a la formalització del préstec hipotecari:
  - a) El compliment dels terminis legalment previstos de posada a la disposició del prestatari dels documents descrits en l'article 14.1.
  - b) Les qüestions plantejades pel prestatari i l'assessorament prestat pel notari.
  - c) En tot cas, el notari ha d'informar individualitzadament fent-ho constar en l'acta, que ha prestat assessorament relatiu a les clàusules específiques recollides en la Fitxa Europea d'Informació Normalitzada (FEIN) i en la Fitxa d'Advertiments Estandarditzats (FiAE), de manera individualitzada i amb referència expressa a cada una, sense que siga suficient una afirmació genèrica. Igualment, i en presència del notari, el prestatari ha de respondre a un test que té per objecte concretar la documentació entregada i la informació subministrada.
- El prestatari, o qui el represente a aquest efecte, ha de comparèixer davant el notari, perquè aquest pugui estendre l'acta, a tot tardar el dia anterior al de l'autorització de l'escriptura pública del contracte de préstec.

- **Forma i contingut dels contractes**
- Els contractes de préstec regulats en aquesta Llei es formalitzaran en paper o en un altre suport durador.
- En cas que estiguen garantits amb hipoteca constituïda sobre un immoble d'ús residencial situat en territori nacional, han de formalitzar-se en escriptura pública, podent adoptar el format electrònic conforme a la legislació notarial.
- S'hi faran constar, a més dels elements essencials del contracte, les dades i els elements determinats pel Govern mitjançant reial decret.
- En la contractació de préstecs regulats per aquesta Llei, el notari no ha d'autoritzar l'escriptura pública si no s'ha atorgat l'acta prevista en l'article 15.3.

- **Variacions en el tipus d'interès**

- El tipus d'interès del préstec no pot ser modificat en perjudici del prestatari durant la vigència del contracte, excepte acord mutu de les parts formalitzat per escrit.
- En cas d'existir acord, la variació del cost del préstec s'ha d'ajustar, a l'alça o a la baixa, a la d'un índex de referència objectiu, sense perjudici del que s'estableix en l'article 85.3 del text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries.
- En cas que el contracte de préstec tinga un tipus d'interès variable, els prestadors poden utilitzar com a índex o tipus de referència objectiu per a calcular el tipus aplicable aquells que complisquen les següents condicions:
  - a) Ser clar, accessible, objectiu i verificable per les parts en el contracte de préstec i per les autoritats competents.
  - b) Calcular-se a cost de mercat i no ser susceptible d'influència pel mateix prestador, o en virtut d'acords amb altres prestadors o pràctiques conscientment paral·leles.
  - c) Les dades que servisquen de base a l'índex o tipus siguen agregats d'acord amb un procediment matemàtic objectiu.
- En les operacions amb tipus d'interès variable no es pot fixar un límit a la baixa del tipus d'interès.
- L'interès remuneratori en aquestes operacions no pot ser negatiu.

- **Reembossament anticipat**

- El prestatari pot en qualsevol moment anterior a l'expiració del terme pactat reembossar de manera anticipada totalment o parcialment la quantitat deguda. Les parts poden convenir un termini de comunicació prèvia que no pot excedir d'un mes.
- Quan el prestatari manifeste la voluntat de reembossar anticipadament la totalitat o part del préstec, el prestador li ha de facilitar, en el termini màxim de tres dies hàbils, en paper o en un altre suport durador la informació necessària per a avaluar aquesta opció.
- En aquesta informació es quantificaran, almenys, les conseqüències que té per al prestatari la liquidació total o parcial de les obligacions abans de la terminació del contracte de préstec, exposant amb claredat les hipòtesis que s'hagen pres en consideració per a la seua elaboració. Tals hipòtesis han de ser raonables i justificables.
- El prestatari té dret a una reducció del cost total del préstec que comprèn els interessos i els costos corresponents en el termini que quede per transcórrer fins al moment de l'extinció.
  - En particular, s'extingeix el contracte d'assegurança accessori al de préstec del qual siga beneficiari el prestador, llevat que el prestatari comuniqui expressament a la companyia asseguradora el desig que el contracte d'assegurança mantinga vigència.
- 4. El prestador no pot cobrar compensació o comissió per reembossament o amortització anticipada total o parcial en els préstecs en supòsits diferents dels previstos en la Llei. Per exemple:

- En els contractes de préstec a tipus d'interès variable, o en aquells trams variables de qualsevol altre préstec, les parts poden establir contractualment una compensació o comissió a favor del prestador per a algun dels dos següents supòsits que són excloents entre si:
  - a) en cas de reembossament o amortització anticipada total o parcial del préstec durant els 5 primers anys de vigència del contracte de préstec, es pot establir una compensació o comissió a favor del prestador que no pot excedir de l'import de la pèrdua financera que puga patir el prestador, de conformitat amb la forma de càlcul prevista en l'apartat 8 d'aquest article, amb el límit del 0,15 per cent del capital reembossat anticipadament; o
  - b) en cas de reembossament o amortització anticipada total o parcial del préstec durant els 3 primers anys de vigència del contracte de préstec, es pot establir una compensació o comissió a favor del prestador que no pot excedir de l'import de la pèrdua financera que puga patir el prestador, de conformitat amb la forma de càlcul prevista en l'apartat 8 d'aquest article, amb el límit del 0,25 per cent del capital reembossat anticipadament.
- En els contractes de préstec a tipus d'interès fix o en aquells trams fixos de qualsevol altre préstec, pot establir-se contractualment una compensació o comissió a favor del prestador que té els següents límits:
  - a) en cas de reembossament o amortització anticipada total o parcial del préstec durant els 10 primers anys de vigència del contracte de préstec o des del dia que resulta aplicable el tipus fix, es pot establir una compensació o comissió a favor del prestador que no pot excedir de l'import de la pèrdua financera que puga patir el prestador, de conformitat amb la forma de càlcul prevista en l'apartat següent, amb el límit del 2 per cent del capital reembossat anticipadament; i
  - b) en cas de reembossament o amortització anticipada total o parcial del préstec des de la fi del període assenyalat en la lletra *a* fins al final de la vida del préstec, es pot establir una compensació o comissió a favor del prestador que no pot excedir de l'import de la pèrdua financera que puga patir el prestador, de conformitat amb la forma de càlcul prevista en l'apartat següent, amb el límit de l'1,5 per cent del capital reembossat anticipadament.

- **Venciment anticipat**

- En els contractes de préstec el prestatari, fiador o garant del qual siga una persona física i que estiguen garantits mitjançant hipoteca o per una altra garantia real sobre béns immobles d'ús residencial o la finalitat del qual siga adquirir o conservar drets de propietat sobre terrenys o immobles construïts o per construir per a ús residencial el prestatari perd el dret al termini i es produeix el venciment anticipat del contracte si hi concorren conjuntament els següents requisits:
  - a) Que el prestatari estiga trobe en mora en el pagament d'una part del capital del préstec o dels interessos.
  - b) Que la quantia de les quotes vençudes i no satisfetes equivalguen almenys:
    - i. Al tres per cent de la quantia del capital concedit, si la mora es produeix dins de la primera meitat de la duració del préstec.
      - Es considera complit aquest requisit quan les quotes vençudes i no satisfetes equivalguen a l'impagament de dotze terminis mensuals o un nombre de quotes tal que suppose que el deutor ha incomplert la seua obligació per un termini almenys equivalent a dotze mesos.
    - ii. Al set per cent de la quantia del capital concedit, si la mora es produeix dins de la segona meitat de la duració del préstec.
      - Es considera complit aquest requisit quan les quotes vençudes i no satisfetes equivalguen a l'impagament de quinze terminis mensuals o un nombre de quotes tal que suppose que el deutor ha incomplert la seua obligació per un termini almenys equivalent a quinze mesos.
  - c) Que el prestador haja requerit el pagament al prestatari concedint-li un termini d'almenys un mes per al seu compliment i advertint-lo que, en cas de no ser atès, reclamarà el reembossament total degut del préstec.
- Aquestes regles no admeten pacte en contra.

- **Interessos de demora**
- En el cas de préstec o crèdit conclòs per una persona física que estiga garantit mitjançant hipoteca sobre béns immobles per a ús residencial, l'interès de demora és l'interès remuneratori més tres punts percentuals al llarg del període en el qual aquell resulte exigible.
- L'interès de demora només pot reportar-se sobre el principal vençut i pendent de pagament i no poden ser capitalitzats en cap cas, excepte en el supòsit previst en l'article 579.2a de la Llei d'enjudiciament civil.
- Aquestes regles no admeten pacte en contra.

• Del contracte d'obertura de crèdit

- Pel contracte d'obertura de crèdit una de les parts, l'acreditant, s'obliga, dins dels límits de quantitat i temps pactats, a posar a la disposició de l'altra part, l'acreditat, una suma o sumes monetàries, o a efectuar les prestacions previstes en el contracte que li permeten obtenir-lo, a canvi d'una retribució.

- En aquesta secció s'analitza l'obertura de crèdit, encara que recollint tan sols els caràcters bàsics d'aquest contracte, sense pretendre esgotar les modalitats molt diverses que en la pràctica tenen les obertures de crèdit, com també ocorre en els contractes de préstec.

- **Classes**

- L'obertura de crèdit **simple** concedeix a l'acreditat el dret de disposar o utilitzar el crèdit dinerari una sola vegada, mitjançant una o diverses disposicions, fins al límit concedit i pel termini convingut.
- L'obertura de crèdit **en compte corrent** concedeix a l'acreditat, durant la vigència del contracte, no sols la facultat d'executar un o diversos actes de disposició,
  - sinó també la d'efectuar reintegraments o reembossaments de diners, de manera que pugui tornar a utilitzar i disposar diverses vegades del crèdit concedit, dins dels límits i terminis fixats en el contracte.

- L'obertura de crèdit no és un préstec.
- És un contracte *sui generis*, principal i únic, l'objecte del qual és el crèdit, en si mateix, com a valor econòmic.
- Per a diferenciar el contracte d'obertura de crèdit i el de préstec hem de parar atenció al fet que l'obertura de crèdit es caracteritza per la creació d'una disponibilitat a favor de l'acreditat, però això no equival a la disponibilitat pròpia dels depòsits d'efectiu, sinó que ha de ser entesa com la facultat atorgada al client de tenir accés lliure al patrimoni de l'entitat acreditant perquè, dins dels límits pactats, aquesta entitat efectue prestacions creditícies.

- **Obligacions de l'acreditant**

- L'acreditant s'obliga a posar a la disposició del prestatari, dins del límit i durant el termini pactat, una suma monetària o a efectuar prestacions que permeten obtenir-lo, en la forma i en les condicions convingudes en el contracte.

- **Obligacions de l'acreditat**

- L'acreditat està obligat a satisfer a l'acreditant la contraprestació convinguda per interessos, comissions i despeses, en el temps i la forma pactats en el contracte, així com a retornar-li la suma total disposada del crèdit concedit al final del període convingut.

• **Efectes del contracte**

- Interessa distingir la fase de la disponibilitat abstracta per part del client i el moment que aquest ha executat actes de disposició concreta.
- En la primera, és a dir, en la de disponibilitat abstracta per part del client, l'obertura de crèdit obliga l'entitat acreditant a crear una disponibilitat creditícia a favor del client, posant a la seua disposició fins a una determinada quantitat, sumes d'efectiu, o bé assumint el compromís de dur a terme les prestacions creditícies pactades fins que l'import total d'aquestes arribe al límit màxim pactat.
- El client acreditat té el deure de pagar la comissió pactada per l'import total de l'obertura, sense tenir en compte si ha disposat o no del crèdit.
- En la fase de disposició concreta, l'entitat de crèdit ha d'efectuar les prestacions particulars pactades, a mesura en què el client li ho haja reclamat. El client, una vegada que ha obtingut les quantitats demanades al banc, és obligat a reintegrar-les en el termini o terminis pactats en el contracte d'obertura de crèdit.

- **Els crèdits sindicats**

- Tècniques que permeten la disponibilitat de grans quantitats de diners i una divisió racional dels riscos.
- Es tracta d'operacions en les quals apareix involucrat, com a acreditant, un conjunt d'entitats (sindicat de bancs), organitzat per un denominat «banc agent».
- L'operació subjacent pot ser qualsevol contracte de crèdit (així una obertura de crèdit, com un préstec, i fins i tot una emissió de pagarés).
- El característic és la tècnica de sindicació, que requereix la intermediació d'una entitat bancària que gestione de manera unitària els interessos diversos de cada una de les entitats sindicades. Apareix així la figura del «banc agent».
- El «banc agent» és un comissionista «especial», perquè el mandat mercantil que li ha sigut conferit no té com a objecte la gestió general de tots els negocis dels bancs sindicats, sinó que només s'encarrega de la gestió del crèdit sindicat, i el fa obrint un compte on rep les quantitats que proporcionen els bancs sindicats, i un altre compte a favor del client, on transfereix aquestes quantitats.

• El contracte de descompte

- Pel contracte de descompte un empresari, el descomptant, abona l'import d'un crèdit dinerari no vençut a l'operador de mercat titular d'aquest, el descomptatari, a canvi dels interessos i comissions pactats i de la cessió, si se'n prova la conformitat, del crèdit descomptat.
  - La característica del contracte de descompte com a contracte de crèdit és l'obligació contractual de restitució que incumbeix el client de retornar la suma anticipada i la clàusula “salvant-ne la bona fi, si se'n prova la conformitat” (en castellà, *salvo buen fin*).
- Objecte: Poden descomptar-se tota mena d'efectes de comerç i altres títols valor, excepte el xec, així com els drets de crèdit, fins i tot els futurs, siga quina siga la forma de representació, estiguen o no incorporats a un document.

- **Obligacions del descomptant**

- El descomptant està obligat a:

- a) Anticipar el crèdit amb deducció dels interessos i comissions pactades.
- b) Executar tots els actes necessaris per a la conservació del crèdit descomptat i les seues garanties.
- c) Restituir al descomptatari els crèdits i els títols representatius d'aquests, en cas d'existir, tan prompte com li siguen satisfetes al descomptant totes les quantitats degudes.

- **Obligacions del descomptatari**

- El descomptatari està obligat a:

- a) Transmetre la plena titularitat del crèdit al descomptant, salvant-ne la bona fi, d'acord amb la naturalesa del títol o dret del crèdit descomptat.
- b) Pagar els interessos i comissions convinguts.
- c) Reintegrar, en cas d'impagament del crèdit descomptat, les quantitats degudes al descomptant; és de la seua exclusiva responsabilitat la mora en el compliment d'aquesta obligació.

- El que és característic del contracte de descompte com a contracte de crèdit és l'obligació contractual de restitució que incumbeix el client de retornar la suma anticipada i la clàusula “salvant-ne la bona fi”.
- Es tracta d'un deure contractual de restituir la suma dinerària que només és exigible, en principi, quan vença el termini de la concessió de crèdit.
- El que succeeix és que, en el cas del contracte de descompte, el deure de restitució no sols està sotmès a un ajornament, sinó també a una condició: la clàusula “salvant-ne la bona fi”.

- La referida clàusula permet al finançador que adquireix el crèdit o el títol anar contra el cedent, en el cas que la cessió no haja satisfet la fi *pro solvendo* amb la qual es va articular.
- En efecte, la clàusula expressa la circumstància que el deure de restitució està condicionat en els següents termes:
  - a) El fet condicionant és l'impagament del crèdit, és a dir, l'incompliment pel tercer deutor.
  - b) El que és condicionat és l'exigibilitat del deure de restitució, ja que el deure de restituir no naix amb l'impagament del crèdit descomptat, sinó amb el lliurament de la suma.
- És a partir d'aquí quan el client es compromet a retornar els diners, si bé aquest deure de restitució es veu ajornat fins al moment en què venç el crèdit descomptat.

- STS núm. 920/2011, de 19 de desembre:
- “la clàusula *salvant-ne la bona fi*, implícita en el descompte, suposa que si el descomptant no pot cobrar els crèdits representats pels efectes descomptats, és a dir, resulten impagats, pot exigir el reintegrament de l’entitat descomptatària. Aquest és, precisament el significat de la consideració de la transmissió com una *cessio pro solvendo*, l’efecte del qual desapareix, i es transforma en *cessio pro soluto*, quan es produeix alguna de les circumstàncies determinants sobre aquest tema (pacte, prescripció de l’acció de retorn, no devolució al descomptatari dels títols o efectes descomptats, o quan es deixen a aquests perjudicar-se – SS, entre altres, 21 de setembre de 2006, 4 de juliol de 2007).
- En la sentència més recent de la Sala de 26 de maig de 2014, 238/2014, referida també a un contracte de descompte, s’afirma que “el fet que aquesta cessió s’efectue *salvant-ne la bona fi* impedeix atribuir-li l’eficàcia extintiva del deute que seria pròpia d’un pagament o d’una dació *pro soluto*”. Afig que “conseqüentment, el cedent o descomptatari continua sent deutor del cessionari descomptant mentre no es produísca la satisfacció del crèdit cedit –al marge dels supòsits previstos en l’article 1.170 del Codi Civil–. I si resulta insatisfet el crèdit incorporat al títol canviari descomptat, serà exigible al cedent la devolució de la suma anticipada –sentència 1335/2007, de 10 de desembre–”.

- **Accions**

- L'impagament dels crèdits descomptats i no restituïts pel descomptatari, facultarà al descomptant a retenir els documents descomptats i a exercir el dret al reintegrament, bé extrajudicialment, per compensació, mitjançant el deute en el compte del client descomptatari, bé per via judicial mitjançant l'acció causal nascuda del contracte de descompte, o les que es deriven del crèdit descomptat.

- **Règim concursal**

- En cas de concurs del descomptatari, el descomptant té dret que se li reposen en tot cas les quantitats rebudes del deutor cedit.
- Els efectes descomptats pendents de venciment en el moment de declarar-se el concurs seran qualificats de crèdit contingent. Si resulten finalment impagats seran qualificats de crèdits ordinaris.
- El descompte efectuat constant el concurs, en cas d'impagament dels crèdits descomptats, seran satisfets amb càrrec a la massa.
- Durant el concurs, el descompte es regeix per les condicions establides en el contracte de descompte.

• El contracte de *factoring*

- Pel contracte de *factoring* o facturatge un operador de mercat, el proveïdor, s'obliga a cedir un o diversos crèdits dels quals siga o puga ser titular en el futur, a un empresari, el factor, que, a canvi dels interessos i comissions que es pacten, assumeix respecte dels crèdits cedits la gestió del seu cobrament dels crèdits; pot també assumir les obligacions següents:
  - a) Finançar el proveïdor.
  - b) Assumir el risc d'insolvència dels deutors.
  - Així mateix el factor pot assumir altres obligacions com ara la gestió de la comptabilitat, fer estudis de mercat o investigar i seleccionar els clients.

- **Classes de *factoring***

- Es denominarà *factoring* propi o sense recurs aquell en què el factor assumeix el risc d'insolvència dels deutors cedits.

- Per contra, es denominarà *factoring* impropï o amb recurs aquell en què el proveïdor garanteix la solvència dels deutors mitjançant la retrocessió dels crèdits o per qualsevol altra manera admissible en dret.

- **Efectes**

- Les cessions de crèdit provinents d'un contracte de *factoring*, independentment de la seua qualificació de propi o impropï, originen plens efectes translatius de la titularitat dels crèdits cedits, excepte en aquells supòsits en què l'única obligació principal que assumeix el factor és gestionar el cobrament dels crèdits.

- **Règim concursal del *factoring***
- Les cessions de crèdit derivades d'un contracte de *factoring*, no poden ser objecte de rescissió en cas de concurs del cedent o del deutor cedit més que en els termes previstos en les disposicions generals sobre cessions financeres de crèdits, sense perjudici de la vigència del contracte conforme a les regles establides en la normativa concursal.

- **El contracte de confirmació financera o *confirming***
- Pel contracte de confirmació financera un operador del mercat, el client, encarrega a un empresari, l'agent, la gestió dels seus pagaments; l'agent es compromet a efectuar el pagament al seu venciment o bé en una data anterior, en el cas que el creditor el sol·licite i l'agent consenta el finançament del crèdit.

- **Efectes de la confirmació**

- La confirmació remesa als creditors per l'agent, una vegada confirmats els crèdits i emesa l'ordre de pagament pel client, pot ser revocable o irrevocable.
- La irrevocabilitat de la confirmació no implica la novació de la relació subjacent entre el client i el creditor.

- **Drets de l'agent**

- En virtut del pagament anticipat al creditor, l'agent que no haja rebut provisió de fons del client se subroga en els drets d'aquell, i pot reclamar a aquest la totalitat de l'import del crèdit.
- Això no obstant, l'agent no pot exigir al client la restitució de l'import del crèdit amb anterioritat a la data de venciment d'aquest.

- **Règim concursal del *confirming***
- En cas de concurs del client, l'agent s'ha d'abstenir d'efectuar el pagament al venciment dels crèdits, excepte autorització de l'administració concursal que, en interès del concurs, en cas d'haver-se resolt el contracte, el rehabilita d'acord amb la normativa concursal o obre en poder de l'agent provisió de fons suficient per al pagament dels crèdits confirmats per l'agent.
- En cap cas no poden ser objecte de rescissió les provisions de fons en poder de l'agent pels imports que representen obligacions irrevocables a càrrec de l'agent, en virtut i en execució del contracte de confirmació financera.

• **El contracte d'arrendament financer o *leasing***

- Pel contracte d'arrendament financer un empresari cedeix en arrendament a un altre operador de mercat un actiu definit prèviament per aquest per a afectar-lo a la seua activitat empresarial o professional a canvi de l'abonament de quotes periòdiques, i en condicions econòmiques que suposen transferir a l'arrendatari substancialment tots els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu, que l'arrendador ha adquirit d'un proveïdor designat o aprovat per l'arrendatari o del mateix arrendatari.
- Els contractes d'arrendament financer poden incorporar un dret d'opció de compra que pot exercir-se en finalitzar el contracte.
- Si s'incorpora aquest dret, ha de contenir unes condicions d'exercici tan favorables per a l'arrendatari que pugua presumir-se que l'exercirà; en aquest supòsit es considera que hi ha transferència substancial dels riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu.

- La subscripció d'aquesta classe de contractes constitueix una activitat reservada a establiments financers de crèdit constituïts d'acord amb el Títol II de la Llei 5/2015, de 27 d'abril, de foment del finançament empresarial.
- Aquest contracte podem caracteritzar-lo amb les següents notes:
  - a') La determinació del bé que s'ha d'adquirir i la selecció del proveïdor correspon a l'usuari, que no estarà condicionat en la seua decisió per l'arrendador financer.
  - b') La propietat del bé correspon a l'arrendador financer i no a l'usuari, que simplement és posseïdor d'aquest bé.
  - c') Les quotes de l'arrendament establides en el contracte, que ha de tenir una duració determinada, es calculen prenent en consideració l'amortització de la totalitat o la major part del cost del ben cedit a l'usuari.
  - d') Al compliment del terme pactat en el contracte, l'usuari té la facultat d'adquirir el bé objecte del contracte.
- Concebut el contracte d'arrendament financer com un contracte únic, la seua causa no és la transmissió de la titularitat del bé, sinó la cessió del seu ús, i atorga a la voluntat de l'usuari la facultat de l'adquisició d'aquest bé al final de la relació contractual.

- En l'arrendament financer sorgeixen tres persones: la societat *leasing*; el venedor del bé; i l'usuari del bé.
- L'obligació essencial de l'arrendador financer és l'adquisició del bé triat per l'usuari i facilitar el lliurament de la possessió d'aquest bé a l'usuari.
- L'obligació essencial de l'usuari és el pagament en els terminis convinguts de les quotes pactades.
  - L'arrendador financer sol pactar amb el venedor que l'usuari podrà exigir-li, com si fora part del contracte de compravenda, el compliment de les seues obligacions;
    - de tal manera que l'usuari pot exigir el lliurament del bé i el sanejament pels vicis o defectes de la cosa venuda en una posició equivalent a la de qui és part en el contracte de compravenda com a comprador, encara que l'usuari realment no ho siga.

- **Relacions amb el proveïdor**

- Les obligacions del proveïdor de l'actiu objecte de l'arrendament financer són exigibles per l'arrendatari com si aquest fora part del contracte d'adquisició de l'actiu i aquest haguera d'entregar-se directament a aquest arrendatari.
- En el cas que el contracte amb el proveïdor no permeta aquest exercici de drets per l'arrendatari, l'arrendador ha de prestar la seua col·laboració perquè pugui exigir-se el compliment de les obligacions del proveïdor en benefici de l'arrendatari; i és en un altre cas responsable enfront de l'arrendatari de l'incompliment de les obligacions del proveïdor.

- L'arrendador no pot modificar les condicions pactades amb el proveïdor sense el consentiment de l'arrendatari.
- Si no existeix aquest consentiment, l'arrendador ha d'assumir les obligacions derivades d'aquesta modificació de condicions.
- Les obligacions del proveïdor de l'actiu objecte de l'arrendament i les conseqüències que es deriven del seu incompliment, anteriors o posteriors al seu lliurament, són exigibles per l'arrendatari com si aquest fora part del contracte d'adquisició, amb l'obligació de col·laboració per part de l'arrendador.

- Les parts assumiran les obligacions pròpies del contracte d'arrendament financer, amb les següents particularitats:
  - a) Una vegada entregat i rebut de conformitat l'actiu arrendat, l'arrendador té com a principal obligació assegurar a l'arrendatari la pacífica possessió de l'actiu arrendat, sense assumir cap altra mena de responsabilitat o despesa en relació amb aquest actiu.
  - b) En conseqüència, l'arrendatari està obligat a suportar totes les despeses derivades de la conservació i manteniment de l'actiu, de les seues reparacions ordinàries i extraordinàries i suporta tots els riscos inherents a aquest, que no pot repercutir a l'arrendador ni el dispensen de l'obligació de satisfer les quantitats previstes en el contracte.

- c) En cas d'incompliment per l'arrendatari de les seues obligacions, l'arrendador pot optar entre recuperar la possessió de l'actiu i la terminació del contracte, sense perjudici de l'exigència de les quantitats que procedisquen per l'incompliment, o exigir el compliment d'aquestes obligacions.
- En cas de concurs, té dret de separació si opta per la recuperació del bé i un privilegi especial sobre l'actiu si exigeix el pagament de les quotes de l'arrendament.
- d) L'arrendador té plena disponibilitat de l'actiu en el moment en què recupere la seua possessió per terminació del contracte.

- Problema essencial en la regulació del *leasing* és el de la tutela del dret de propietat de l'arrendador financer sobre el bé arrendat que estiga en poder de l'usuari.
  - Tot i que, en principi, el contracte d'arrendament financer s'entén que ha de redactar-se per escrit, no s'exigeix una forma determinada.
  - No succeeix així, quan es vulga inscriure en el Registre de béns mobles, ja que al marge de formalitzar-se en document públic, les normes reglamentàries han imposat que han d'adaptar-se a determinats formularis aprovats per la Direcció General dels Registres i el Notariat.

• Del contracte de crèdit documentari

- Pel contracte de crèdit documentari, una entitat de crèdit denominada emissora, o una altra per aquesta autoritzada,
- conforme a les instruccions rebudes de l'altra part, denominada ordenant,
- assumeix el compromís de pagar a un tercer, denominat beneficiari, o a una altra persona a l'ordre d'aquest,
- una suma monetària al comptat o a termini o a acceptar o lliurar i, si s'escau, satisfer lletres de canvi, pagarés o altres documents canviaris, lliurats per o a favor del beneficiari,
- contra la presentació de determinats documents previstos en el contracte de crèdit i en els termes i les condicions que s'hi estableixen.

- Etapes:
- 1a) Pacte de pagament mitjançant crèdit documentari, en la relació subjacent (contracte de compravenda).
- 2a) Ordre d'emissió del crèdit en la relació de cobertura; obertura del crèdit i comunicació de la "carta de crèdit".
- 3a) Entrega de documents pel beneficiari al banc encarregat d'examinar-los -normalment el segon banc pagador o confirmador-; examen dels documents i pagament del crèdit.
- 4a) Reenviament de la documentació al banc emissor; reemborsament d'aquest al banc pagador.

- El contracte de crèdit documentari es considera autònom i independent d'altres contractes que puguin vincular les parts.
- Ni l'emissor ni l'ordenant poden oposar en perjudici del beneficiari altres excepcions que les derivades del mateix contracte de crèdit documentari.
- Llevat que en el crèdit documentari es dispose una altra cosa, se li apliquen supletòriament les Regles i usos uniformes per als crèdits documentaris, aprovats per la Cambra Internacional de Comerç vigents en el moment de l'emissió del crèdit.

- **Revocació i transferència**

- Excepte pacte exprés en contra el crèdit documentari és irrevocable i no transferible.

- Si el crèdit documentari fora revocable, l'emissor pot modificar o cancel·lar el crèdit documentari en qualsevol moment i sense previ avís al beneficiari,

- però està obligat a reembossar, si s'escau, a les entitats autoritzades les despeses que els haja pogut ocasionar la realització d'actes conduents al pagament, l'acceptació o deslliurament i la negociació,

- sempre que aquests s'hagen dut a terme abans de conèixer la revocació i per raó de documents que almenys aparentment foren conformes amb els termes i condicions del crèdit documentari.

- Només és transferible el crèdit documentari que indique de manera expressa que és transferible.
- En aquest supòsit, el beneficiari pot sol·licitar a l'emissor que faça disponible el crèdit totalment o parcialment a favor d'un o més beneficiaris designats per ell.
- Llevat que el mateix crèdit documentari preveja el contrari, només pot ser objecte de transferència una sola vegada.
- En qualsevol cas l'emissor no té obligació de transferir un crèdit excepte dins dels límits i en la forma expressament consentida per ell.

- **Obligacions de l'emissor**

- L'emissor ha d'examinar amb la diligència exigible a una entitat de crèdit tots els documents relacionats en el crèdit per a determinar:

- si aparentment són conformes amb els usos de comerç i les disposicions consignades en el crèdit documentari,
- i no està obligat a satisfer les prestacions degudes al beneficiari si els documents foren discordants entre si.

- Si el crèdit és condicionat i no s'han indicat els documents que s'han de presentar per a complir aquestes condicions, l'emissor les considerarà com a no posades i en farà cas omís.

- L'emissor està obligat a avisar, en un termini màxim de cinc dies hàbils, a la part de qui va rebre els documents, totes les discordances per les quals rebutja els documents, indicant si els conserva a la seua disposició o els retorna a qui li'ls va presentar.
- L'incompliment d'aquesta obligació de conservar o retornar els documents, impedirà a l'emissor al·legar l'incompliment dels termes i les condicions del crèdit.

- L'emissor no assumeix en cap cas cap compromís per la forma, suficiència, exactitud, autenticitat o falsificació dels documents ni per les condicions generals o particulars que s'hi estipulen, ni tampoc per la descripció, quantitat, pes, qualitat, embalatge, lliurament, valor o existències de les mercaderies a què es refereixen els documents,
- ni pels actes o omissions, solvència i compliment dels consignataris, transportistes, asseguradors o qualssevol altres persones.

• Obligacions de l'ordenant

- L'ordenant està obligat a satisfer a l'emissor la contraprestació convinguda,
- així com a reembossar-lo per totes les quantitats i les despeses que li suppose el compliment de les instruccions remeses per a l'obertura de crèdit, en la forma i el temps pactats, incloent-hi les penalitats i interessos previstos per al cas d'incompliment.

- **Contracte de depòsit de títols valors**
- **Naturalesa: contracte de depòsit (art. 308 CCom).**
- **Obligacions de l'entitat de crèdit:**
  - **Guardar i conservar els títols depositats (arts. 1.766 CC i 306 CCom).**
  - **Conservació del valor (art. 308 CCom): cobrament de cupons, exercici o venda de drets de subscripció preferent.**

- **Contracte d'administració de valors negociables (anotats en compte)**

- Naturalesa: contracte de comissió.

- Obligacions de l'entitat de crèdit:

- Conservació del valor.

- La vinculació al contracte de gestió (cast. *llevanza*) del registre d'anotacions en compte, relativitza l'activitat de l'administrador.

• **Contracte de gestió de carteres**

- Es diferencia dels anteriors en el fet que l'administració és acompanyada per la facultat de disposició. Implica canvis en la composició de la cartera de valors confiada al gestor.
- Naturalesa: contracte de comissió. Són molt importants les normes sobre instruccions del comitent, que delimiten l'actuació del gestor.
- Modalitats clàssiques:
  - Administració assessorada: el gestor es limita a proposar a l'inversor una sèrie d'operacions; aquest últim és qui decideix al voltant de la seua efectiva realització.
  - Administració discrecional: el gestor té un amplíssim marge de llibertat d'actuació. Pot executar totes les operacions que tinga per convenient sense previ avís ni consulta al titular de la cartera.

• Lloguer de caixes de seguretat

- Contracte pel qual un banc, a canvi d'un cànon o preu, procura al seu client l'ús d'un espai tancat dins d'una cambra cuirassada, i li permet introduir en tal espai –caixa de seguretat– diners o altres coses de valor.
- Obligacions del banc: 11) proporcionar al client un ús adequat de la caixa; 2a) obligació de custòdia (obligació de resultat).
- Obligacions del client: retribució del banc.
- Responsabilitat de l'entitat de crèdit en cas de robatori:
  - El banc podria exonerar-se de responsabilitat en cas que demostrara l'adequat funcionament del servei de vigilància i dels sistemes de seguretat.
  - En cas contrari, el problema fonamental resideix en la prova del contingut de la caixa de seguretat: prova de testimonis, fe pública, etc.
- Sistema normal: S'assegura fins a una determinada quantitat i es prohibeix introduir objectes per un valor superior, llevat que es pague una sobreprima.

• Dels contractes de garantia

• Mercantilitat

• És mercantil la fiança prestada per un empresari en l'exercici de la seua activitat professional i la constituïda per a assegurar el compliment d'una obligació de naturalesa mercantil.

• Constitució

• Per a la seua validesa, la fiança mercantil ha de constar per escrit.

• És suficient l'escrit que continga una declaració unilateral del fiador dirigida al creditor afermant, que adquirirà el dret sense necessitat de comunicar l'acceptació al fiador.

- Accessorietat: No hi ha fiança sense obligació garantida (element essencial).
- Subsidiarietat: El fiador sols respon una vegada esgotats els béns del deutor principal (**benefici d'excussió**).
  - Si bé, element natural: habitualment s'incorpora pacte en contra: pacte de solidaritat, renúncia al benefici d'excussió.
    - En aquest cas, l'obligació del fiador és solidària amb la del deutor principal des de l'incompliment d'aquesta.
      - En alguns casos, s'ha declarat l'abusivitat del pacte d'excussió.

•Drets del fiador

- El fiador ha de ser indemnitzat pel deutor de manera que resulte indemne per causa del que haja pagat, de les despeses suportades i dels perjudicis patits.
- El fiador queda subrogat en tots els drets que el creditor tinga enfront del deutor.

• **Fiança a primer requeriment**

- El fiador que haja garantit el compliment d'una obligació a primer requeriment assumeix una obligació autònoma i independent de la garantida i només pot oposar-se al pagament per causes basades en el mateix contracte de fiança.
- Quan el fiador exercisca l'acció de reembossament enfront del deutor, aquest només pot oposar-s'hi per causes basades en el mateix contracte.

- El fiador ha de denegar el pagament quan el creditor li presente una petició notòriament abusiva per haver facilitat el finançat al fiador una justificació indubtable del pagament, total o parcial, del compliment o de la inexistència de l'obligació finançada.
- En aquest supòsit, el finançat pot negar-se a la petició de reembossament del fiador.

•Cartes de patrocini

- L'emissor de manifestacions de patrocini, de conformitat o de garantia, assumirà iguals obligacions que un fiador per aquesta manifestació quan la vinculació obligacional l'haja assumida de manera clara i indubtable, amb expressions que siguin determinants per a la conclusió de l'operació o activitat garantida i amb la intenció d'obligar-se a donar suport financer o contraure deures positius de cooperació.

• Acords sobre “garanties financeres”

- **Reial decret llei 5/2005**, d’11 de març, de reformes urgents per a l’impuls a la productivitat i per a la millora de la contractació pública.
- En el capítol II del títol I es transposa la Directiva 2002/47/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 6 de juny de 2002, sobre acords de garantia financera, a l’ordenament jurídic espanyol.
- Amb l’aprovació d’aquesta directiva es persegueix aconseguir una àmplia **harmonització comunitària** per a totes les garanties financeres que formalitzen **les parts autoritzades**; s’estableixen certes limitacions i es determina que:
  - d’una banda, **una de les parts ha de ser una entitat financera, subjecta a autorització i supervisió pública,**
  - i d’altra banda, es determina la seua aplicació, amb caràcter general, per a les **persones jurídiques**.

- **Preveu un règim especial i molt beneficiós.**
- **S'estableix la possibilitat de disposar de l'objecte de la garantia (diners, valors i instruments financers);**
- **i l'execució directa de les garanties quan es produïska incompliment, sense intervenció de cap mena de fedatari o d'autoritat pública,**
  - **i fins i tot l'apropiació directa del bé aportat en garantia pel mateix creditor.**

- **Subjectes.** Aplicable als acords de garanties financeres quan les parts intervinents estiguen incloses en una de les categories següents:
  - a) Entitats públiques.
  - b) El Banc Central Europeu, el Banc d'Espanya, els bancs centrals dels Estats membres de la Unió Europea, els bancs centrals de tercers Estats, el Banc de Pagaments Internacionals, els bancs multilaterals de desenvolupament, el Fons Monetari Internacional i el Banc Europeu d'Inversions.
  - c) Les **entitats de crèdit**; les empreses de serveis d'inversió; les entitats asseguradores; les institucions d'inversió col·lectiva en valors mobiliaris i les seues societats gestores; els fons de titulització hipotecària, els fons de titulització d'actius i les societats gestores de fons de titulització; els fons de pensions, i altres entitats financeres.
  - d) Els organismes rectors dels mercats secundaris oficials o dels sistemes multilaterals de negociació i les societats que gestionen sistemes de compensació, liquidació i registre de valors i instruments financers, així com les entitats de contrapartida central, agents de liquidació o cambres de compensació a què es refereix la Llei 41/1999, de 12 de novembre, sobre sistemes de pagaments i de liquidació de valors, i les entitats similars que actuen en els mercats d'opcions, futurs i derivats, així com els membres i entitats participants en totes les anteriors infraestructures quan actuen en la condició de tals.
- **No és aplicable als acords de garanties financeres quan alguna de les parts contractuals siga una persona física**, excepte quan tals acords de garanties financeres siguen subscrits per alguna de les entitats a què es refereix l'apartat 1d; en tal cas, es poden subscriure siga quina siga la contrapartida.

- **Objecte de la garantia.** L'objecte de la garantia financera que s'aporte ha de consistir exclusivament en:
  - a) **Efectiu**, entenent per tal els diners abonats en compte en qualsevol divisa.
  - b) **Valors negociables** i altres instruments financers, segons es defineixen en la normativa sobre mercat de valors, i en les seues normes de desenvolupament, i tot dret directe o indirecte sobre aquells.
  - c) **Drets de crèdit.** S'entenen per tals els drets pecuniaris derivats d'un acord en virtut del qual una entitat de crèdit atorga un crèdit en forma de contracte de préstec o de crèdit.
- No obstant això, **no poden** ser objecte de garantia financera els drets de crèdit en els quals el deutor **sigués un consumidor, una petita empresa o una microempresa**, tal com es defineixen en la normativa vigent, excepte en el cas que el beneficiari o el prestador de la garantia siga alguna de les entitats enumerades en la lletra *b* de l'apartat 1 de l'article 4 del Reial decret llei.

- **Formalitats**

- Els acords de garantia financera **han de constar per escrit** o de forma jurídicament equivalent, **sense que puga exigir-se cap altra formalitat** per a la seua constitució, validesa, eficàcia **enfront de** tercers, **executabilitat** o admissibilitat com a prova.

- La constitució del dret de garantia requereix, a més de l'acord a què es refereix l'apartat anterior, **l'aportació de l'actiu objecte de la garantia** i constància d'això per escrit o forma jurídicament equivalent.

- El registre o anotació per mitjans electrònics i en qualsevol suport durador té la consideració de forma jurídicament equivalent a la constància per escrit.

- La constància per escrit de l'aportació de la garantia financera **ha de permetre la identificació del seu objecte.**
- Pel que fa als drets de crèdit, **la inclusió en una llista de crèdits** presentada al beneficiari de la garantia per escrit o de forma jurídicament equivalent, **bastarà per a identificar el dret de crèdit** i per a demostrar l'aportació d'aquest crèdit com a garantia financera entre les parts i contra el deutor o els tercers.
  - No obstant això, el deutor que pague abans de ser notificat de l'aportació del dret de crèdit en garantia, quedarà alliberat.

- **Drets de substitució i disposició de l'objecte de les garanties pignoratives**
- Quan l'acord de garantia financera el preveja i **en els termes que aquest establisca**, el garant pot exercir, no més tard de la data de compliment de les obligacions financeres principals cobertes per l'acord de garantia, **un dret de substitució de l'objecte** d'aquella,
- consistent a poder **fer ús** de l'objecte d'aquesta garantia financera, **contra la simultània aportació d'un objecte que substancialment tinga el mateix valor** perquè substituïska l'inicial.

- Quan un acord de garantia financera pignorativa **el preveja**, el beneficiari de la garantia pot exercir un **dret de disposició de l'objecte** d'aquella, consistent a poder **fer ús i disposar com a titular de l'objecte** d'aquesta garantia financera.
- Quan el beneficiari exercisca el dret de disposició, contrau l'obligació d'aportar un objecte equivalent perquè substituisca l'inicial, no més tard de la data de compliment de les obligacions financeres principals cobertes per l'acord de garantia.
- També és possible que el beneficiari, en la data prevista per al compliment de les obligacions financeres principals, **aporte un objecte equivalent**.
- Quan l'acord de garantia pignorativa també ho preveja, el beneficiari, **en lloc d'aportar un objecte equivalent, pot compensar el seu valor** o pot aplicar l'import al compliment de les obligacions financeres principals.

- **Es considera com a objecte de valor equivalent:**
- Quan l'objecte consistisca en efectiu, el pagament d'un import idèntic i en la mateixa divisa.
- Quan l'objecte consistisca en valors negociables o altres instruments financers:
  - l'aportació d'altres valors negociables o altres instruments financers del mateix emissor o deutor, que formen part de la mateixa emissió o classe i del mateix import nominal, divisa i descripció;
  - o l'aportació d'altres actius quan s'haja produït un fet que afecte els valors negociables o altres instruments financers inicialment aportats, si tal possibilitat està prevista en l'acord de garantia.

- **Execució de les garanties**

- Es considera com a supòsit d'execució **un incompliment d'obligacions** o qualsevol fet pactat entre les parts que en cas de produir-se permeta al beneficiari de la garantia, en virtut de l'acord de garantia o de la llei, realitzar o apropiarse de l'objecte d'aquesta garantia;

- o que produeix l'aplicació d'una clàusula de liquidació per compensació exigible anticipadament si tal clàusula és prevista per l'acord de garantia.

- En produir-se un supòsit d'execució, **el beneficiari pot executar** les garanties financeres aportades en virtut d'un acord de garantia financera pignorativa, en les condicions previstes en l'acord, **de les maneres següents:**
  - a) Si es tracta de valors negociables o altres instruments financers, **mitjançant venda o apropiació**, d'acord, quan corresponga, amb el procediment previst en l'article quinzè i mitjançant compensació del seu valor o aplicació del seu valor al compliment de les obligacions financeres principals.
  - b) Si es tracta d'efectiu, **mitjançant compensació** del seu import o utilitzant-lo per a executar les obligacions financeres principals.
  - c) Si es tracta de drets de crèdit, **mitjançant venda o apropiació i mitjançant compensació** del seu valor o aplicació d'aquest al compliment de les obligacions financeres principals.

- **L'apropiació és possible quan:**
  - a) s'haja previst entre les parts en l'acord de garantia financera, i
  - b) les parts hagen previst en l'acord de garantia les modalitats de valoració dels valors negociables o altres instruments financers i els drets de crèdit.
- L'execució d'una garantia s'ha de fer de conformitat amb el que es preveu en l'acord de garantia financera corresponent, **sense que**, no obstant les condicions acordades en l'acord de garantia financera, **puga supeditar-se a cap exigència de notificació prèvia, ni a l'aprovació per un tribunal, un funcionari públic o una altra persona**, ni al fet que haja d'efectuar-se mitjançant subhasta pública o de qualsevol altra manera regulada normativament, ni que haja de subordinar-se al compliment de qualsevol termini addicional.

- **Procediment d'execució de les garanties financeres pignoratives**
- Quan l'objecte de la garantia financera siguin valors negociables o altres instruments financers registrats en una entitat participant en un sistema de compensació i liquidació espanyol i s'hagen produït les operacions de liquidació de les obligacions principals i d'execució de les garanties financeres,
  - **la part creditora pot sol·licitar l'alienació dels valors** donats en garantia o ordenar el seu traspàs lliure de pagament al seu compte;
  - a tal fi, **entregarà al depositari dels valors un requeriment en el qual es manifeste que s'ha produït un supòsit d'incompliment** o un altre motiu pel qual es resol, **es declara el venciment anticipat i es liquida el contracte** o acord de compensació contractual o de garantia financera.
    - El depositari dels valors, prèvia comprovació de la identitat del creditor i de la capacitat del signant del requeriment per a efectuar-lo, el mateix dia en què reba el requeriment del creditor o, en cas de no ser possible, l'endemà, adoptarà les mesures necessàries per a alienar o transmetre els valors objecte de la garantia a través d'un membre del corresponent mercat secundari oficial.

- Quan l'objecte de la garantia financera **sigu efectiu** i s'hagen produït les operacions de liquidació de les obligacions principals i d'execució de les garanties financeres, **la part creditora pot ordenar les operacions de transferència d'efectiu**;
  - a tal fi, remetrà un requeriment en el qual es manifeste que s'ha produït un supòsit d'incompliment o un altre motiu pel qual es resol, es declara el venciment anticipat i es liquida el contracte o acord de compensació contractual o de garantia financera.
    - L'entitat de crèdit depositària de les garanties, prèvia comprovació de la identitat del creditor i de la capacitat del signant del requeriment per a efectuar-lo, el mateix dia que reba el requeriment del creditor, adoptarà les mesures necessàries per a executar les transferències requerides.

- **El requeriment** relatiu a l'execució de la garantia ha d'emetre'l **el creditor i ha de contenir**, com a mínim, els següents esments:
  - a) Data i tipus o nom del contracte o acord de compensació contractual en el qual es regulen les obligacions financeres principals.
  - b) Nom i dades de les parts d'aquest contracte o acord de compensació contractual.
  - c) Nom i dades del depositari de les garanties.
  - d) Manifestació que s'ha produït un supòsit d'incompliment o un altre motiu pel qual es resol, es declara el venciment anticipat i es liquida el contracte o acord de compensació contractual.
  - e) Ordre d'alienació o traspàs de valors o ordre de transferència d'efectiu.

- **Efectes sobre les garanties de la insolvència**
- L'obertura d'un procediment concursal o de liquidació administrativa **no pot ser causa per a declarar nuls o rescindir un acord de garantia financera** o l'aportació mateixa d'una garantia, sempre que la resolució d'aquesta obertura **sigui posterior** a la formalització de l'acord de garantia o a l'aportació de la garantia;
  - o que aquesta formalització o aportació s'hagen produït en un període de temps determinat, anterior a l'obertura del procediment o a l'adopció d'una resolució o de qualssevol altres mesures o la concurrència d'altres esdeveniments en el transcurs de tals procediments.

- Els acords de garanties financeres o l'aportació d'aquestes, formalitzades o aportades, anteriors a l'obertura d'un procediment concursal o de liquidació administrativa **només poden rescindir-se** o impugnar-se a l'empара del que es preveu en l'article 71 de la Llei Concursal (accions rescissòries), **per l'administració concursal**, que ha de demostrar que s'han fet **en frau de creditors**.

- Els acords de garantia financera **no es veuran limitats**, restringits o afectats en qualsevol forma per l'obertura d'un procediment concursal o de liquidació administrativa, **i poden executar-se, immediatament, de manera separada**, d'acord amb els pactes entre les parts i el que es preveu en aquesta secció.

• El *crowdfunding* i les plataformes de finançament participatiu

- Llei 5/2015, de 27 d'abril, de foment del finançament empresarial.
- Són plataformes de finançament participatiu les empreses autoritzades l'activitat de les quals consisteix a **posar en contacte**, de manera professional i a **través de pàgines web** o altres mitjans electrònics, a **una pluralitat de persones físiques o jurídiques que ofereixen finançament a canvi d'un rendiment dinerari**, denominats inversors, **amb persones físiques o jurídiques que sol·liciten finançament en nom propi** per a destinar-ho a un projecte de finançament participatiu, denominats promotors.
  - No tenen la consideració de plataformes de finançament participatiu les empreses que desenvolupen l'activitat prevista en l'apartat anterior quan el finançament captat pels promotors siga exclusivament a través de:
    - a) Donacions.
    - b) Venda de béns i serveis.
    - c) Préstecs sense interessos.
      - La denominació «plataforma de finançament participatiu», així com la seua abreviatura «PFP» queda reservada a aquestes entitats, les quals han d'incloure-les en la seua denominació social.

- Els projectes de finançament participatiu han de:
  - a) Estar dirigits a una pluralitat de persones físiques o jurídiques que, invertint de manera professional o no, esperen obtenir un rendiment dinerari.
  - b) Dur-se a terme per promotors, persones físiques o jurídiques, que sol·liciten el finançament en nom propi.
  - c) Destinar el finançament que es pretén captar **exclusivament a un projecte concret** del promotor, **que només pot ser de tipus empresarial, formatiu o de consum** sense que en cap cas pugui consistir en:
    - 1r) El finançament professional de tercers i en particular la concessió de crèdits o préstecs.
    - 2n) La subscripció o adquisició d'accions, obligacions i altres instruments financers admesos a negociació en un mercat regulat, en un sistema multilateral de negociació o en mercats equivalents d'un tercer país.
    - 3r) La subscripció o adquisició d'accions i participacions d'institucions d'inversió col·lectiva o de les seues societats gestores, de les entitats de capital de risc, altres entitats d'inversió col·lectiva de tipus tancat i les societats gestores d'entitats d'inversió col·lectiva de tipus tancat.
  - d) Finançar-se a través d'algunes de les formes següents:

- **Formes de finançament participatiu:** Els projectes de finançament participatiu poden instrumentar-se a través de:
  - a) **L'emissió o subscripció d'obligacions, accions ordinàries i privilegiades o altres valors representatius de capital, quan aquesta no requerisca i manque del fullet d'emissió informatiu** a què es refereix la normativa del Mercat de Valors. En aquest cas, s'entén per promotor la societat que haja d'emetre els valors.
    - Quan en el finançament participen inversors no acreditats tal com es defineixen en aquest títol, els valors a què es refereix aquest apartat no podran incorporar un derivat implícit.
  - b) **L'emissió o subscripció de participacions de societats de responsabilitat limitada**, i en aquest cas s'entén per promotor la societat de responsabilitat limitada que vaja a emetre les participacions.
  - c) La **sol·licitud de préstecs**, inclosos els préstecs participatius, i en aquest cas s'entén per promotor les persones físiques o persones jurídiques prestatàries.
- La sol·licitud de préstecs a través de la publicació de projectes en les plataformes de finançament participatiu, en els termes previstos en aquesta Llei, no té la consideració de captació de fons reembossables del públic.

- **Obligacions d'informació general**

- Les plataformes de finançament participatiu han d'incloure la següent informació en la seua pàgina web:

- a) El funcionament bàsic de la plataforma, inclosa la forma de selecció dels projectes de finançament participatiu, la forma en la qual es rep i tracta la informació subministrada pels promotors i els criteris per a la seua publicació, que han de ser homogenis i no discriminatoris.
- b) Advertiment dels riscos que implica per als inversors la participació en préstecs o la subscripció de les accions, participacions o altres valors representatius de capital i obligacions a través de la plataforma de finançament participatiu i, en tot cas, el risc de pèrdua total o parcial del capital invertit, el risc de no obtenir el rendiment dinerari esperat i el risc de falta de liquiditat de la inversió.
- En el cas de finançament mitjançant emissió d'accions, s'ha d'informar a més del risc de dilució de la participació en la societat, del risc de no rebre dividends i del risc de no poder influir en la gestió de la societat.
- En el cas de finançament mitjançant emissió de participacions socials o altres valors representatius de capital, cal informar a més del risc de dilució, del risc de no rebre dividends, del risc de no poder influir en la gestió de la societat i de les restriccions a la lliure transmissibilitat inherents al seu règim jurídic.
- c) L'advertiment que la plataforma de finançament participatiu no ostenta la condició d'empresa de serveis d'inversió, ni entitat de crèdit i que no està adherida a cap fons de garantia d'inversions o fons de garantia de depòsits.
- d) L'advertiment que els projectes de finançament participatiu no són objecte d'autorització ni de supervisió per la Comissió Nacional del Mercat de Valors ni pel Banc d'Espanya i que la informació facilitada pel promotor no ha sigut revisada per ells, ni, en el cas d'emissió de valors, constitueix un fullet informatiu aprovat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

- e) Les mesures i els mitjans organitzatius adoptats per a minimitzar el risc de frau i el risc operacional.
- f) En el cas que la plataforma de finançament participatiu proporcione informació sobre el nombre o el percentatge d'incompliments, taxa de morositat, la rendibilitat o una altra variable anàloga, també ha d'informar sobre com defineix cada variable i com s'han efectuat els càlculs.
- g) Els procediments i mitjans a través dels quals s'inverteix en els projectes, siga mitjançant la subscripció d'accions, participacions o altres valors representatius de capital i obligacions o mitjançant la participació en la concessió de préstecs.
- h) Les tarifes aplicables als inversors i als promotors, el procediment de contractació i la forma de facturació.
- i) Les mesures adoptades per a evitar els conflictes d'interès.
- j) Informació sobre els procediments i sistemes establits pels quals es faran arribar al promotor els fons dels inversors i pels quals els inversors rebran la remuneració dels capitals invertits i en el cas que hi haja intermediació en els pagaments, el nom de l'entitat autoritzada a prestar tal servei i el seu número de registre.
- k) Els procediments i mitjans per a la presentació de queixes i reclamacions per part dels clients i els procediments per a resoldre'ls.
- l) Si s'escau, els procediments i mitjans a través dels quals la plataforma de finançament participatiu ofereix algun servei de recobriment de deutes.
- m) Els mecanismes perquè, en cas de cessament de l'activitat de la plataforma de finançament participatiu, es continuen prestant tots o part dels serveis als quals es va comprometre enfront dels projectes de finançament participatiu que hagen obtingut finançament. També han d'informar de les conseqüències que comportaria per als inversors i promotors la falta d'activació d'aquests mecanismes.
- n) La identitat dels auditors de la plataforma de finançament participatiu.

- **Sobre els promotors i els projectes**

- La plataforma de finançament participatiu ha d'avaluar amb la deguda diligència l'admissió de projectes de finançament i la seua adequació als requisits normatius.
- La plataforma de finançament participatiu ha de comprovar la identitat del promotor i identificar-lo degudament.

- **Requisits dels promotors**

- El promotor persona jurídica ha d'estar vàlidament constituït a Espanya o en un altre Estat membre de la Unió Europea.
- En el cas de persones físiques, la seua residència fiscal ha d'estar a Espanya o en un altre Estat membre de la Unió Europea.
- Els promotors o socis de l'entitat promotora, l'administrador del promotor o els membres del seu Consell d'Administració no poden trobar-se inhabilitats conforme al que es preveu en la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal, o normativa equivalent d'altres Estats membres de la Unió Europea, ni poden estar complint condemna per la comissió de delictes o faltes contra el patrimoni, el blanqueig de capitals, l'ordre socioeconòmic, la Hisenda Pública i la Seguretat Social.

- **Límits al nombre de projectes i import màxim de captació**
- Les plataformes de finançament participatiu s'han d'assegurar que cap promotor té publicat **simultàniament** en la plataforma **més d'un projecte**.
- **L'import màxim de captació de fons** per projecte de finançament participatiu a través de cada una de les plataformes de finançament participatiu no pot ser superior a 2.000.000 d'euros; és possible la realització de successives rondes de finançament que no superen el mencionat import en còmput anual.
  - Quan els projectes es dirigeixen exclusivament a inversors acreditats, l'import màxim anterior podrà arribar als 5.000.000 d'euros.
- **Informació sobre el projecte**
- El projecte ha de contenir, almenys, una descripció de manera concisa i en un llenguatge no tècnic, que proporcione la informació necessària per a permetre a un inversor mitjà un judici fundat sobre la decisió de finançament del projecte.
  - Les plataformes de finançament participatiu s'han d'assegurar que la informació publicada en la plataforma siga completa.

- **Informació sobre els préstecs**

- Els projectes de finançament participatiu instrumentats a través de préstecs han de contenir, almenys, la següent informació sobre els préstecs:

- a) Una breu descripció de les característiques essencials del préstec i dels riscos associats al finançament.
- b) Manera de formalització del préstec i, en cas de formalització mitjançant escriptura pública, lloc del seu atorgament i indicació de qui correrà amb aquestes despeses.
- c) Descripció dels drets vinculats als préstecs i la seua forma d'exercici, inclosa qualsevol limitació d'aquests drets. S'hi ha d'incloure informació sobre la remuneració i l'amortització dels préstecs, i limitacions a la cessió.

- **En particular**, han d'incorporar la següent informació a fi d'aclarir les condicions en les quals promotor i inversors participen en el projecte de finançament participatiu:
  - a) El tipus de préstec, import total del préstec i la duració del contracte de préstec.
  - b) La taxa anual equivalent, calculada d'acord amb la fórmula matemàtica que figura en la part I de l'annex I de la Llei 16/2011, de 24 de juny, de contractes de crèdit al consum.
  - c) El cost total del préstec incloent-hi els interessos, les comissions, els impostos i qualsevol altra mena de despeses incloent-hi els de serveis accessoris amb excepció dels de notaria.
  - d) La taula d'amortitzacions amb l'import, el nombre i la periodicitat dels pagaments que ha d'efectuar el promotor.
  - e) El tipus d'interès de demora, les modalitats per a la seua adaptació i, quan s'escaiga, les despeses per impagament i un advertiment sobre les conseqüències en cas d'impagament.
  - f) Si s'escau, les garanties aportades, l'existència o absència de dret de desistiment i de reembossament anticipat i eventual dret dels prestadors a rebre indemnització.

- **Protecció de l'inversor**
- Tipus d'inversors
- Els inversors poden ser **acreditats o no acreditats**.
- Tenen la consideració d'inversors **acreditats**:
  - a) Les persones físiques i jurídiques a les quals es refereix la normativa del Mercat de Valors.
  - b) Els empresaris que individualment reuneixen, almenys, dues de les següents condicions:
    - 1r) que el total de les partides de l'actiu siga igual o superior a 1 milió d'euros,
    - 2n) que l'import de la seua xifra anual de negocis siga igual o superior a 2 milions d'euros,
    - 3r) que els seus recursos propis siguen iguals o superiors a 300.000 euros.
    - ...

- c) Les persones físiques que complisquen amb les següents condicions:
  - 1r) acreditar uns ingressos anuals superiors a 50.000 euros o bé un patrimoni financer superior a 100.000 euros, i
  - 2n) sol·licitar ser considerats com a inversors acreditats amb caràcter previ, i renunciar de manera expressa al seu tractament com a client no acreditat.
  - L'admissió de la sol·licitud i renúncia ha de fer-se d'acord amb el que es disposa en l'article 84 i queda condicionada al fet que la plataforma de finançament participatiu efectue l'adequada avaluació de l'experiència i coneixements del client, i s'assegure que pot prendre les seues pròpies decisions d'inversió i comprèn els seus riscos.
- d) Les petites i mitjanes empreses i persones jurídiques no esmentades en els apartats anteriors quan l'import de la seua xifra anual de negocis siga igual o superior a 2 milions d'euros.

- A més de les persones anteriorment mencionades, també tenen la consideració d'inversor acreditat les persones físiques o jurídiques que acrediten:
  - la contractació del servei d'assessorament financer sobre els instruments de finançament de la plataforma per part d'una empresa de serveis d'inversió autoritzada.
- La resta d'inversors tenen la consideració de **no acreditat**.

- **Requisits d'informació previs a la inversió**

- Amb caràcter previ a la participació en cada projecte de finançament participatiu, la pàgina web a través de la qual opera la plataforma de finançament participatiu ha de garantir que l'inversor rep i accepta una comunicació específica en la qual se li adverteix, de manera clara i comprensible, de les següents circumstàncies:
  - a) El projecte de finançament participatiu no és objecte d'autorització ni de supervisió per la Comissió Nacional del Mercat de Valors ni pel Banc d'Espanya i la informació facilitada pel promotor no ha sigut revisada per ells.
  - b) En el cas d'emissió de valors, aquesta no és objecte d'autorització ni de supervisió per la Comissió Nacional del Mercat de Valors i la informació facilitada per l'emissor no ha sigut revisada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors ni constitueix un fullet informatiu aprovat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors.
  - c) L'existència de risc de pèrdua total o parcial del capital invertit, risc de no obtenir el rendiment dinerari esperat i risc de falta de liquiditat per a recuperar la seua inversió.
  - d) El capital invertit no està garantit pel fons de garantia d'inversions ni pel fons de garantia de depòsits.
  - e) Qualsevol altres que determine la Comissió Nacional del Mercat de Valors.
- Aquesta obligació no és exigible quan l'inversor siga acreditat.

- **Límits a la inversió en projectes publicats en plataformes de finançament participatiu**
- Les plataformes de finançament participatiu s'han d'assegurar que cap inversor no acreditat:
  - a) Es compromet a invertir o invertisca a través d'ella més de 3.000 euros en el mateix projecte publicat per una mateixa plataforma de finançament participatiu.
  - b) Es compromet a invertir o invertisca a través d'ella més de 10.000 euros en un període de dotze mesos, en projectes publicats per una mateixa plataforma de finançament participatiu.
- Així mateix, les plataformes de finançament participatiu han de requerir dels inversors no acreditats una manifestació per a evitar que els inversors no acreditats invertisquen en un període de 12 mesos més de 10.000 euros en projectes publicats en el conjunt de plataformes.

• Serveis de pagament:

- Instruments de disponibilitat, normalment connectats amb comptes corrents.
- Serveixen perquè es pugui executar el servei de caixa (pagaments i cobraments per compte del comptecorrentista):
  - per exemple, transferències; ordres de domiciliació; i targetes de dèbit i de crèdit.
- Normativa: **Reial decret llei 19/2018, de 23 de novembre, de serveis de pagament i altres mesures urgents en matèria financera.**

- L'existència d'un mercat de serveis de pagament adequat constitueix un requisit bàsic en la construcció d'un mercat únic eficient dins de la Unió Europea.
- Per a això, la regulació dels serveis de pagament ha de promoure, en particular, un entorn que propicie:
  - el desenvolupament àgil de les transaccions de pagament,
  - unes regles comunes respecte a la seua operativitat,
  - un ventall prou ampli d'opcions de pagament per als usuaris,
  - i unes normes de protecció efectiva als usuaris de serveis de pagament.
- La seguretat i l'homogeneïtat en els processos de pagament són peces clau en la millora de l'eficiència i la reducció dels costos d'aquests processos, tant a escala nacional com en aquells pagaments efectuats entre Estats membres.

- El reial decret llei s'estructura en cinc títols, amb un total de 72 articles, tres disposicions addicionals, nou transitòries, una derogatòria i tretze finals. El títol preliminar conté les disposicions generals que regulen els aspectes principals del text legal.
- Entre els serveis de pagament regulats per aquest reial decret llei **se n'inclouen dos nous: iniciació de pagaments i informació sobre comptes**. Tots dos serveis suposen l'accés de tercers als comptes dels usuaris de serveis de pagament.
- **Els serveis d'iniciació de pagaments** permeten al seu proveïdor donar al beneficiari de l'ordre de pagament la seguretat que el pagament s'ha iniciat. La finalitat d'aquesta operativa és donar un incentiu al beneficiari perquè entregue el bé o preste el servei sense dilació des del moment en el qual es dona l'ordre de pagament. Tals serveis ofereixen una solució tant als comerciants com als usuaris de serveis de pagament i garantint la possibilitat de fer compres en línia encara que no posseïsquen targetes de pagament.
- **Els serveis d'informació sobre comptes** proporcionen a l'usuari del servei de pagament informació agregada en línia sobre un o diversos comptes de pagament mantinguts en els seus proveïdors de serveis de pagament, la qual cosa permet a l'usuari del servei de pagament tenir en tot moment una informació global i immediata de la seua situació financera.

- D'altra banda, des del punt de vista de l'àmbit objectiu d'aplicació, es manté el principi que el reial decret llei és aplicable **a tots els serveis que es presten en territori espanyol**, siga quin siga l'origen o la destinació final de les operacions.
- El reial decret llei estableix un sistema d'autorització per a l'accés a la prestació de serveis de pagament, de conformitat amb el que s'estableix en la Directiva (UE) 2015/2366 del Parlament Europeu i del Consell de 25 de novembre de 2015, igual que ja feia la Directiva 2007/64/CE.
- Les dues normes consideren necessari l'establiment d'un règim prudencial pel qual s'introdueix una llicència única per a certs proveïdors de serveis de pagament no vinculats a la captació de depòsits o a l'emissió de diners electrònics. Tal autorització està subjecta a una sèrie de requisits estrictes i exhaustius, uniformes en tota la Unió Europea.
- A més, **s'amplia la protecció prevista per als consumidors i a les microempreses** en relació amb la transparència de les condicions i requisits d'informació aplicables als serveis de pagament, resolució i modificació del contracte marc i els drets i obligacions en relació amb la prestació i utilització de serveis de pagament.
  - No obstant això, s'exceptuen les microempreses de l'aplicació del dret a ordenar la devolució dels deutes domiciliats a conseqüència d'una operació de pagament autoritzada iniciada per un beneficiari o a través d'aquest, durant un termini de vuit setmanes comptades a partir de la data de deute dels fons en el seu compte. El motiu és que l'atribució de tal dret a les microempreses distorsionaria el sistema de gestió dels deutes domiciliats, i ocasionaria a les microempreses perjudicis derivats del risc de crèdit que haurien d'assumir els proveïdors de serveis de pagament en aquest període.

- Respecte del títol I, que estableix les línies generals del règim d'autoritzacions d'entitats de pagament, la novetat més rellevant és en el fet que es transfereixen al Banc d'Espanya les competències relatives a la seua tramitació i l'atorgament, que fins a aquest moment havia ostentat el Ministeri d'Economia i Empresa. El Banc d'Espanya, que anteriorment havia d'emetre un informe preceptiu dins d'aquest procediment, ara assumeix la responsabilitat última d'atorgar la corresponent autorització.
- En el títol II es manté en línies generals per a tots els serveis de pagament el sistema de transparència quant a les condicions i els requisits d'informació aplicables a aquests serveis, donant sempre un marge notable a la llibertat contractual.
- En el títol III s'estableixen els drets i les obligacions dels proveïdors i dels usuaris en relació amb serveis de pagament.
  - El canvi més rellevant introduït en aquest títol deriva de la regulació dels serveis d'iniciació de pagaments i d'informació sobre comptes de pagament, en particular sobre la delimitació de les responsabilitats derivades de l'ús de tots dos serveis. A més, s'introdueix un nou capítol que regula els riscos operatius i de seguretat dels proveïdors de serveis de pagament.
- El títol IV recull el règim sancionador aplicable als proveïdors de serveis de pagament que s'integra dins del corresponent a la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, a través de la disposició final sisena.

• Definicions

- **Deute domiciliat:** servei de pagament destinat a efectuar un càrrec en el compte de pagament de l'ordenant, en el qual l'operació de pagament és iniciada pel beneficiari sobre la base del consentiment donat per l'ordenant al beneficiari, al proveïdor de serveis de pagament del beneficiari o al proveïdor de serveis de pagament del mateix ordenant.
- **Emissió d'instruments de pagament:** servei de pagament en el qual un proveïdor de serveis de pagament es compromet mitjançant contracte a proporcionar a un ordenant un instrument de pagament que permet iniciar i processar les operacions de pagament de l'ordenant.
- **Fons:** els bitllets i monedes, diners bancaris o diners electrònics, entès com tot valor monetari emmagatzemat per mitjans electrònics o magnètics que represente un crèdit sobre l'emissor, que s'emeta al rebut de fons amb el propòsit d'efectuar operacions de pagament i que siga acceptat per una persona física o jurídica diferent de l'emissor de diners electrònics.
- **Instrument de pagament:** qualsevol dispositiu personalitzat o conjunt de procediments acordats entre l'usuari de serveis de pagament i el proveïdor de serveis de pagament i utilitzats per a iniciar una ordre de pagament.

- **Operació de pagament:** una acció, iniciada per l'ordenant o per compte d'aquest, o pel beneficiari, consistent a ingressar, transferir o retirar fons, amb independència de qualssevol obligacions subjacents entre l'ordenant i el beneficiari.
- **Ordre de pagament:** tota instrucció cursada per un ordenant o beneficiari al seu proveïdor de serveis de pagament per la qual se sol·licite l'execució d'una operació de pagament.
- **Ordenant:** la persona física o jurídica titular d'un compte de pagament que autoritza una ordre de pagament a partir d'aquest compte o, en el cas que no existisca un compte de pagament, la persona física o jurídica que dicta una ordre de pagament.
- **Sistema de pagament:** un sistema de transferència de fons regulat per disposicions formals i normalitzades, i dotat de normes comunes per al tractament, liquidació o compensació d'operacions de pagament.
- **Transferència:** servei de pagament destinat a efectuar un abonament en un compte de pagament d'un beneficiari mitjançant una operació de pagament o una sèrie d'operacions de pagament amb càrrec a un compte de pagament d'un ordenant pel proveïdor de serveis de pagament que manté el compte de pagament de l'ordenant, i prestat sobre la base de les instruccions donades per l'ordenant.

Els serveis de pagament que regula aquest reial decret llei són:

- a) Els serveis que permeten l'ingrés d'efectiu en un compte de pagament i totes les operacions necessàries per a la gestió d'un compte de pagament.
- b) Els serveis que permeten la retirada d'efectiu d'un compte de pagament i totes les operacions necessàries per a la gestió d'un compte de pagament.
- c) L'execució d'operacions de pagament, inclosa la transferència de fons, a través d'un compte de pagament en el proveïdor de serveis de pagament de l'usuari o un altre proveïdor de serveis de pagament:
  - 1r) Execució de deutes domiciliats, inclosos els deutes domiciliats no recurrents.
  - 2n) Execució d'operacions de pagament mitjançant targeta de pagament o dispositiu similar.
  - 3r) Execució de transferències, incloses les ordres permanents.

- d) L'execució d'operacions de pagament quan els fons estiguen coberts per una línia de crèdit oberta per a un usuari de serveis de pagament:
  - 1r) Execució de deutes domiciliats, inclosos els deutes domiciliats no recurrents,
  - 2n) Execució d'operacions de pagament mitjançant targeta de pagament o dispositiu similar,
  - 3r) Execució de transferències, incloses les ordres permanents.
- e) L'emissió d'instruments de pagament o adquisició d'operacions de pagament.
- f) L'enviament de diners.
- g) Els serveis d'iniciació de pagaments.
- h) Els serveis d'informació sobre comptes.

- **Règim jurídic de les entitats de pagament**

- La denominació «entitat de pagament», així com la seua abreviatura «EP», queda reservada a les entitats definides en l'article 3.15, les quals poden incloure-les en la seua denominació social, en la forma en què reglamentàriament es determine.
- Les entitats de pagament no poden dur a terme la captació de depòsits o altres fons reembossables del públic en la forma prevista en l'article 3.1 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, ni emetre diners electrònics.
- Correspon al Banc d'Espanya, previ informe del Servei executiu de la Comissió de prevenció del blanqueig de capitals i infraccions monetàries en els aspectes de la seua competència, autoritzar la creació de les entitats de pagament.
- La sol·licitud d'autorització ha de ser resolta dins dels tres mesos següents a la seua recepció o al moment en què es complete la documentació necessària per a adoptar la decisió.
  - La sol·licitud d'autorització s'entén desestimada per silenci administratiu si, transcorregut aquest termini màxim, no s'ha notificat resolució expressa, sense perjudici del deure de dictar resolució expressa i notificar-la.

- **Drets i obligacions en relació amb la prestació i utilització de serveis de pagament**
- **Consentiment i retirada del consentiment**
- Les operacions de pagament es consideren autoritzades quan l'ordenant haja donat el consentiment per a la seua execució.
- Mancant tal consentiment l'operació de pagament es considera no autoritzada.
- L'ordenant i el seu proveïdor de serveis de pagament han d'acordar la forma en què es donarà el consentiment, així com el procediment de notificació d'aquest.
- L'ordenant pot retirar el consentiment en qualsevol moment, però no després de la irrevocabilitat a què es refereix l'article 52.

- **Obligacions de l'usuari de serveis de pagament en relació amb els instruments de pagament i les credencials de seguretat personalitzades.**
- L'usuari de serveis de pagament habilitat per a utilitzar un instrument de pagament:
  - a) utilitzarà l'instrument de pagament de conformitat amb les condicions que regulen l'emissió i utilització de l'instrument de pagament que han de ser objectives, no discriminatòries i proporcionades i, en particular, quan reba un instrument de pagament, prendrà totes les mesures raonables a fi de protegir les seues credencials de seguretat personalitzades;
  - b) en cas d'extraviament, sostracció o apropiació indeguda de l'instrument de pagament o de la seua utilització no autoritzada, ho notificarà al proveïdor de serveis de pagament o a l'entitat que aquest designe, sense demora indeguda quan en tinga coneixement.

- **Obligacions del proveïdor de serveis de pagament en relació amb els instruments de pagament**
- El proveïdor de serveis de pagament emissor d'un instrument de pagament:
  - a) S'ha de cerciorar que les credencials de seguretat personalitzades de l'instrument de pagament només siguin accessibles per a l'usuari de serveis de pagament facultat per a utilitzar aquest instrument, sense perjudici de les obligacions que incumbeixen l'usuari de serveis de pagament conformement a l'article 41.
  - b) S'ha d'abstenir d'enviar instruments de pagament que no hagen sigut sol·licitats, excepte en cas que haja de substituir-se un instrument de pagament ja entregat a l'usuari de serveis de pagament.
    - Aquesta substitució pot ser motivada per la incorporació a l'instrument de pagament de noves funcionalitats, no expressament sol·licitades per l'usuari, sempre que en el contracte marc s'haja previst tal possibilitat i la substitució es faça amb caràcter gratuït per al client.

- c) Ha de garantir que en tot moment estiguen disponibles mitjans adequats i gratuïts que permeten a l'usuari de serveis de pagament efectuar una notificació en virtut de l'article 41*b*, o sol·licitar un desbloqueig conformement al que es disposa en l'article 40.4.
  - Referent a això, el proveïdor de serveis de pagament ha de facilitar, també gratuïtament, a l'usuari d'aquests serveis, quan aquest li ho requerisca, mitjans tals que li permeten demostrar que ha efectuat aquesta comunicació, durant els 18 mesos següents a aquesta.
- d) Ha d'oferir a l'usuari de serveis de pagament la possibilitat d'efectuar una notificació en virtut de l'article 41*b*, gratuïtament i cobrar, si potser, únicament els costos de substitució directament imputables a l'instrument de pagament.
- e) Ha d'impedir qualsevol utilització de l'instrument de pagament una vegada efectuada la notificació en virtut de l'article 41*b*.
- El proveïdor de serveis de pagament suporta els riscos derivats de l'enviament d'un instrument de pagament a l'usuari de serveis de pagament o de l'enviament de qualssevol elements de seguretat personalitzats d'aquest.

- **Notificació i rectificació d'operacions de pagament no autoritzades o executades incorrectament**
- L'usuari de serveis de pagament obtindrà la rectificació per part del proveïdor de serveis de pagament d'una operació de pagament no autoritzada o executada incorrectament únicament si l'usuari de serveis de pagament li ho comunica sense demora injustificada, quan tinga coneixement de qualsevol d'aquestes operacions que siga objecte de reclamació, fins i tot les cobertes per l'article 60, i, en tot cas, dins d'un termini màxim de tretze mesos comptats des de la data del deute.

- **Prova de l'autenticació i execució de les operacions de pagament**
- Quan un usuari de serveis de pagament negue haver autoritzat una operació de pagament ja executada o al·legue que aquesta es va executar de manera incorrecta, correspon al proveïdor de serveis de pagament demostrar que l'operació de pagament va ser autenticada, registrada amb exactitud i comptabilitzada, i que no es va veure afectada per una fallada tècnica o una altra deficiència del servei prestat pel proveïdor de serveis de pagament.
- Si l'usuari de serveis de pagament inicia l'operació de pagament a través d'un proveïdor de serveis d'iniciació de pagaments, correspon a aquest demostrar que, dins del seu àmbit de competència, l'operació de pagament va ser autenticada i registrada amb exactitud i no es va veure afectada per una fallada tècnica o altres deficiències vinculades al servei de pagament del qual és responsable.

- A l'efecte del que s'estableix en l'apartat anterior, el registre pel proveïdor de serveis de pagament, inclòs, si s'escau, el proveïdor de serveis d'iniciació de pagaments, de la utilització de l'instrument de pagament no bastarà, necessàriament, per a demostrar que l'operació de pagament va ser autoritzada per l'ordenant, ni que aquest ha actuat de manera fraudulenta o ha incomplert deliberadament o per negligència greu una o diverses de les seues obligacions conformement a l'article 41.
- Correspon al proveïdor de serveis de pagament, inclòs, si s'escau, el proveïdor de serveis d'iniciació de pagaments, provar que l'usuari del servei de pagament va cometre frau o negligència greu.
- El proveïdor de serveis de pagament ha de conservar la documentació i els registres que li permeten acreditar el compliment de les obligacions establides en aquest títol i les seues disposicions de desenvolupament i les ha de facilitar a l'usuari en el cas que li siga sol·licitat, durant, almenys, sis anys.

- **Responsabilitat del proveïdor de serveis de pagament en cas d'operacions de pagament no autoritzades**

- En cas que s'execute una operació de pagament no autoritzada, el proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant retornarà a aquest l'import de l'operació no autoritzada immediatament i, en qualsevol cas, a tot tardar al final del dia hàbil següent a aquell en el qual haja observat o se li haja notificat l'operació, excepte quan el proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant tinga motius raonables per a sospitar l'existència de frau i comuniqui aquests motius per escrit al Banc d'Espanya, en la forma i amb el contingut i terminis que aquest determine.
- Si s'escau, el proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant restituirà el compte de pagament en la qual s'haja efectuat el deute a l'estat en el qual s'hauria trobat si no s'hagués efectuat l'operació no autoritzada.
- La data de valor de l'abonament en el compte de pagament de l'ordenant no ha de ser posterior a la data de deute de l'import retornat.

- **Responsabilitat de l'ordenant en cas d'operacions de pagament no autoritzades**
- No obstant l'anterior, l'ordenant pot quedar obligat a suportar, **fins a un màxim de 50 euros**, les pèrdues derivades d'operacions de pagament no autoritzades resultants de la utilització d'un instrument de pagament extraviat, sostret o apropiat indegudament per un tercer, llevat que:
  - a) a l'ordenant no li resultara possible detectar la pèrdua, la sostracció o l'apropiació indeguda d'un instrument de pagament abans d'un pagament, excepte quan el mateix ordenant haja actuat fraudulentament, o
  - b) la pèrdua es deguera a l'acció o inacció d'empleats o de qualsevol agent, sucursal o entitat d'un proveïdor de serveis de pagament al qual s'hagen externalitzat activitats.

- L'ordenant suporta totes les pèrdues derivades d'operacions de pagament no autoritzades si l'ordenant ha incorregut en tals pèrdues per haver actuat de manera fraudulenta o per haver incomplert, deliberadament o per negligència greu, una o diverses de les obligacions que estableix l'article 41.
  - En aquest cas, no és aplicable l'import màxim de 50 euros.
- En tot cas, l'ordenant queda exempt de tota responsabilitat en cas de sostracció, extraviament o apropiació indeguda d'un instrument de pagament quan les operacions s'hagen efectuat de forma no presencial utilitzant únicament les dades de pagament impreses en el mateix instrument, sempre que no s'haja produït frau o negligència greu per part seua en el compliment de les obligacions de custòdia de l'instrument de pagament i les credencials de seguretat i haja notificat aquesta circumstància sense demora.

- Si el proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant no exigeix autenticació reforçada de client, l'ordenant només suportarà les possibles conseqüències econòmiques en cas d'haver actuat de manera fraudulenta.
- En el cas que el beneficiari o el proveïdor de serveis de pagament del beneficiari no accepten l'autenticació reforçada del client, han de reembossar l'import del perjudici financer causat al proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant.
- Excepte en cas d'actuació fraudulenta, l'ordenant no ha de suportar cap conseqüència econòmica per la utilització, amb posterioritat a la notificació a què es refereix l'article 41*b*, d'un instrument de pagament extraviat o sostret.
- Si el proveïdor de serveis de pagament no té disponibles mitjans adequats perquè pugui notificar-se en tot moment l'extraviament o la sostracció d'un instrument de pagament, segons el que es disposa en l'article 42.1*c*, l'ordenant no serà responsable de les conseqüències econòmiques que es deriven de la utilització d'aquest instrument de pagament, excepte en cas que haja actuat de manera fraudulenta.

• Execució d'operacions de pagament

• Recepció d'ordres de pagament

- El moment de recepció d'un ordre de pagament serà aquell en què l'ordre és rebuda pel proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant, amb independència que haja sigut transmesa directament per l'ordenant, per compte d'aquest per un proveïdor de serveis d'iniciació, o indirectament a través del beneficiari.
- No es deurà el compte de l'ordenant abans de la recepció de l'ordre de pagament.

• Rebuig d'ordres de pagament

- Si el proveïdor de serveis de pagament rebutja executar un ordre de pagament o iniciar una operació de pagament, ha de notificar a l'usuari de serveis de pagament aquesta negativa, els motius d'aquesta mateixa i el procediment per a rectificar els possibles errors de fet que l'hagen motivada, llevat que una altra norma prohibisca tal notificació.
- La notificació s'ha d'executar o fer accessible de la manera convinguda tan prompte com siga possible i, en qualsevol cas, dins del termini d'execució a què es refereix l'article 55.

- **Irrevocabilitat d'un ordre de pagament**
- L'usuari de serveis de pagament no pot revocar un ordre de pagament després de ser rebuda pel proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant, llevat el que s'especifica en l'article 52, açò és:
- Quan l'operació de pagament siga iniciada per un proveïdor de serveis d'iniciació de pagaments, o pel beneficiari o a través d'ell, l'ordenant no revocarà l'ordre de pagament una vegada haja donat al proveïdor de serveis d'iniciació de pagaments el seu consentiment per a iniciar l'operació de pagament o una vegada haja donat el seu consentiment perquè s'execute l'operació de pagament al beneficiari.
- No obstant això, en els casos de deute domiciliat i sense perjudici dels drets de devolució fixats en aquest reial decret llei, l'ordenant pot revocar un ordre de pagament a tot tardar al final del dia hàbil anterior al dia convingut per al deute dels fons en el compte de l'ordenant.

- En el cas en què el moment de recepció es corresponga amb una data prèviament acordada entre l'usuari de serveis de pagament que inicia l'ordre i el seu proveïdor de serveis de pagament, aquell pot revocar l'ordre de pagament a tot tardar al final del dia hàbil anterior al dia convingut.
- Una vegada transcorreguts els terminis anteriors, l'ordre de pagament pot revocar-se únicament si així s'ha convingut entre l'usuari de serveis de pagament i els corresponents proveïdors de tals serveis de pagament.

• El compte de pagament

- El proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant, després del moment de recepció de l'ordre de pagament conformement a l'article 50, ha de garantir que l'import de l'operació de pagament és abonat en el compte del proveïdor de serveis de pagament del beneficiari, com a màxim al final del dia hàbil següent.
  - No obstant això, el termini assenyalat pot prolongar-se en un dia hàbil per a les operacions de pagament iniciades en paper.
- El proveïdor de serveis de pagament del beneficiari estableix la data de valor i de disponibilitat de la quantitat de l'operació de pagament en el compte de pagament del beneficiari després d'haver rebut els fons de conformitat amb l'article 58.
- El proveïdor de serveis de pagament del beneficiari ha de transmetre una ordre de pagament iniciada pel beneficiari o a través d'ell al proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant dins dels terminis convinguts entre el beneficiari i el proveïdor de serveis de pagament, de manera que, pel que fa als deutes domiciliats i a les operacions amb targeta, permeta l'execució del pagament en la data convinguda.

- **Efectiu ingressat en un compte de pagament**
- Quan un consumidor o microempresa ingresse efectiu en un compte de pagament en un proveïdor de serveis de pagament en la moneda d'aquest compte de pagament, pot disposar de l'import ingressat des del mateix moment en què tinga lloc la recepció dels fons.
  - La data de valor de l'ingrés serà la del dia en què s'execute aquest.
- En cas que l'usuari de serveis de pagament no siga un consumidor o una microempresa, es pot establir que es dispose de l'import ingressat com a màxim al dia hàbil següent al de la recepció dels fons. Igual data valor ha d'atorgar-se, en aquest cas, als fons ingressats.

• Tema 8. El contracte d'assegurança

- 1.- Funció econòmica i pressupostos de l'assegurança privada. 2.- Concepte, característiques i classes del contracte d'assegurança. 3.- Elements del contracte d'assegurança. 4.- Formació i documentació del contracte. 5.- Interès asegurable, principi indemnitzador i suma assegurada. 6.- Obligacions de les parts en el contracte d'assegurança. 7.- Determinació de la indemnització i subrogació de l'assegurador. 8.- Duració, prescripció i extinció del contracte d'assegurança.

- El contracte d'assegurança és aquell pel qual l'assegurador **s'obliga**,
- mitjançant el cobrament d'una **prima**
- i per al cas que es produïska l'esdeveniment **el risc** del qual és objecte de cobertura,
- **a indemnitzar**, dins els límits pactats, el dany produït a l'assegurador o a satisfer un capital, una renda o altres prestacions convingudes.

- Les diferents modalitats del contracte d'assegurança, si no hi ha una llei que els siga aplicable, es regeixen per la LCS, els preceptes de la qual tenen **caràcter imperatiu**, llevat que s'hi dispose una altra cosa.
- No obstant això, s'entenen vàlides les clàusules contractuals que siguen més beneficioses per a l'assegurat.

- Les **condicions generals**, que en cap cas no poden tenir caràcter lesiu per als assegurats, les ha d'incloure l'assegurador **en la proposició d'assegurança** si n'hi ha i **necessàriament en la pòlissa de contracte** o en un document complementari, que l'assegurat ha de subscriure i al qual se n'ha de lliurar **una còpia**.
- Les condicions generals i particulars s'han de redactar de manera clara i precisa.
- S'hi han de destacar de manera especial les **clàusules limitadores dels drets dels assegurats**, que han de ser específicament acceptades per escrit.

- La sentència del Tribunal Suprem de 21 de maig de 1996 estableix que l'article 3 de la Llei del contracte d'assegurança té la finalitat de *“cridar l'atenció del prenedor de l'assegurança, acceptant ordinari per simple adhesió [??], a fi que quede advertit de la inclusió de semblants clàusules retalladores dels seus normals drets i en conèixer-les de manera efectiva pugui entendre's que les assumeix amb plenitud de coneixement”*.
- La Jurisprudència ha distingit les clàusules delimitadores del risc de les clàusules limitadores de drets, a partir de la Sentència de Ple de la Sala Primera del Tribunal Suprem d'11 de setembre de 2006.
  - Entre les **delimitadores del risc** hi ha les que determinen quin risc es cobreix, en quina quantia, durant quin termini i en quin àmbit espacial, incloent en aquestes categories la cobertura d'un risc, els límits indemnitzadors i la quantia assegurada o contractada. Responen al propòsit d'eliminar ambigüitats i concretar la naturalesa del risc en coherència amb l'objecte del contracte o en coherència amb l'ús establert; eviten delimitar-lo en forma contradictòria amb l'objecte del contracte o amb les condicions particulars de la pòlissa.
  - **Són limitadores dels drets** de l'assegurat les que restringeixen, condicionen o modifiquen el dret de l'assegurat a la indemnització, una vegada que s'ha produït el risc.
    - No sempre les diferències entre les unes i les altres apareixen en les clàusules amb la claredat suficient, qualificant-se de limitadores de drets les que **limiten sorprenentment el risc**.

- Les condicions generals del contracte són sotmeses a la vigilància de l'Administració pública en els termes previstos per la llei.
- Declarada pel Tribunal Suprem la nul·litat d'alguna de les clàusules de les condicions generals d'un contracte, l'Administració pública competent ha d'obligar els asseguradors a modificar les clàusules idèntiques que figuren en les seues pòlisses.

- El contracte d'assegurança **serà nul,**
  - excepte en els casos previstos per la Llei,
- si en el moment de la seua conclusió **no existia el risc o havia ocorregut el sinistre.**

- **Conclusió, documentació del contracte i deure de declaració del risc**
- El contracte d'assegurança i les seues modificacions o addicions s'han de formalitzar **per escrit**.
- L'assegurador està **obligat** a lliurar al prenedor de l'assegurança la pòlissa o, almenys, el document de cobertura provisional.
- En les modalitats d'assegurança en què per disposicions especials no s'exigisca l'emissió de la pòlissa l'assegurador està obligat a lliurar el document que s'hi establisca.

- La sol·licitud d'assegurança **no vincula** el sol·licitant.
- La proposició d'assegurança per part de l'assegurador **vincula** el proponent durant un termini de **quinze dies**.
- Per acord de les parts, els efectes de l'assegurança es poden retrotraure al moment en què es va presentar la sol·licitud o es va formular la proposició.

- El prenedor de l'assegurança pot contractar l'assegurança **per compte propi o d'altri**.
- En cas de dubte es presumeix que el prenedor ha contractat per compte propi.
- El **tercer assegurat** pot ser una persona determinada o determinable pel procediment que les parts acordien.

- Si el prenedor de l'assegurança i l'assegurat **són persones diferents**, les obligacions i els deures que es deriven del contracte corresponen al prenedor de l'assegurança, llevat d'aquells que per la seua naturalesa haja de complir l'assegurat.
- No obstant això, l'assegurador no pot rebutjar el compliment per part de l'assegurat de les obligacions i deures que corresponguen al prenedor de l'assegurança.

- Els drets que es deriven del contracte corresponen a la **persona assegurada** o, si s'escau, al **beneficiari**,
  - llevat dels drets especials del prenedor en les assegurances de vida.

- La pòlissa del contracte s'ha de redactar, a elecció del prenedor de l'assegurança, en qualsevol de les llengües espanyoles oficials del lloc on aquella es formalitze.
  - Si el prenedor ho sol·licita, s'ha de redactar en una altra llengua diferent.
- Ha de contenir, **com a mínim**, les indicacions següents:
  1. Nom i cognoms o denominació social de les parts contractants i el seu domicili, així com la designació de l'assegurat i beneficiari, si s'escau.
  2. El concepte en el qual s'assegura.
  3. Naturalesa del risc cobert, que descriu, de manera clara i comprensible, les garanties i cobertures atorgades en el contracte, així com respecte a cada una d'aquestes, les exclusions i limitacions que els afecten destacades tipogràficament.
  4. Designació dels objectes assegurats i de la seua situació.
  5. Suma assegurada o abast de la cobertura.
  6. Import de la prima, recàrrecs i impostos.
  7. Venciment de les primes, lloc i forma de pagament.
  8. Durada del contracte, amb expressió del dia i l'hora en què comencen i acaben els seus efectes.
  9. Si intervé un mediador en el contracte, el nom i tipus de mediador.

- Si el contingut de la pòlissa **difereix** de la proposició d'assegurança o de les clàusules acordades, el prenedor de l'assegurança pot reclamar a l'entitat asseguradora en el termini d'un mes a comptar del lliurament de la pòlissa perquè solucione la divergència existent.
- Transcorregut aquest termini sense efectuar la reclamació, cal atènyer-se al que disposa la pòlissa.

- La pòlissa de l'assegurança pot ser nominativa a l'ordre o al portador.
- En qualsevol cas, la seua transferència efectuada, segons la classe del títol, ocasiona la del crèdit contra l'assegurador amb els mateixos efectes que produiria la cessió d'aquest.

- El prenedor de l'assegurança **té el deure**, abans de la conclusió del contracte, **de declarar** a l'assegurador, d'acord amb el qüestionari que aquest li sotmeta, totes les circumstàncies que ell conega que puguen influir en la valoració del risc.
- Queda exonerat d'aquest deure si l'assegurador no el sotmet a un qüestionari o quan, fins i tot si el sotmet al qüestionari, es tracta de circumstàncies que puguen influir en la valoració del risc i que no hi estiguen compreses.

- L'assegurador **pot rescindir** el contracte mitjançant una declaració dirigida al prenedor de l'assegurança en el termini d'un mes, a comptar del coneixement de la reserva o inexactitud del prenedor de l'assegurança.
- Corresponen a l'assegurador, llevat que hi concórrega dol o culpa greu per part seua, les primes relatives al període en curs en el moment que faça aquesta declaració.

- **Si el sinistre sobrevé abans que l'assegurador faça la declaració anterior, la prestació d'aquest es redueix proporcionalment a la diferència entre la prima convinguda i la que s'hauria aplicat si s'hagués conegut la verdadera entitat del risc.**
- **Si hi va haver dol o culpa greu del prenedor de l'assegurança l'assegurador queda alliberat del pagament de la prestació.**

- El prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de comunicar a l'assegurador, durant la vigència del contracte, tan aviat com puguen, **l'alteració dels factors i les circumstàncies declarades** en el qüestionari que agreugen el risc i siguen de tal naturalesa que si aquestes hagués conegudes en el moment de fer el contracte no l'hauria subscrit o l'hauria conclòs en condicions més costoses.
  - En les assegurances de persones el prenedor o l'assegurat no tenen l'obligació de comunicar la variació de les circumstàncies relatives a l'estat de salut de l'assegurat, que en cap cas no es consideren agreujament del risc.

- L'assegurador pot proposar una modificació del contracte, en un termini de dos mesos a comptar del dia en què li ha estat declarat l'**agreujament**.
  - En aquest cas, el prenedor disposa de quinze dies a comptar de la recepció d'aquesta proposició per a acceptar-la o rebutjar-la.
- En cas de rebuig, o de silenci per part del prenedor, l'assegurador pot rescindir el contracte, transcorregut el termini esmentat, amb l'advertiment previ al prenedor, i li ha de donar perquè conteste un nou termini de quinze dies, transcorreguts els quals i dins dels vuit següents li ha de comunicar al prenedor la rescissió definitiva.

- L'assegurador **pot igualment rescindir** el contracte comunicant-ho per escrit a l'assegurat dins d'un mes, a partir del dia en què va tenir coneixement de l'agreujament del risc.
- En cas que el prenedor de l'assegurança o l'assegurat no haja efectuat la seua declaració i sobrevinga un sinistre, l'assegurador queda alliberat de la seua prestació si el prenedor o l'assegurat han actuat amb mala fe.
- En altre cas, la prestació de l'assegurador es redueix proporcionalment a la diferència entre la prima convinguda i la que s'hauria aplicat si s'hagués conegut la verdadera entitat del risc.

- El prenedor de l'assegurança o l'assegurat poden posar en coneixement de l'assegurador, durant el curs del contracte, totes les circumstàncies que **disminuïsquen el risc** i siguin de tal naturalesa que si aquestes les hagués conegudes en el moment de perfeccionar el contracte, l'hauria conclòs en condicions més favorables.
- En aquest cas, en finalitzar el període en curs cobert per la prima, s'ha de reduir l'import de la prima futura en la proporció corresponent, i en cas contrari el prenedor té dret a la resolució del contracte i a la devolució de la diferència entre la prima satisfeta i la que li hauria correspost pagar, des del moment de la posada en coneixement de la disminució del risc.

• Obligacions i deures de les parts

- El prenedor de l'assegurança està obligat al **pagament de la prima** en les condicions estipulades en la pòlissa.
- Si s'han pactat primes periòdiques, la primera de les primes és exigible una vegada signat el contracte.
- Si en la pòlissa no es determina cap lloc per al pagament de la prima, s'entén que aquest s'ha de fer al domicili del prenedor de l'assegurança.

- Si per culpa del prenedor la primera prima no ha estat pagada, o la prima única no ho ha estat al seu venciment, l'assegurador **té dret a resoldre el contracte o a exigir el pagament** de la prima deguda en via executiva amb base en la pòlissa.
- Llevat de pacte en contra, si la prima no ha estat pagada abans que es produísca el sinistre, l'assegurador queda alliberat de la seua obligació.
- En cas de manca de pagament d'unes de les primes següents, la cobertura de l'assegurador **queda suspesa un mes** després del dia del seu venciment.
- Si l'assegurador no reclama el pagament dins els sis mesos següents al venciment de la prima, s'entén que el contracte queda extingit.
- Si el contracte no ha estat resolt o extingit de conformitat amb els paràgrafs anteriors, la cobertura torna a tenir efecte al cap de vint-i-quatre hores del dia en què el prenedor va pagar la seua prima.

- El prenedor de l'assegurança o l'assegurat o el beneficiari han de **comunicar a l'assegurador l'esdeveniment del sinistre dins el termini màxim de set dies d'haver-lo conegut**, llevat que en la pòlissa s'haja fixat un termini més ampli.
- En cas d'incompliment, l'assegurador pot reclamar els danys i perjudicis causats per la falta de reclamació.
- Aquest efecte no es produeix si es prova que l'assegurador ha tingut coneixement del sinistre per un altre mitjà.
- A més, el prenedor de l'assegurança o l'assegurat han de donar a l'assegurador tota classe d'informacions sobre les circumstàncies i conseqüències del sinistre.
- En cas de violació d'aquest deure, la pèrdua del dret a la indemnització només es produeix en el supòsit que hi haja concorregut dol o culpa greu.

- L'assegurat o el prenedor de l'assegurança han de fer ús dels mitjans al seu abast **per a minorar** les conseqüències del sinistre.
- L'incompliment d'aquest deure dona dret a l'assegurador **a reduir** la seua prestació en la proporció oportuna, tenint en compte la importància dels danys que se'n deriven i el grau de culpa de l'assegurat.
- Si aquest incompliment es produeix amb la intenció manifesta de perjudicar o enganyar l'assegurador, aquest **queda alliberat** de qualsevol prestació derivada del sinistre.

- Les despeses que s'originen pel compliment d'aquesta obligació, sempre que no siguin inoportunes o desproporcionades als béns salvats, són a càrrec de l'assegurador fins al límit fixat al contracte, fins i tot si aquestes despeses no han tingut resultats efectius o positius.
- Si no hi ha pacte, s'han d'indemnitzar les despeses efectivament originades. Aquesta indemnització no pot excedir la suma assegurada.
- L'assegurador que en virtut del contracte només haja d'indemnitzar una part del dany causat pel sinistre, ha de reemborsar la part proporcional de les despeses de salvament, llevat que l'assegurat o el prenedor de l'assegurança hagen actuat seguint les instruccions de l'assegurador.

- L'assegurador està obligat a **satisfer la indemnització** en finalitzar les investigacions i els peritatges necessaris **per a establir l'existència del sinistre** i, si s'escau, l'import dels danys que en resulten.
- En qualsevol cas, l'assegurador ha d'efectuar, **dins els quaranta dies a partir de la recepció de la declaració del sinistre, el pagament de l'import mínim** del que l'assegurador pugui deure, segons les circumstàncies que ell conega.
  - Quan la naturalesa de l'assegurança ho permeti i l'assegurat ho consenti, l'assegurador pot substituir el pagament de la indemnització per la reparació o la reposició de l'objecte sinistrat.

- L'assegurador està obligat al pagament de la prestació, excepte en el supòsit que el sinistre **haja estat causat per mala fe** de l'assegurat.
- Si l'assegurador **incorre en mora** en el compliment de la prestació, la indemnització de danys i perjudicis, tot i entendre's vàlides les clàusules contractuals que siguin més beneficioses per a l'assegurat, s'ha d'ajustar a les regles següents:

- 1r. Afecta, amb caràcter general, la mora de l'assegurador respecte al prenedor de l'assegurança o assegurat i, amb caràcter particular, la mora respecte al tercer perjudicat en l'assegurança de responsabilitat civil i del beneficiari en l'assegurança de vida.
- 2n. És aplicable a la mora en la satisfacció de la indemnització, mitjançant pagament o per la reparació o reposició de l'objecte sinistrat, i també a la mora en el pagament de l'import mínim del que l'assegurador puga deure.
- 3r. **S'entén que l'assegurador incorre en mora si no ha complit la seua prestació en el termini de tres mesos des de la producció del sinistre o no ha procedit al pagament de l'import mínim del que puga deure dins els quaranta dies a partir de la recepció de la declaració del sinistre.**
- 4t. **La indemnització per mora, l'ha d'imposar d'ofici l'òrgan judicial i consisteix en el pagament d'un interès anual igual al de l'interès legal del diner vigent en el moment en què es merite, incrementat en el 50 per 100; aquests interessos es consideren produïts per dies, sense necessitat de reclamació judicial. No obstant això, transcorreguts dos anys des de la producció del sinistre, l'interès anual no pot ser inferior al 20 per 100.**

- 5è. En la reparació o reposició de l'objecte sinistrat la base inicial de càlcul dels interessos és l'import líquid de la reparació o reposició, sense que la falta de liquiditat impedisca que comencen a meritarse interessos en la data a què es refereix l'apartat 6è subsegüent. En els altres casos és base inicial de càlcul la indemnització deguda, o bé l'import mínim del que l'assegurador pugui deure.
- 6è. **També és terme inicial del còmput dels interessos la data del sinistre.** No obstant això, si el prenedor de l'assegurança, l'assegurat o el beneficiari **no ha complit el deure de comunicar** el sinistre dins el termini fixat a la pòlissa **o, subsidiàriament, en el de set dies d'haver-lo conegut, el terme inicial del còmput és el dia de la comunicació** del sinistre. Respecte al tercer perjudicat o els seus hereus, el que disposa el paràgraf primer d'aquest número queda exceptuat quan l'assegurador prove que no va tenir coneixement del sinistre amb anterioritat a la reclamació o a l'exercici de l'acció directa pel perjudicat o els seus hereus, cas en què és terme inicial la data de la reclamació o la de l'exercici de l'acció directa.
- 7è. És terme final del còmput d'interessos en els casos de manca de pagament de l'import mínim del que l'assegurador pugui deure, el dia en què d'acord amb el número precedent comencen a meritarse interessos per l'import total de la indemnització, llevat que amb anterioritat l'assegurador pague aquest import mínim, cas en què és terme final la data d'aquest pagament. És terme final del termini de l'obligació d'abonament d'interessos de demora per l'asseguradora en els altres supòsits el dia en què efectivament satisfaci la indemnització, mitjançant pagament, reparació o reposició, a la persona assegurada, beneficiari o perjudicat.

- 8è. No pertoca la indemnització per mora de l'assegurador si la falta de satisfacció de la indemnització o de pagament de l'import mínim està fonamentada en una causa justificada o que no li siga imputable.
- 9è. Si el Consorci de Compensació d'Assegurances ha de satisfer la indemnització com a fons de garantia, s'entén que incorre en mora únicament en cas que haja transcorregut el termini de tres mesos des de la data en què se li reclame la satisfacció de la indemnització sense que el Consorci haja procedit al pagament d'aquesta d'acord amb la normativa específica, i no li és aplicable l'obligació d'indemnitzar per mora en la manca de pagament de l'import mínim. Pel que fa a la resta, quan el Consorci hi intervinga com a fons de garantia, i, sense excepcions, quan el Consorci contracte com a assegurador directe, hi és íntegrament aplicable aquest article.
- 10è. En la determinació de la indemnització per mora de l'assegurador, no és aplicable el que disposa l'article 1108 del Codi civil, ni el que preveu el paràgraf quart de l'article 921 de la Llei d'enjudiciament civil, llevat de les previsions que conté aquest últim precepte per a la revocació total o parcial de la sentència.

- Les comunicacions efectuades per un corredor d'assegurances a l'assegurador en nom del prenedor de l'assegurança tenen els **mateixos efectes** que si les fera el mateix prenedor, llevat d'indicació en contra d'aquest.
- En tots els casos es requereix el consentiment exprés del prenedor de l'assegurança per a subscriure un nou contracte o per modificar o rescindir el contracte d'assegurança en vigor.

• Durada del contracte i prescripció

- 1. La durada del contracte s'ha de determinar en la pòlissa, **la qual no pot fixar un termini superior a deu anys**. Tanmateix, pot establir que es prorrogue una o més vegades per un període no superior a un any cada vegada.
- 2. Les parts es poden oposar a la pròrroga del contracte mitjançant una notificació escrita a l'altra part, efectuada amb un termini de, almenys, un mes d'anticipació a la conclusió del període de l'assegurança en curs quan qui s'opose a la pròrroga siga el prenedor, i de dos mesos quan siga l'assegurador.
- 3. **L'assegurador ha de comunicar** al prenedor, almenys **amb dos mesos** d'antelació a la conclusió del període en curs, **qualsevol modificació** del contracte d'assegurança.
- 4. Les condicions i els terminis de l'oposició a la pròrroga de cada part, o la seua inoposabilitat, s'han de destacar a la pòlissa.
- 5. El que disposen els apartats precedents no és aplicable quan siga incompatible amb la regulació de l'assegurança sobre la vida.

- Les accions que es deriven del contracte d'assegurança **prescriuen en el termini de dos anys** si es tracta d'una assegurança de danys i **de cinc** si l'assegurança és de persones.
- És jutge competent per al coneixement de les accions derivades del contracte d'assegurança el del **domicili de l'assegurat**, i qualsevol pacte en contra és nul.

- **Assegurances contra danys: Disposicions generals**
- El contracte d'assegurança contra danys **és nul** si en el moment de la seua conclusió **no hi ha un interès** de l'assegurat **per indemnitzar el dany**.
- L'assegurança **no pot ser objecte d'enriquiment injust** per a l'assegurat.
- Per a la determinació del dany, cal atènyer-se **al valor de l'interès assegurat en el moment immediatament anterior a l'esdeveniment del sinistre**.
- La **suma assegurada representa el límit màxim** de la indemnització que l'assegurador ha de pagar en cada sinistre.

- Tanmateix, les parts, **de comú acord**, poden fixar en la pòlissa o després de la subscripció del contracte **el valor de l'interès assegurat que s'ha de tenir en compte per al càlcul de la indemnització.**
  - S'entén que la pòlissa **és estimada** quan l'assegurador i l'assegurat hi han acceptat expressament el valor assignat a l'interès assegurat.
  - L'assegurador **únicament pot impugnar el valor estimat quan la seua acceptació haja estat prestada per violència, intimidació o dol, o quan per error l'estimació siga notablement superior al valor real.**

- Si per pacte exprés les parts acorden que la suma assegurada cobrisca plenament el valor de l'interès durant la vigència del contracte, **la pòlissa ha d'incloure necessàriament els criteris i el procediment** per a adequar la suma assegurada i les primes a les oscil·lacions del valor d'interès.
- Si en el moment de la producció del sinistre **la suma assegurada és inferior al valor de l'interès**, l'assegurador ha d'indemnitzar el dany causat en la mateixa proporció en què aquella cobreix l'interès assegurat.
- Les parts, de comú acord, **poden excloure** en la pòlissa, o amb posterioritat a la subscripció del contracte, l'aplicació de la regla proporcional anterior.

- Si la suma assegurada supera notablement el valor de l'interès assegurat, qualsevol de les parts del contracte pot exigir **la reducció de la suma i de la prima**, i l'assegurador ha de restituir l'excés de les primes percebudes.
- Si es produeix el sinistre, l'assegurador ha d'indemnitzar **el dany efectivament causat**.
- Quan la sobreassegurança siga a causa de **mala fe** de l'assegurat, el contracte és ineficaç.
  - No obstant això, l'assegurador de bona fe **pot retenir les primes vençudes** i les del període en curs.

- Quan en dos o més contractes estipulats pel mateix prenedor amb diferents asseguradors es **cobrisquen els efectes que un mateix risc** pot produir sobre el mateix interès i durant un període de temps idèntic el prenedor de l'assegurança o l'assegurat **han de comunicar a cada assegurador**, llevat de pacte en contra, les altres assegurances que estipule.
- Si per dol s'omet aquesta comunicació, i en cas de sobreassegurança es produeix el sinistre, **els asseguradors no estan obligats a pagar la indemnització**.
- Una vegada produït el sinistre, el prenedor de l'assegurança o l'assegurat ho han de comunicar a cada assegurador, d'acord amb el que preveu l'article setze, amb indicació del nom dels altres.

- Els asseguradors han de contribuir a l'abonament de la indemnització **en proporció a la mateixa suma assegurada**, sense que es pugui superar la quantia del dany.
  - Dins aquest límit l'assegurat **pot demanar a cada assegurador la indemnització deguda**, segons el contracte respectiu.
  - L'assegurador que ha pagat una quantitat superior a la que proporcionalment li correspon **pot repetir** contra la resta dels asseguradors.
- Si l'import total de les sumes assegurades supera notablement el valor de l'interès, **és aplicable la restitució de les primes percebudes**.

- Quan mitjançant un o diversos contractes d'assegurances, referents al mateix interès, risc i temps, es produeix **un repartiment de quotes determinades entre diversos asseguradors**, amb l'acord previ entre ells i el prenedor, cada assegurador està obligat, llevat de pacte en contra, **al pagament de la indemnització només en proporció a la quota respectiva**.
- No obstant això, **si en el pacte de coassegurança** hi ha un encàrrec a favor d'un o diversos asseguradors per a subscriure els documents contractuals o per a demanar el compliment del contracte o dels contractes a l'assegurat en nom de la resta dels asseguradors, s'entén que durant tota la vigència de la relació asseguradora els asseguradors delegats estan legitimats per a exercir tots els drets i per rebre les declaracions i reclamacions que corresponguen a l'assegurat.
  - L'assegurador que ha pagat una quantitat superior a la que li corresponga pot repetir contra la resta dels asseguradors.

- **En cas de transmissió de l'objecte assegurat, l'adquirent se subroga** en el moment de l'alienació en els drets i obligacions que en el contracte d'assegurança corresponien al titular anterior.
  - Se n'**exceptua** el supòsit de pòlisses nominatives per a riscos no obligatoris, si en les condicions generals hi ha pacte en contra.
- L'assegurat està obligat a comunicar per escrit a l'adquirent l'existència del contracte de l'assegurança de la cosa transmesa.
- Una vegada verificada la transmissió, també **ho ha de comunicar per escrit a l'assegurador** o als seus representants en el termini de **quinze dies**.
- Són **solidàriament responsables del pagament** de les primes vençudes en el moment de la transmissió l'adquirent i el titular anterior o, en cas que aquest haja mort, els seus hereus.

- L'assegurador pot **rescindir el contracte** dins els quinze dies següents a aquell en què tinga **coneixement de la transmissió verificada**.
- Una vegada exercit el seu dret i notificat per escrit a l'adquirent, **l'assegurador queda obligat durant el termini d'un mes**, a partir de la notificació.
- L'assegurador **ha de restituir la part de prima** que corresponga a períodes d'assegurança, **pels quals no haja suportat el risc**, a conseqüència de la rescissió.
- L'adquirent de cosa assegurada **també pot rescindir** el contracte si ho comunica per escrit a l'assegurador en el termini de quinze dies, comptats des que va conèixer l'existència del contracte.
- En aquest cas, l'assegurador adquireix el dret a la prima corresponent al període que haja començat a córrer quan es produeix la rescissió.
- Ara bé, les pòlisses a l'ordre o al portador no es poden rescindir per transmissió de l'objecte assegurat.

- Una vegada **produït el sinistre**, i en el termini de cinc dies, a partir de la notificació que preveu l'article setze, l'assegurat o el prenedor **han de comunicar** per escrit a l'assegurador **la relació dels objectes que hi havia en el moment del sinistre, la dels salvats i l'estimació dels danys**.
- Incumbeix a l'assegurat **la prova** de la preexistència dels objectes.
- No obstant això, el contingut de la pòlissa constitueix **una presumpció** a favor de l'assegurat quan raonablement no es puguen aportar proves més eficaces.

- Si les parts **es posen d'acord** en qualsevol moment sobre l'import i la forma de la indemnització, l'**assegurador ha de pagar la suma convinguda** o efectuar les operacions necessàries per a reemplaçar l'objecte assegurat, si la seua naturalesa així ho permet.
- **Si no s'aconsegueix l'acord** dins el termini que preveu l'article divuit (40 dies), **cada part ha de designar un perit**, i ha de constar per escrit l'acceptació d'aquests.
- Si una de les parts no ha fet la designació, **està obligada a realitzar-la** en els **vuit dies següents** a la data en què siga requerida per la que haja designat el seu, i si no ho fa en aquest últim termini, **s'entén que accepta el dictamen que emeta el perit de l'altra part**, i hi queda vinculat.

- En cas que **els perits arriben a un acord**, s'ha de reflectir en una acta conjunta, en què s'han de fer constar les causes del sinistre, la valoració dels danys, les altres circumstàncies que influïsquen en la determinació de la indemnització, segons la naturalesa de l'assegurança de què es tracte i la proposta de l'import líquid de la indemnització.
- **Quan no hi haja acord entre els pèrits**, totes dues parts han de designar un tercer pèrit de conformitat.
  - **Si no hi ha conformitat**, es pot promoure expedient en la forma que preveu la Llei de la jurisdicció voluntària o la legislació notarial.
  - En aquests casos, el dictamen pericial s'ha d'emetre en el termini assenyalat per les parts o, si no n'hi ha, en el de trenta dies a partir de l'acceptació del seu nomenament pel perit tercer.

- **El dictamen dels perits, per unanimitat o per majoria, s'ha de notificar a les parts de manera immediata i en forma indubtable, i és vinculant per a aquests, llevat que alguna de les parts l'impugne judicialment, dins el termini de trenta dies, en el cas de l'assegurador, i de cent vuitanta en el de l'assegurat, computats tots dos des de la data de la seua notificació.**
- **Si en aquests terminis no s'interposa l'acció corresponent, el dictamen pericial esdevé inatacable.**

- Si el dictamen dels perits **és impugnat**, l'assegurador ha d'abonar **l'import mínim** a què es refereix l'article divuit, i **si no** ho és, ha d'abonar l'import de la indemnització assenyalat pels perits **en un termini de cinc dies**.
- En el supòsit que **per demora** de l'assegurador en el pagament de l'import de la indemnització **esdevinguda inatacable** a l'assegurat es veu obligat a reclamar-lo judicialment, la indemnització corresponent s'incrementa amb l'interès previst a l'article vint (interès legal dels diners incrementat un 20%),
  - que, en aquest cas, es comença a meritjar des que la valoració va esdevenir inatacable per a l'assegurador i, **en tot cas, amb l'import de les despeses originades a l'assegurat pel procés**, a la indemnització del qual ha de fer condemna expressa la sentència, siga quin siga el procediment judicial aplicable.

- **Cada part ha de satisfer els honoraris del seu perit. Els del perit tercer i altres despeses que ocasionen la taxació pericial són a càrrec de l'assegurat i de l'assegurador a parts iguals.**

- **No obstant això, si qualsevol de les parts ha fet necessari el peritatge perquè ha mantingut una valoració del dany **manifestament desproporcionada**, aquesta part és l'única responsable de les despeses esmentades.**

- **El dret dels creditors hipotecaris, pignoratius o privilegiats sobre béns especialment afectes s'estén a les indemnitzacions que corresponguen al propietari per raó dels béns hipotecats, pignorats o afectats de privilegi, si el sinistre s'esdevé després de la constitució de la garantia real o del naixement del privilegi.**
  - A aquest efecte el prenedor de l'assegurança o l'assegurat **han de comunicar** a l'assegurador la constitució de la hipoteca, de la penyora o el privilegi quan tinga coneixement de la seua existència.

- L'assegurador a qui s'haja notificat l'existència d'aquests drets **no pot pagar la indemnització deguda sense el consentiment del titular del dret real o del privilegi.**
- **En cas de conflicte** entre els interessats o si la indemnització s'ha de fer efectiva abans del venciment de l'obligació garantida, **se n'ha de depositar l'import** en la forma que convinga als interessats, i si no hi ha conveni, en la que estableixen els articles 1576 i següents del Codi civil.
- Si l'assegurador paga a l'assegurat la indemnització, transcorregut el termini de tres mesos des de la notificació del sinistre als creditors sense que aquests s'hagen presentat, **queda alliberat** de la seua obligació.

- **L'extinció del contracte d'assegurança no és oposable al creditor hipotecari, pignoratiu o privilegiat fins que transcórrega un mes des que se li va comunicar el fet que va motivar l'extinció.**
- **Aquests creditors poden pagar la prima impagada pel prenedor de l'assegurança o per l'assegurat, encara que aquests s'hi oposen.**
- **A aquest efecte, l'assegurador ha de notificar als creditors esmentats l'impagament en què ha incorregut l'assegurat.**

- En cas que la indemnització s'haja d'emprar en la reconstrucció de les coses sinistrades, l'assegurador no ha de pagar la indemnització si l'assegurat i els creditors anteriors no es posen d'acord sobre les garanties amb què aquelles han de quedar afectades a la reconstrucció.
- En cas que no s'arribe a un acord s'ha de depositar la indemnització de conformitat amb el que disposa l'article quaranta (segons s'estableixen als articles 1756 i següents del Codi civil).

- L'assegurador, **una vegada pagada** la indemnització, **pot exercir** els drets i les accions que per raó del sinistre corresponguen a la persona assegurada **davant les persones responsables d'aquest**, fins al límit de la indemnització.
- L'assegurador **no pot exercir en perjudici de l'assegurat** els drets en què s'haja subrogat.
  - L'assegurat és responsable dels perjudicis que, amb els seus actes o omissions, pugui causar a l'assegurador en el seu dret a subrogar-se.

- L'assegurador **no té dret a la subrogació** contra cap de les persones els actes o les omissions de les quals donen origen a responsabilitat de l'assegurat, d'acord amb la Llei, ni contra el causant del sinistre que, respecte de l'assegurat, siga parent en línia directa o col·lateral dins el tercer grau civil de consanguinitat, pare adoptant o fill adoptiu que convisquen amb l'assegurat.
  - Però aquesta norma no té efecte si la responsabilitat **prové de dol** o si la responsabilitat està emparada mitjançant un contracte d'assegurança. En aquest últim supòsit, la subrogació està limitada en el seu abast d'acord amb els termes del contracte esmentat.
- En cas de concurrència d'assegurador i assegurat davant un tercer responsable, el recobrament obtingut s'ha de repartir entre tots dos en proporció al seu interès respectiu.

Tema 9. Les assegurances contra danys i les assegurances de persones

- 1.- Assegurances d'incendi, robatori i transport**
- 2.- Assegurances de lucre cessant, crèdit i caució**
- 3.- Assegurances de responsabilitat civil**
- 4.- L'assegurança obligatòria de vehicles de motor**
- 5.- L'assegurança de vida. Concepte i classes**
- 6.- L'assegurança d'accidents. Concepte i classes**
- 7.- L'assegurança de malaltia i assistència sanitària**

•Assegurança d'incendis

- Mitjançant l'assegurança contra incendis l'assegurador s'obliga dins els límits establits en la llei i en el contracte a indemnitzar els danys produïts per incendi en l'objecte assegurat.
- Es considera incendi la combustió i l'abrasament amb flama, capaç de propagar-se, d'un objecte o objectes que no estaven destinats a ser cremats en el lloc i moment en què es produeix.
- La cobertura de l'assegurança s'estén als objectes descrits en la pòlissa. Si es tracta d'una assegurança sobre mobiliari, la cobertura inclou els danys produïts per l'incendi en les coses d'ús ordinari o comú de l'assegurat, dels seus familiars, dependents i de les persones que hi convisquen.
- Llevat de pacte exprés en contra, no queden compresos en la cobertura de l'assegurança els danys que cause l'incendi en els valors mobiliaris públics o privats, efectes de comerç, bitllets de banc, pedres i metalls preciosos, objectes artístics o qualssevol altres objectes de valor que es troben en l'objecte assegurat, encara que se'n prove la preexistència i la destrucció o deteriorament pel sinistre.

- La destrucció o deteriorament dels objectes assegurats fora del lloc descrit en la pòlissa exclou la indemnització de l'assegurador, llevat que el seu trasllat o canvi li haja estat prèviament comunicat per escrit i aquest no haja manifestat disconformitat en el termini de quinze dies.
- L'assegurador està obligat a indemnitzar els danys produïts per l'incendi quan aquest s'origina per cas fortuït, per malvolença d'estrany, per negligència pròpia o de les persones de les quals es responga civilment.
- L'assegurador no està obligat a indemnitzar els danys provocats per l'incendi quan aquest s'origina per dol o culpa greu de l'assegurat.

- L'assegurador ha d'indemnitzar tots els danys i les pèrdues materials causats per l'acció directa del foc, així com els produïts per les conseqüències inevitables de l'incendi i en particular:
  - Primer. Els danys que ocasionen les mesures necessàries adoptades per l'autoritat o l'assegurat per a impedir, tallar o extingir l'incendi, amb exclusió de les despeses que ocasioni l'aplicació d'aquestes mesures, llevat de pacte en contra.
  - Segon. Les despeses que ocasioni a l'assegurat el transport dels efectes assegurats o qualssevol altres mesures adoptades amb la finalitat de salvar-los de l'incendi.
  - Tercer. Els menyscabaments que patisquen els objectes salvats per les circumstàncies que es descriuen en els dos números anteriors.
  - Quart. El valor dels objectes desapareguts, sempre que l'assegurat n'acredite la preexistència i llevat que l'assegurador prove que van ser robats o furtats.
  - Cinquè. Qualsevol altres que es consignen en la pòlissa.

•Assegurança contra el robatori

- Mitjançant l'assegurança contra robatori, l'assegurador s'obliga, dins els límits establits en la llei i en el contracte, a indemnitzar els danys derivats de la sostracció il·legítima per part de tercers de les coses assegurades.

La cobertura comprèn el dany causat per la comissió del delicte en qualsevol de les seues formes.

- La indemnització de l'assegurador ha de comprendre necessàriament:
  - Primer. El valor de l'interès assegurat quan l'objecte assegurat, efectivament, siga sostret i no es trobe en el termini assenyalat en el contracte.
  - Segon. El dany que la comissió del delicte, en qualsevol de les seues formes, cause en l'objecte assegurat.

- L'assegurador, llevat de pacte en contra, no està obligat a reparar els efectes del sinistre quan aquest s'haja produït per qualsevol de les causes següents:
  - Primera. Per negligència greu de l'assegurat, del prenedor de l'assegurança o de les persones que depenguen d'ells o que hi convisquen.
  - Segona. Quan l'objecte assegurat siga sostret fora del lloc descrit en la pòlissa o en ocasió del seu transport, llevat que una circumstància o l'altra hagen estat expressament consentides per l'assegurador.
  - Tercera. Quan la sostracció es produïska en ocasió de sinistres derivats de riscos extraordinaris.

- Una vegada produït i degudament comunicat el sinistre a l'assegurador, s'han d'observar les regles següents:
  - Primera. Si l'objecte assegurat és recuperat abans del transcurs del termini assenyalat en la pòlissa, l'assegurat l'ha de rebre, llevat que en aquesta haja reconegut expressament la facultat del seu abandonament a l'assegurador.
  - Segona. Si l'objecte assegurat és recuperat transcorregut el termini pactat, i una vegada pagada la indemnització, l'assegurat pot retenir la indemnització percebuda abandonant a l'assegurador la propietat de l'objecte assegurat, o readquirir-lo, restituint, en aquest cas, la indemnització percebuda per la cosa o les coses restituïdes.

• **Assegurança de transports terrestres**

- Per l'assegurança de transport terrestre l'assegurador s'obliga, dins els límits establits per la llei i en el contracte, a indemnitzar els danys materials que puguen patir en ocasió o conseqüència del transport les mercaderies transportades, el mitjà utilitzat o altres objectes assegurats.
- En cas que el viatge s'efectue utilitzant diversos mitjans de transport, i no es puga determinar el moment en què s'ha produït el sinistre, s'hi han d'aplicar les normes de l'assegurança de transport terrestre si el viatge per aquest mitjà en constitueix la part més important.
- En cas que el transport terrestre siga accessori d'un de marítim o d'aeri s'ha d'aplicar a tot el transport les normes de l'assegurança marítima o aèria.
- Poden contractar aquesta assegurança no solament el propietari del vehicle o de les mercaderies transportades, sinó també el comissionista de transport i les agències de transports, així com tots els qui tinguen interès en la conservació de les mercaderies. En la pòlissa s'ha d'expressar el concepte en què es contracta l'assegurança.

- L'assegurança de transport terrestre es pot contractar per viatge o per un temps determinat.
- En qualsevol cas, l'assegurador ha d'indemnitzar, d'acord amb el que s'ha convingut en el contracte d'assegurança, els danys que siguin conseqüència de sinistres esdevenuts durant el termini de vigència del contracte, encara que els seus efectes es manifesten amb posterioritat, però sempre dins els sis mesos següents a la data de la seua expiració.
- L'assegurador no respon pel dany degut a la naturalesa intrínseca o vicis propis de les mercaderies transportades.
- Llevat de pacte exprés en contra, s'entén que la cobertura de l'assegurança comença des que es lliuren les mercaderies al portador per a transportar-les en el punt de partida del viatge assegurat, i acaba quan es lliuren al destinatari en el punt de destinació, sempre que el lliurament es faça dins el termini previst en la pòlissa.
- No obstant això, quan es pacte expressament, l'assegurança es pot estendre als riscos que afecten les mercaderies des que ixen del magatzem o domicili del carregador per al seu lliurament al transportista fins que entren per al seu lliurament al domicili o magatzem del destinatari.

- Llevat de pacte exprés en contra, la cobertura de l'assegurança que preveuen els articles anteriors comprèn el depòsit transitori de les mercaderies i la immobilització del vehicle o el seu canvi durant el viatge quan siguen a causa d'incidències pròpies del transport assegurat i no hagen estat causats per alguns dels esdeveniments exclosos de l'assegurança.
- La pòlissa pot establir un termini màxim i, transcorregut aquest sense que es reprenga el transport, cessa la cobertura de l'assegurança.
- L'assegurat no perd el dret a la indemnització quan s'haja alterat el mitjà de transport, l'itinerari o els terminis del viatge o aquest s'haja realitzat en un temps diferent del previst, mentre la modificació no siga imputable a l'assegurat, sens perjudici del que disposen els articles onze i dotze.

- L'assegurador ha d'indemnitzar els danys que es produïsquen en les mercaderies o valors de conformitat amb el que disposen els números següents:
  - Primer. Es consideren compreses en les despeses de salvament de l'article disset les que siga necessari o convenient fer per a reexpedir els objectes transportats.
  - Segon. En cas de pèrdua total del vehicle l'assegurat el pot abandonar a l'assegurador, si així s'ha pactat, sempre que s'observen els terminis i la resta de requisits que estableix la pòlissa.
- Si no hi ha estimació, la indemnització ha de cobrir, en cas de pèrdua total, el preu que tinguen les mercaderies en el lloc i el moment en què es carreguen i, a més, totes les despeses fetes per a lliurar-les al transportista i el preu de l'assegurança si recau sobre l'assegurat.
  - No obstant això, quan l'assegurança cobreix els riscos de mercaderies que es destinen a la venda, la indemnització s'ha de regular pel valor que les mercaderies tinguen en el lloc de destinació.

• **Assegurança de lucre cessant**

- Mitjançant l'assegurança de lucre cessant l'assegurador s'obliga, dins els límits establits en la llei en el contracte, a indemnitzar l'assegurat la pèrdua del rendiment econòmic que s'hauria pogut assolir en un acte o activitat si no s'hagués produït el sinistre descrit en el contracte.
- Aquesta assegurança es pot subscriure com un contracte autònom o afegir-se com un pacte a un altre de naturalesa diferent.

- Quan el prenedor de l'assegurança o l'assegurat facen, respecte a un determinat objecte, un contracte d'assegurança de lucre cessant amb un assegurador i un altre d'assegurança de danys amb un altre assegurador diferent, han de comunicar sense demora, a cada un dels asseguradors, l'existència de l'altra assegurança.
- En la comunicació no solament s'ha d'indicar la denominació social de l'assegurador amb el qual s'ha contractat l'altra assegurança, sinó també la suma assegurada i altres elements essencials.

- Si no hi ha pacte exprés, l'assegurador ha d'indemnitzar:
  - Primer. La pèrdua de beneficis que produïska el sinistre durant el període previst a la pòlissa.
  - Segon. Les despeses generals que continuen gravant l'assegurat després de la producció del sinistre.
  - Tercer. Les despeses que siguen conseqüència directa del sinistre assegurat.
- El titular d'una empresa pot assegurar la pèrdua de beneficis i les despeses generals que haja de continuar suportant quan l'empresa quede paralitzada totalment o parcialment a conseqüència dels esdeveniments que delimita el contracte.
- Si el contracte té exclusivament per objecte la pèrdua de beneficis, les parts no poden predeterminar l'import de la indemnització.

•Assegurança de caució

- Mitjançant l'assegurança de caució l'assegurador s'obliga, en cas d'incompliment per part del prenedor de l'assegurança de les seues obligacions legals o contractuals, a indemnitzar l'assegurat a títol de rescabament o penalitat els danys patrimonials sofrits, dins els límits establits en la llei o en el contracte.
- Qualsevol pagament fet per l'assegurador li ha de ser reemborsat pel prenedor de l'assegurança.

•Assegurança de crèdit

- Mitjançant l'assegurança de crèdit l'assegurador s'obliga, dins els límits establits en la llei i en el contracte, a indemnitzar a l'assegurat les pèrdues finals que experimente a conseqüència de la insolvència definitiva dels seus deutors.
- Es reputa existent la insolvència definitiva del deutor en els supòsits següents:
  - Primer. Quan haja estat declarat en fallida mitjançant resolució judicial ferma.
  - Segon. Quan haja estat aprovat judicialment un conveni en què s'establisca un quitament de l'import.
  - Tercer. Quan s'haja despatxat manament d'execució o constrenyiment, sense que de l'embargament resulten béns lliures suficients per al pagament.
  - Quart. Quan l'assegurat i l'assegurador, de comú acord, consideren que el crèdit resulta incobrable.
- No obstant això, transcorreguts sis mesos des de l'avís de l'assegurat a l'assegurador de l'impagament del crèdit, aquest ha d'abonar a aquell el cinquanta per cent de la cobertura pactada, amb caràcter provisional i a càrrec de liquidació definitiva ulterior.

- En cas de sinistre, la quantia de la indemnització està determinada per un percentatge, establert en el contracte, de la pèrdua final que resulte d'afegir al crèdit impagat les despeses originades per les gestions de recobriment, les despeses processals i qualssevol altres expressament pactades.
  - Aquest percentatge no pot comprendre els beneficis de l'assegurat, ni ser inferior al cinquanta per cent de la pèrdua final.
- L'assegurat, i si s'escau el prenedor de l'assegurança, queda obligat:
  - Primer. A exhibir, a requeriment de l'assegurador, els llibres i qualssevol altres documents que posseïska relatius al crèdit o crèdits assegurats.
  - Segon. A prestar la col·laboració necessària en els procediments judicials encaminats a obtenir la solució del deute, la direcció del qual ha d'assumir l'assegurador.
  - Tercer. A cedir a l'assegurador, quan aquest ho sol·licite, el crèdit que tinga contra el deutor una vegada satisfeta la indemnització.

• Assegurança de responsabilitat civil

- Mitjançant l'assegurança de responsabilitat civil l'assegurador s'obliga, dins els límits establits en la llei i en el contracte, a cobrir el risc del naixement a càrrec de l'assegurat de l'obligació d'indemnitzar a un tercer els danys i perjudicis causats per un fet previst en el contracte de les conseqüències del qual siga civilment responsable l'assegurat, d'acord amb el dret.
- Són admissibles, com a límits establits en el contracte, les clàusules limitadores dels drets dels assegurats ajustades a l'article 3 de la Llei que circumscriuen la cobertura de l'asseguradora als supòsits en què la reclamació del perjudicat haja tingut lloc dins un període de temps no inferior a un any, des de la terminació de l'última de les pròrroques del contracte o, si de cas hi manca, del seu període de durada.
- Així mateix, i amb el mateix caràcter de clàusules limitadores de conformitat amb l'article 3, són admissibles, com a límits establits en el contracte, les que circumscriuen la cobertura de l'assegurador als supòsits en què la reclamació del perjudicat tinga lloc durant el període de vigència de la pòlissa sempre que, en aquest cas, la cobertura s'estenga als supòsits en els quals el naixement de l'obligació d'indemnitzar a càrrec de l'assegurat haja pogut tenir lloc amb anterioritat, almenys, d'un any des del començament dels efectes del contracte, i això encara que el contracte siga prorrogat.

- Llevat de pacte en contra, l'assegurador ha d'assumir la direcció jurídica davant la reclamació del perjudicat, i són a càrrec seu les despeses de defensa que s'ocasionen.
- L'assegurat ha de prestar la col·laboració necessària amb vista a la direcció jurídica assumida per l'assegurador.
- No obstant això, quan qui reclame també està assegurat amb el mateix assegurador o hi haja algun altre possible conflicte d'interessos, aquest ha de comunicar immediatament a l'assegurat l'existència d'aquestes circumstàncies, sens perjudici d'executar les diligències que pel seu caràcter urgent siguen necessàries per a la defensa.
- L'assegurat pot optar entre el manteniment de la direcció jurídica per l'assegurador o confiar la seua pròpia defensa a una altra persona.
  - En aquest últim cas, l'assegurador queda obligat a abonar les despeses d'aquesta direcció jurídica fins al límit pactat en la pòlissa.

- El perjudicat o els seus hereus tenen acció directa contra l'assegurador per a exigir-li el compliment de l'obligació d'indemnitzar, sens perjudici del dret de l'assegurador a repetir contra l'assegurat, en cas que siga a causa de conducta dolosa d'aquest, el dany o perjudici causat a un tercer.
- L'acció directa és immune a les excepcions que puguen correspondre a l'assegurador contra l'assegurat.
  - No obstant això, l'assegurador pot oposar la culpa exclusiva del perjudicat i les excepcions personals que tinga contra aquest.
- Als efectes de l'exercici de l'acció directa, l'assegurat està obligat a manifestar al tercer perjudicat o als seus hereus l'existència del contracte d'assegurança i el seu contingut.

• Assegurança de defensa jurídica

- Mitjançant l'assegurança de defensa jurídica, l'assegurador s'obliga, dins els límits que estableixen la Llei i el contracte, a fer-se càrrec de les despeses en què puga incórrer l'assegurat a conseqüència de la seua intervenció en un procediment administratiu, judicial o arbitral, i a prestar-li els serveis d'assistència jurídica judicial i extrajudicial derivats de la cobertura de l'assegurança.
- Queden exclosos de la cobertura de l'assegurança de defensa jurídica el pagament de multes i la indemnització de qualsevol despesa originada per sancions que imposen a la persona assegurada les autoritats administratives o judicials.
- L'assegurança de defensa jurídica ha de ser objecte d'un contracte independent.
- El contracte, no obstant això, es pot incloure en un capítol a part dins una pòlissa única, cas en què s'han d'especificar el contingut de la defensa jurídica garantida i la prima que li correspon.

- L'assegurat té dret a elegir lliurement el procurador i l'advocat que l'hagen de representar i defensar en qualsevol classe de procediment.
- Així mateix, l'assegurat té dret a la lliure elecció d'un advocat i procurador en els casos en què es presente un conflicte d'interessos entre les parts del contracte.
- L'advocat i procurador designats per l'assegurat no estan subjectes, en cap cas, a les instruccions de l'assegurador.
- La pòlissa del contracte d'assegurança de defensa jurídica ha de recollir expressament els drets que reconeixen a la persona assegurada els dos articles anteriors.
- En cas de conflicte d'interessos o de desavinença sobre la manera de tractar una qüestió litigiosa, l'assegurador ha d'informar immediatament la persona assegurada de la facultat que li competeix d'exercir els drets a què es refereixen els dos articles anteriors.

- Els preceptes que conté aquesta secció no són aplicables a:
- 1r. La defensa jurídica realitzada per l'assegurador de la responsabilitat civil de conformitat amb el que preveu l'article 74.
- 2n. La defensa jurídica realitzada per l'assegurador de l'assistència en viatge.
  - En aquest cas, la no aplicació de les normes d'aquesta secció queda subordinada al fet que l'activitat de defensa jurídica s'exercisca en un estat diferent del de la residència habitual de l'assegurat; que aquesta activitat estiga prevista en un contracte que tinga per objecte exclusivament l'assistència a persones que estiguen en dificultats amb motiu de desplaçaments o d'absències del seu lloc de residència habitual, i que en el contracte s'indique clarament que no es tracta d'una assegurança de defensa jurídica, sinó d'una cobertura accessòria a la d'assistència en viatge.
- 3r. La defensa jurídica que tinga per objecte litigis o riscos que sorgisquen o tinguen relació amb l'ús de vaixells o embarcacions marítimes.

- **Assegurança obligatòria de responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor**
- Reial decret 1507/2008, de 12 de setembre.
- A l'efecte de la responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor i de la cobertura de l'assegurança obligatòria regulada en aquest Reglament, s'entenen per fets de la circulació els derivats del risc creat per la conducció dels vehicles de motor, tant per garatges i aparcaments, com per vies o terrenys públics i privats aptes per a la circulació, urbans o interurbans, així com per vies o terrenys que sense tenir tal aptitud siguen d'ús comú.
- A l'efecte de l'obligació d'assegurament de la responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor **es presumeix** que té la consideració de propietari del vehicle la persona natural o jurídica al nom de la qual figure aquell en el registre públic que corresponga.

- Els contractes d'assegurança obligatòria de responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor **han d'estar subscrits amb entitats asseguradores que hagen obtingut l'autorització** corresponent del Ministeri d'Economia i Hisenda, o que, estant domiciliades en un país pertanyent a l'Espai Econòmic Europeu, exercisquen l'activitat a Espanya en règim de dret d'establiment o en règim de lliure prestació de serveis.
  - L'entitat asseguradora que rebutge o no accepte la contractació de l'assegurança obligatòria ha de comunicar-ho a l'interessat per qualsevol mitjà admès en dret.
    - El Consorci de Compensació d'Assegurances acceptarà la contractació del risc quan no hagen sigut acceptades o hagen sigut rebutjades dues sol·licituds d'assegurança obligatòria per dues entitats asseguradores, llevat que el risc fora acceptat per una altra o altres asseguradores a petició del Consorci de Compensació d'Assegurances.

- A l'efecte del que s'estableix en l'article 9a del text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, **no es produeix meritació d'interessos per mora**, quant a la quantitat oferida, en els següents casos:
  - a) Quan s'haja presentat al perjudicat l'oferta motivada d'indemnització a què es refereixen els articles 7.2 i 22.1 del text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i segur en la circulació de vehicles de motor dins del termini previst en els citats articles i amb el contingut disposat en el seu article 7.3, i aquell no es pronuncie sobre la seua acceptació o rebuig.
  - b) Quan el perjudicat no accepte l'oferta motivada d'indemnització i l'entitat asseguradora consigne en el termini de cinc dies les quanties indemnitzadores reconegudes en l'oferta motivada.

- En aquells sinistres la tramitació dels quals, liquidació i pagament s'efectue en el marc dels convenis d'indemnització directa subscrits entre entitats asseguradores per a la tramitació de sinistres s'entendrà complida l'obligació de presentar l'oferta motivada d'indemnització pels danys en els béns, prevista en l'article 7.2 del text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, quan, **abans que transcorreguen tres mesos des de la recepció de la reclamació del perjudicat**, l'entitat asseguradora d'aquest li satisfaci la indemnització corresponent als danys en els béns derivats del sinistre o procedisca a la seua reparació.
- Si d'un mateix sinistre, emparat per una única assegurança obligatòria de responsabilitat civil en la circulació de vehicles de motor, resulten diversos perjudicats per danys materials o personals, i la suma de les indemnitzacions excedeix del límit obligatori establert a aquest efecte, el dret de cada perjudicat enfront de l'assegurador es redueix proporcionalment als danys patits.

- Si a conseqüència d'un mateix sinistre en el qual **intervenen dos o més vehicles**, coberts per les seues respectives assegurances obligatòries, es produeixen danys a tercers, cada assegurador dels vehicles causants **contribuirà al compliment** de les obligacions que del fet es deriven **tenint en compte**, quan es puga determinar, l'entitat de **les culpes concurrents** i, en cas de no poder ser determinades, de conformitat amb el que s'haja pactat en els acords entre asseguradores; a falta d'això, cada assegurador hi contribuirà **proporcionalment** a la potència dels respectius vehicles.

• **Assegurança de persones: Disposicions comunes**

- El contracte d'assegurança sobre les persones comprèn tots els riscos que puguen afectar l'existència, integritat corporal o salut de l'assegurat.
- El contracte es pot subscriure amb referència a riscos relatius a una persona o a un grup de persones.
  - Aquest grup ha d'estar delimitat per alguna característica comuna estranya al propòsit d'assegurar-se.
- En les assegurances de persones l'assegurador, fins i tot després de pagada la indemnització, no es pot subrogar en els drets que, si s'escau, corresponguen a l'assegurat contra un tercer a conseqüència del sinistre.
  - S'exceptuen les despeses d'assistència sanitària.

• Assegurança sobre la vida

- Per l'assegurança de vida l'assegurador s'obliga, mitjançant el cobrament de la prima estipulada i dins dels límits que estableixen la Llei i el contracte, a satisfer al beneficiari un capital, una renda o altres prestacions convingudes, en cas de defunció o bé de supervivència de l'assegurat, o d'ambdós esdeveniments conjuntament.
- L'assegurança sobre la vida es pot estipular sobre la vida pròpia o la d'un tercer, tant per al cas de defunció com per al cas de supervivència o ambdós conjuntament, així com sobre uns o diversos caps.
- Són assegurances sobre la vida aquelles en què, complint el que estableixen els paràgrafs anteriors, la prestació convinguda a la pòlissa ha estat determinada per l'assegurador mitjançant la utilització de criteris i bases de tècnica actuarial.
- En les assegurances per a cas de defunció, si són diferents les persones del prenedor de l'assegurança i de l'assegurat, cal el consentiment de l'assegurat, per escrit, llevat que se'n pugui presumir d'una altra manera l'interès per l'existència de l'assegurança.
- Als efectes del que indica l'article 4, en les assegurances sobre la vida s'entén que hi ha risc si en el moment de la contractació no s'ha produït l'esdeveniment objecte de la cobertura atorgada a la pòlissa.
- Si l'assegurat és menor d'edat, a més cal l'autorització per escrit dels representants legals.
- No es pot contractar una assegurança per al cas de defunció sobre el cap de menors de catorze anys o d'incapacitats. S'exceptuen d'aquesta prohibició els contractes d'assegurances en els quals la cobertura de defunció siga inferior o igual a la prima satisfeta per la pòlissa o al valor de rescat.

- El prenedor de l'assegurança en un contracte d'assegurança individual de durada superior a sis mesos que haja estipulat el contracte sobre la vida pròpia o la d'un tercer té la facultat unilateral de resoldre el contracte sense indicació dels motius i sense cap penalització dins el termini de 30 dies següents a la data en la qual l'assegurador li lliure la pòlissa o el document de cobertura provisional.
- S'exceptuen d'aquesta facultat unilateral de resolució els contractes d'assegurança en els quals el prenedor assumeix el risc de la inversió, així com els contractes en els quals la rendibilitat garantida depèn d'inversions assignades en aquests.
- La facultat unilateral de resolució del contracte l'ha d'exercir el prenedor mitjançant una comunicació adreçada a l'assegurador a través d'un suport durador, disponible i accessible per a aquest i que permeta deixar constància de la notificació. La comunicació l'ha d'expedir el prenedor de l'assegurança abans que vença el termini que indica l'apartat anterior.
- A partir de la data en què s'expedisca la comunicació a què es refereix l'apartat anterior cessa la cobertura del risc per part de l'assegurador i el prenedor de l'assegurança té dret a la devolució de la prima que haja pagat, llevat de la part corresponent al període de temps en què el contracte haja tingut vigència. L'assegurador disposa per a això d'un termini de 30 dies a comptar del dia en què reba la comunicació de rescissió.

- El prenedor de l'assegurança pot designar beneficiari o modificar la designació anteriorment realitzada, sense necessitat de consentiment de l'assegurador.
- La designació del beneficiari es pot fer en la pòlissa, en una declaració escrita posterior comunicada a l'assegurador o en testament.
- Si en el moment de la mort de l'assegurat no hi ha beneficiari concretament designat, ni regles per a determinar-lo, el capital ha de formar part del patrimoni del prenedor.

- En cas de designació genèrica dels fills d'una persona com a beneficiaris, s'entenen com a fills tots els seus descendents amb dret a herència.
- Si la designació es fa a favor dels hereus del prenedor, de l'assegurat o d'una altra persona, es consideren com a tals els que tinguen aquesta condició en el moment de la mort de l'assegurat.
- Si la designació es fa a favor dels hereus sense més especificació, es consideren com a tals els del prenedor de l'assegurança que tinguen aquesta condició en el moment de la mort de l'assegurat.
- La designació del cònjuge com a beneficiari atribueix aquesta condició igualment a qui ho siga en el moment de la mort de l'assegurat.
- Els beneficiaris que siguen hereus conserven aquesta condició encara que renunciïn a l'herència.

- Si la designació es fa a favor de diversos beneficiaris, la prestació convinguda es distribueix, llevat d'estipulació en contra, en parts iguals.
  - Quan es faça a favor dels hereus, la distribució té lloc en proporció a la quota hereditària, llevat de pacte en contra.
  - La part no adquirida per un beneficiari augmenta les altres.
- El prenedor de l'assegurança pot revocar la designació del beneficiari en qualsevol moment, mentre no haja renunciat expressament i per escrit a aquesta facultat.
  - La revocació s'ha de fer en la mateixa forma establida per a la designació.
- El prenedor perd els drets de rescate, avançament, reducció i pignoració de la pòlissa si renuncia a la facultat de revocació.

- La prestació de l'assegurador s'ha de lliurar al beneficiari, en compliment del contracte, fins i tot contra les reclamacions dels hereus legítims i creditors de qualsevol classe del prenedor de l'assegurança.
- Uns i altres poden, tanmateix, exigir al beneficiari el reemborsament de l'import de les primes abonades pel contractant en frau dels seus drets.
- Quan el prenedor de l'assegurança siga declarat en concurs o fallida, els òrgans de representació dels creditors poden exigir a l'assegurador la reducció de l'assegurança.

- En cas de reticència i inexactitud en les declaracions del prenedor, que influïsquen en l'estimació del risc, cal atènyer-se al que estableixen les disposicions generals de la Llei.
- Tanmateix, l'assegurador no pot impugnar el contracte una vegada transcorregut el termini d'un any, a comptar de la data de la seua conclusió, llevat que les parts hagen fixat un termini més breu en la pòlissa i, en tot cas, llevat que el prenedor de l'assegurança haja actuat amb dol.
- S'exceptua d'aquesta norma la declaració inexacta relativa a l'edat de l'assegurat, que es regula en l'article següent.

- En el supòsit d'indicació inexacta de l'edat de l'assegurat, l'assegurador només pot impugnar el contracte si la verdadera edat de l'assegurat en el moment de l'entrada en vigor del contracte excedeix els límits d'admissió establits per aquell.
- Si passa altrament, si a conseqüència d'una declaració inexacta de l'edat, la prima pagada és inferior a la que correspondria pagar, la prestació de l'assegurador es redueix en proporció a la prima percebuda.
- Si, per contra, la prima pagada és superior a la que s'hauria d'haver abonat, l'assegurador està obligat a restituir l'excés de les primes percebudes sense interessos.

- En l'assegurança per a cas de mort l'assegurador només s'allibera de la seua obligació si la mort de l'assegurat té lloc per alguna de les circumstàncies expressament excloses en la pòlissa.
- La mort de l'assegurat, causada dolosament pel beneficiari, priva aquest del dret a la prestació establida en el contracte, i aquesta queda integrada en el patrimoni del prenedor.
- Llevat de pacte en contra, el risc de suïcidi de l'assegurat queda cobert a partir del transcurs d'un any a partir del moment de la conclusió del contracte.
- A aquests efectes s'entén per suïcidi la mort causada conscientment i voluntàriament pel mateix assegurat.

- En la pòlissa d'assegurança s'han de regular els drets de rescat i reducció de la suma assegurada, de manera que l'assegurat pugui conèixer a cada moment el valor de rescat o de reducció corresponent.
- Una vegada transcorregut el termini previst a la pòlissa, que no pot ser superior a dos anys des de la vigència del contracte, no s'aplica el paràgraf dos de l'article quinze sobre manca de pagament de la prima.
- A partir d'aquest termini, la manca de pagament de la prima produeix la reducció de l'assegurança d'acord amb la taula de valors que figura a la pòlissa.
- La reducció de l'assegurança es produeix igualment quan ho sol·licite el prenedor, una vegada transcorregut aquell termini.
- El prenedor té dret a la rehabilitació de la pòlissa, en qualsevol moment, abans de la mort de l'assegurat, i per a això ha de complir les condicions establides a la pòlissa.

- El prenedor que haja pagat les dues primeres anualitats de la prima a la qual corresponga el termini inferior previst a la pòlissa pot exercir el dret de rescab mitjançant la sol·licitud oportuna, d'acord amb les taules de valors fixades a la pòlissa.
- L'assegurador ha de concedir al prenedor avançaments sobre la prestació assegurada, d'acord amb les condicions fixades a la pòlissa, una vegada pagades les anualitats a què es refereix l'article anterior.
- En les assegurances de supervivència i en les assegurances temporals per a cas de mort no és aplicable el que disposen els articles 94, 95, 96 i 97. No obstant això, els asseguradors poden concedir al prenedor els drets de rescab, reducció i avançaments en els termes que es determinen en el contracte.

- En qualsevol moment, el prenedor pot cedir o pignorar la pòlissa, sempre que no haja estat designat beneficiari amb caràcter irrevocable.
- La cessió o pignoració de la pòlissa implica la revocació del beneficiari.
- Si la pòlissa s'emet a l'ordre, la cessió o pignoració s'ha d'efectuar mitjançant endós.
- El prenedor ha de comunicar per escrit fefaentment a l'assegurador la cessió o pignoració realitzada.

• **Assegurança d'accidents**

- Sens perjudici de la delimitació del risc que les parts efectuen en el contracte, s'entén per accident la lesió corporal que deriva d'una causa violenta sobtada, externa i aliena a la intencionalitat de l'assegurat, que produïska invalidesa temporal o permanent o mort.
- Les disposicions incloses als articles 83 a 86 de l'assegurança de vida i al paràgraf 1 de l'article 87 són aplicables a les assegurances d'accidents.
- El prenedor ha de comunicar a l'assegurador la subscripció de qualsevol altra assegurança d'accidents que es referisca a la mateixa persona.
- L'incompliment d'aquest deure només pot donar lloc a una reclamació pels danys i perjudicis que origine, sense que l'assegurador pugui deduir de la suma assegurada cap quantitat per aquest concepte.

- Si l'assegurat provoca intencionadament l'accident, l'assegurador s'allibera del compliment de la seua obligació.
- En el supòsit que el beneficiari cause dolosament el sinistre queda nul·la la designació feta a favor seu. La indemnització correspon al prenedor o, si s'escau, als hereus d'aquest.
- Les despeses d'assistència sanitària són a càrrec de l'assegurador, sempre que se n'haja establert la cobertura expressament en la pòlissa i que aquesta assistència s'haja efectuat en les condicions previstes en el contracte.
- En tot cas, aquestes condicions no poden excloure les assistències necessàries de caràcter urgent.
- La determinació del grau d'invalidesa que derive de l'accident s'ha d'efectuar després de la presentació del certificat mèdic d'incapacitat.
  - L'assegurador ha de notificar per escrit a l'assegurat la quantia de la indemnització que li correspon, d'acord amb el grau d'invalidesa que deriva del certificat mèdic i dels barems fixats a la pòlissa.
  - Si l'assegurat no accepta la proposta de l'assegurador respecte al grau d'invalidesa, les parts s'han de sotmetre a la decisió de perits mèdics, de conformitat amb l'article 38.

• **Assegurances de malaltia i d'assistència sanitària**

- Quan el risc assegurat siga la malaltia, l'assegurador es pot obligar, dins els límits de la pòlissa, en cas de sinistre, al pagament de certes sumes i de les despeses d'assistència mèdica i farmacèutica.
- Si l'assegurador assumeix directament la prestació dels serveis mèdics i quirúrgics, aquests serveis s'han d'efectuar dins els límits i les condicions que determinen les disposicions reglamentàries.
- Les assegurances de malaltia i d'assistència sanitària queden sotmeses a les normes incloses en la secció anterior quan siguin compatibles amb aquesta classe d'assegurances.

- **PRÀCTIQUES**
- **BLOC II**

•Cas 1

- Redacteu un contracte de “garantia financera” sobre un paquet d’accions que cotitzen en la borsa de Madrid i expliqueu les particularitats presents en el contracte respecte d’un contracte de penyora sense desplaçament sobre el mateix bé.

•Cas 2

- Informeu respecte de la diferència entre clàusules delimitadores del risc i clàusules limitadores de drets de l'assegurat a partir de la Sentència del Tribunal Suprem de 29 de gener de 2019, disponible en:
- <http://www.poderjudicial.es/search/openCDocument/f9caf3b37c84304484b8072b28c6b92a17b7f2e34baa37d7>